

İSTANBUL SANAYİ ODASI

Gümrük Mevzuatı ve Uygulamaları El Kitabı

www.iso.org.tr
www.een-istanbul.org

Avrupa İşletmeler Ağı
İ S T A N B U L

Avrupa İy Desteği Yanımızda

Bu kitapçık Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi faaliyetleri çerçevesinde hazırlanmıştır. Bu kitapçıkta yer alan bilgiler firmaları bilgilendirme amacıyla derlenmiş olup, Avrupa Komisyonu ve İstanbul Sanayi Odası'nın görüşlerini yansıtmaz.

Nisan 2021, İstanbul

E-ISBSN: 978-605-137-814-5 (ELEKTRONİK)

Yayın No: 2021/1

Sertifika No: 19176

**Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi
İstanbul Sanayi Odası**

Meşrutiyet Cad. No: 63 34430 Tepebaşı/İstanbul

T: 0212 292 21 57

F: 0212 293 55 65

Tasarım

Düzey Ajans

Merkez Mahallesi Begonya Sokak No: 12 Gaziosmanpaşa/İstanbul

+90 212 417 92 92 pbx

+90 212 417 72 74 fax

www.duzeyajans.com

Gümrük Mevzuatı ve Uygulamaları El Kitabı

ÖNSÖZ

Tüm dünyayı saran pandeminin etkisi ile küresel ticarete hızlı değişimler yaşanıyor. Yeni normalde en hızlı ve en güçlü toparlanmanın yolunun ihracattan geçtiğini, ihracatçılarımızın potansiyel pazarlarda zamanında ve doğru pozisyon almalarının çok önemli hale geldiğini görüyoruz.

Ticari işbirliklerinin yeniden tanımlandığı, müşteri beklentilerinin sürekli değiştiği ve ticaretin daha hızlı yapılması gerektiği günümüz koşullarına çabuk uyum sağlayan, özellikle dijital teknolojilerin getirdiği imkanlardan yararlanarak ticari ve pazarlama faaliyetlerini sürekli geliştiren firmalar rekabet avantajı elde ediyor.

İstanbul Sanayi Odası olarak firmalarımızın yurt dışı pazarlarda rekabetçi konuma yükselmeleri öncelikli hedeflerimiz arasında yer alıyor.

Bu çerçevede, Odamız bünyesinde faaliyet gösteren Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi, firmalarımızın dış ticaret operasyonlarının önemli adımlarından biri olan gümrük mevzuatı ve uygulamalarını doğru anlamalarına, operasyon süreçlerini hatasız ve hızlı yönetmelerine katkıda bulunmak amacıyla bir rehber kitapçık hazırladı.

Firmalarımızın, gümrük mevzuatı ve uygulamalarını etkin kullanmaları, potansiyel müşterilerine kesintisiz ve hızlı hizmet sunmaları konusunda bir kaynak olması amacıyla, mümkün olduğunca kısa ve öz, ancak ticaret hayatında pratik olarak rahatlıkla kullanılabilecek bilgileri kapsayan “Dış Ticarete Gümrük Mevzuatı ve Uygulamaları” yayınımızı firmalarımızın kullanımına sunuyor, dış ticaret faaliyetlerinde faydalı olmasını diliyorum.

Erdal BAHÇIVAN

İstanbul Sanayi Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Yazar Hakkında

Mustafa Caner Sevimli

Mustafa Caner Sevimli 1959 İstanbul doğumludur. Lise ve yüksek öğrenimini İstanbul'da yapmıştır. Evli ve 2 çocuk babasıdır. Çalışma hayatına dış ticaret elemanı olarak başlamıştır. Dış ticaretin gerektirdiği tüm konularda tecrübe kazanmış olup, büyük hacimli firmalarda dış ticaret yöneticisi olarak iş hayatına devam etmiştir. Dış ticaret işlemleriyle birlikte Gümrük Mevzuatı konusunda da kendini geliştiren Sevimli, yönetici olarak çalıştığı firmada Gümrük departmanı kurulmasına önderlik yapmış olup, gümrük işlemlerini de firma bünyesinde doğrudan temsilci olarak gerçekleştirmiştir.

Dünya Gazetesi'nde 2000 yılında Serbest Bölgeler konusunda ilk makalesini yazmıştır.

2001 yılında İstanbul Hazır Giyim Konfeksiyon İhracatçı Birliğinde Yönetim Kurulu Üyesi olmuştur.

2002 yılında araştırma için Çin'e düzenlenen iş seyahatine resmi heyetle birlikte katılmıştır, tespit ve yorumları İTKİB web sayfasında rapor olarak yayımlanmıştır. 2002 yılında yapılan sınavı kazanarak Gümrük Müşaviri olmaya hak kazanmıştır.

2002 yılından itibaren İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde Uluslararası Ticaret Bölümü'nde yüksek lisans eğitimi vermeye başlamıştır. Aynı dönemde İstanbul Ticaret Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi'nde uygulamalı olarak yapılan Dış Ticaret Sürekli Eğitim programlarında öğretim görevlisi olarak eğitim hizmeti vermiştir.

Okan Üniversitesi'nde Uluslararası Ticaret Bölümü'nde Lisans ve Yüksek Lisans,

Kültür Üniversitesi'nde Uluslararası Ticaret Bölümü'nde Yüksek Lisans,

Aydın Üniversitesi'nde Dış Ticaret Sürekli Eğitim Merkezi'nde Dış Ticaret Eğitimi ve Gümrük Müşaviri adayları için sınava yönelik Gümrük Mevzuatı Eğitimi,

Bahçeşehir Üniversitesi'nde Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin organize ettiği Dış Ticaret Sürekli Eğitim Programında Dış Ticaret Eğitimi, Bahçeşehir Üniversitesi'nin düzenlediği dış ticaret ve güm-

rük konusundaki eğitimlere firmaların kendi bünyelerinde eğitim vermiştir.

İGEME - İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi tarafından Türkiye genelinde gerçekleştirilen Dış Ticaret Eğitim Programlarında Dış Ticaret Uzmanı olarak çok sayıda ilde eğitim vermiştir.

2010 yılında Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri olmuştur. 2013 yılından itibaren kendi adına kurduğu firma ile dış ticaret ve gümrük konusunda eğitim ve danışmanlık hizmeti vermeye başlamıştır.

Türkiye genelinde İhracatçı Birliklerinde, Ticaret ve Sanayi Odalarında, Trakya Kalkınma Ajansı'nın düzenlediği Dış Ticaret Okulu eğitimlerinde hizmet vermiştir.

KOSGEB'in düzenlediği Dış Ticaret ve Gümrük Mevzuatı eğitimlerinde görev almıştır. Türkiye İhracatçılar Meclisi ve İhracatçı Birliklerinin düzenlediği Dış Ticaret ve Gümrük Mevzuatı konusunda yapılan toplantı ve çalıştaylara iştirak etmiştir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin önderliğinde hayata geçirilen Dış Ticaret Elemanı ve Dış Ticaret Sorumlusu için hazırlanan "Ulusal Meslek Standardı" Teknik Çalışma Grubunda görev almıştır.

İstanbul Sanayi Odası'nda Dış Ticaret İhtisas Kurulu Üyeliği, İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği'nde Eğitim Komitesi Üyeliği görevlerinde bulunmuş olup; bir çok gazete, dergi ve köşe yazılarında uzman olduğu konularda makaleler yazmıştır.

Bilirkişi olarak dış ticaret ve gümrük konusunda İstanbul Mahkemelerinde görev almıştır. Halen Türkiye genelinde Ticaret ve Sanayi Odaları'nda, İhracatçı Birliklerinde, Trakya Kalkınma Ajansı ve diğer sivil toplum örgütlerinde eğitim hizmetleri vermektedir.

Eğitim hizmetleri yanı sıra değişik sektörlerde faaliyet gösteren dış ticaret firmalarına; Dış Ticaret, Gümrük, Dahilde İşleme Rejimi ve Yetkilendirilmiş Yükümlü Mevzuatı ve Uygulamaları konusunda Gümrük Müşaviri olarak danışmanlık ve denetim hizmeti vermektedir.

İstanbul Hazır Giyim İhracatçı Birlikleri tarafından 35. Yıl anısına Yaşam Boyu Üstün Hizmet Belgesi verilmiştir.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	10
1. GÜMRÜK BİRLİĞİ	10
1.1. Gümrük Birliği'nin Kapsamı	10
1.2. Malların Serbest Dolaşımı	10
1.3. Gümrük Birliği'ne Uyum Sağlanması	10
1.4. Gümrük Birliği Kararı Kapsamında Neler Yapıldı	11
1.5. Birliğin Ticaret Politikasına ve Üçüncü Ülkelerle Yaptığı Tercihli Ticaret Anlaşmalarına Uyum	11
1.6. Sanayi Ürünleri Ticaretindeki Teknik Engellerin Kaldırılması	12
1.7. Rekabet Politikası ve Fikri Mülkiyet Hukukuna Uyum	12
1.8. Gümrük Mevzuatına Uyum	12
1.9. Gümrük İşlemlerinde Kullanılan Belgeler	12
2. KAĞITSIZ GÜMRÜK İŞLEMLERİ	17
3. İHRACATTA DİJİTAL GÜMRÜK UYGULAMASI	17
4. GÜMRÜK MEVZUATI	17
4.1. Gümrük Kanununda Deyimler	17
4.2. Gümrük Kanununa Göre Firmaların Sorumlulukları	18
5. EŞYANIN TARİFESİ	19
5.1. Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması Tanımlar	20
6. EŞYANIN MENŞEİ	21
6.1. İthalatta Menşenin Önemi	22
6.2. Menşe Ülkenin Belirlenmesi	22
6.3. Tercihli Menşe	22
6.4. Tercihsiz Menşe	22
6.4.1. Menşe Şahadetnamesi	22
6.4.2. Menşe Şahadetnamesi Düzenlenmesi	22

7. EŞYANIN GÜMRÜK KIYMETİ	23
7.1. (1. 24 üncü madde) Hükümlerine Göre Gümrük Kıymeti Belirlenirken İthal Eşyasının Fiilen Ödenen veya Ödenecek Fiyatına Aşağıdaki İlaveler Yapılır	24
7.2. İthal Eşyasının Fiilen Ödenen veya Ödenecek Fiyatından Ayırt Edilebilmeleri Koşuluyla Aşağıdaki Giderler Gümrük Kıymetine Dahil Edilmez	25
8. ÖZET BEYAN VE EŞYANIN TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE GİRMESİ	25
8.1. Gümrük Gözetimi	26
8.2. Eşyanın Gümrüğe Sunulması	26
8.3. Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu	26
8.4. Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması	26
8.5. Gümrük Beyanı	26
8.6. Yazılı Beyanlar	26
8.7. Beyanın Kontrolü	26
9. SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ: (KESİN İTHALAT)	27
9.1. İthalat Prosedürleri	28
9.2. İthalat İşlemleri Süreci	28
9.3. Gümrük Cezalarından Nasıl Korunulur?	29
9.4. İthalatta Gümrük Muafiyeti	30
9.5. İthalatta Ürün Güvenliği Denetimleri ve Tareks	31
9.5.1. İthalatta Ürün Güvenliği Denetimleri Genel Bilgisi	31
9.5.2. İthalatta Denetimi Gerçekleştirilen Ürün Grupları	31
9.6. Gümrük Beyannamesi- İthalat	41
10. TRANSİT REJİMİ	42
10.1. Türkiye Üzerinden Gerçekleştirilen Transit Ticaret İşlemleri	42
10.2. Yabancı Bir Ülkeden Yabancı Bir Ülkeye Transit Ticaret	42
10.3. Yabancı Bir Ülkeden Türkiye'ye / Türkiye'den Yabancı Bir Ülkeye Transit Ticaret	43
10.4. Elleçleme İşleminin Tanımı	43
10.5. Bir İç Gümrük İdaresinden Diğer Bir İç Gümrük İdaresine	44
10.6. Transit Ticaret İçin Özel Hükümler	44
11. GÜMRÜK ANTREPO REJİMİ	45
11.1. Gümrük Antrepo Rejiminin Tanımı	45
11.2. Gümrük Antrepo Tipleri	45
11.3. Antrepolardaki Eşyanın Başkasına Devri	46
11.4. Geçici Depolama Yerleri İle Antrepolar Arasındaki Farklılıklar	46
12. DAHİLDE İŞLEME REJİMİ	47

12.1. Dahilde İşleme Rejimi Nedir?	47
12.2. Dahilde İşleme Rejimi Genel Hükümler	47
12.3. Dahilde İşleme Rejimi Önemi	47
12.4. Dahilde İşleme Rejiminin faydaları	48
12.5. Dahilde İşleme Rejiminin Elektronik Ortama Aktarılması	48
12.6. İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılması	48
12.7. Dahilde İşleme Rejimi Uygulamaları	52
12.8. Kapasite Raporunun Önemi	53
12.9. Döviz Kullanım Oranı	53
12.10. Eşdeğer Eşya Kullanımı	57
12.10.1. Eşdeğer Eşya Kullanımının Amacı	57
12.11. Yurt İçi Alımlar	58
12.11.1. Yurt İçi Alımlarda Yapılan İşlemler	59
12.11.2. Yurt İçi Alımlarda İşin Süreci	59
12.11.3. İzlenebilirlik Kuralı	60
12.11.4. Yurt İçi Alımlar İle İthalat Arasındaki Fark	60
12.12. İndirimli Teminat Uygulaması	60
12.13. Dahilde İşleme İzni Verilecek Haller	62
12.14. Belge/İzin Müracaatı	63
12.15. Belge/İzin Süresi	64
12.16. Ek Süre Müracaatı	64
12.16.1. Ek Süre Müracaatının Değerlendirilmesi	64
12.17. İhracatın Gerçekleştirilmesi	65
12.18. Aracı ihracatçı ile ihracat	65
12.18.1. Aracı İhracatçı İle Yapılan İhracatta Bilinmesi Gereken Hususlar	65
12.19. Telafi Edici Verginin Ödenmesi	66
12.19.1. Telafi Edici Vergi Hangi Durumda Ödenir?	66
12.20. Kapatma İçin Bilgi Ve Belgelerin Sunulması	66
12.20.1. Kapatma İşleminin sonuçlandırılması	67
12.21. İhracatın Gerçekleştirilmemesi	69
12.22. Dahilde İşleme Tedbirlerine Uyulmaması	69
13.GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME REJİMİ	70
14.GEÇİÇİ İTHALAT REJİMİ	71
15. HARIÇTE İŞLEME REJİMİ	72
15.1. Hariçte İşleme Rejimi Tebliği (İHRACAT: 2007/5)	73

15.1.1. Amaç	73
15.1.2. Kapsam	73
15.1.3. Hariçte İşleme Faaliyeti	73
15.1.4. Hariçte İşleme Rejimi Uygulanmayacak Haller	73
15.1.5. Müracaatların Değerlendirilmesi	74
15.1.6. Hariçte İşleme Rejiminde Belge/İzin Şartları	74
15.1.7. İzin Gönderileceği Merciler	75
15.1.8. Belge/İzin Süresi Ve Ek Süreler	75
15.1.9. Ek Sürelere İlişkin Müracaat	75
15.2. Hariçte İşleme Rejiminde Bilinmesi Gereken Hususlar	75
15.3. Hariçte İşleme Rejiminin Elektronik Ortama Taşınması	76
15.3.1. DYS (Destek Yönetim Sistemi)	76
16. İHRACAT REJİMİ	77
16.1. İhracat Nedir?	77
16.1.1. Nasıl İhracatçı Olunur?	77
16.2. İhracatçı Firmaların Yapacakları İşler	77
16.3. İhracatta Yapılması Gerekenler	78
16.4. İhracatta İş Planı	78
16.5. Türk Parası Kıymetini Koruma Kararına Göre Firmanın Sorumluluğu	79
16.6. İhracat Şekilleri ve Esasları	79
16.6.1. Ön izne bağlı ihracat	79
16.6.2. Kayda bağlı ihracat	79
16.6.3. Kredili ihracat	80
16.6.4. Konsinye ihracat	80
16.6.5. Yurt dışı fuar ve sergilere katılım ve ihracat	80
16.6.6. İthal edilmiş malın ihracı	81
16.6.7. Serbest bölgelere yapılacak ihracat	81
16.6.8. Diğer ihracat şekilleri ve transit ticaret	81
16.7. Gümrük Beyannamesi-İhracat	82
17. e-İHRACAT	83
17.1. e-İhracat Nedir?	83
17.2. e-İhracat Gümrük İşlemleri	83
17.3. e-İhracat'ın İşleyişi	83
18. VERGİ KAYBINA NEDEN OLAN İŞLEMLERE UYGULANACAK CEZALAR	83
19. GÜMRÜK İŞLEMLERİNDE FİRMALARA SAĞLANAN KOLAYLIKLAR	84

19.1. Varış Öncesi Gümrük İşlemleri	84
19.2. Onaylanmış Kişi Statü Belgesi	85
19.2.1. Onaylanmış Kişi Statüsü Nedir?	85
19.2.2. Kimler Onaylanmış Kişi Olabilir?	85
19.2.3. Onaylanmış Kişilere Ne Tür Kolaylıklar Tanınır?	85
19.2.4. Onaylanmış Kişi Olmanızın Sizlere Getireceği Faydalar Nelerdir?	86
19.3. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü	86
19.3.1. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü Nedir?	86
19.3.2. Kimler Yetkilendirilmiş Yükümlü Olabilir?	86
19.3.3. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü Nasıl Ortaya Çıkmıştır?	86
19.3.4. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsünde Karşılıklı Tanıma Nedir?	87
19.3.5. Yetkilendirilmiş Yükümlülere Ne Tür Kolaylıklar Sağlanır?	87
19.3.6. Yetkilendirilmiş Yükümlü Olmanızın Sizlere Getireceği Faydalar Nelerdir?	88
19.3.7. Yetkilendirilmiş Yükümlü Başvuru İçin Aranacak Belgeler	88
19.3.8. İhracatta Yerinde Gümrükleme İzni	92
19.3.9. İzinli Gönderici Yetkisi	94
19.3.10. İzinli Alıcı Yetkisi	95
19.3.11. İthalatta Yerinde Gümrükleme İzni	96
19.3.12. Sertifika Kapsamında Gerçekleştirilen Gümrük İşlemlerinin Yıllık Faaliyet Raporuna Bağlanması	97
19.3.13. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Ve Sertifika Kapsamı Yetki Ve İzinlerin Koşullarına İlişkin Ön İzleme	98
19.3.14. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Ve Sertifika Kapsamı Yetki Ve İzinlerin Koşullarına İlişkin Yerinde İzleme	100
19.3.15. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Kapsamında Gerçekleştirilen İşlemlerin Sonradan Kontrolü	100
19.3.16. Yetkilendirilmiş Yükümlü Mevzuatına İlişkin Soru Cevap	100
ŞEKİLLER	107
KANUN-TEBLİĞ-YAZILAR-YÖNETMELİK-BROŞÜR	107
WEB SİTELERİ	107

GİRİŞ

Gümrük Kanunu'nun Amacı, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi'ne giren ve çıkan eşyaya ve taşıt araçlarına uygulanacak gümrük kurallarını belirlemektir.

Gümrük Mevzuatı ve uygulamaları; dış ticaret işleminde sipariş aşamasından itibaren başlar, eşyanın teslimi ve ödemeye kadar olan tüm süreçleri kapsar.

Dış ticaret işleminin önceden analizi yapılarak yol haritasının belirlenmesi firmanın işini kolaylaştırır.

Yol haritasının belirlenmesi için gümrük rejimlerinin bilinmesi şarttır.

Gümrük rejimlerinin doğru olarak kullanılması firmaların verimliliğini artırır, mevzuata uygun olarak kullanılmadığı takdirde iş süreci uzar, maliyetler artar, firma olumsuz bir şekilde etkilenir.

Bu bağlamda mevzuatı iyi bilen ve işlemleri gerektiği gibi takip eden nitelikli personelin önemi ortaya çıkmaktadır.

1. GÜMRÜK BİRLİĞİ

1996 yılında Türkiye Gümrük Birliği'ne girişi ile birlikte birçok yükümlülüğü üstlenmiştir.

Bu çerçevede 1999 yılında 4458 sayılı Gümrük Kanunu kabul edilmiş olup, 05.02.2000 tarihinde uygulanmaya başlamıştır.

1.1. Gümrük Birliği'nin Kapsamı

Gümrük Birliği 01.01.1996 tarihinde tesis edilmiştir.

AB-Türkiye Gümrük Birliği malların serbest dolaşımını içerir.

1.2. Malların Serbest Dolaşımı

Üye ülkelerin karşılıklı olarak ithalat/ ihracat vergileri (gümrük vergileri) ve eş etkili vergiler ile tüm miktar kısıtlamalarını ve eş etkili engelleri kaldırmasıyla gerçekleşir.

Bir eşyanın serbest dolaşımında olduğunu "A.TR Dolaşım Belgesi ispatlar."

Gümrük Birliği, taraflar arasındaki ticarete mevcut gümrük vergileri, eş etkili vergiler ve miktar kısıtlamalarıyla, her türlü eş etkili tedbirin kaldırıldığı ve ayrıca, birlik dışında kalan üçüncü ülkelere yönelik olarak da ortak gümrük tarifesinin uygulandığı bir ekonomik entegrasyon şekli olarak tanımlanmaktadır.

Gümrük Birliği kapsamında malların hiçbir engellemeyle karşılaşmadan serbest dolaşımı esastır. Bu nedenle, Gümrük Birliği tarafları arasında malların serbest dolaşımını güvence altına almak ve muhtemel ticaret sapmalarını ortadan kaldırmak üzere taraflar arasında ortak ticaret politikası tedbirlerinin uygulanması zorunlu hâle gelmektedir.

1.3. Gümrük Birliği'ne Uyum Sağlanması

Gümrük Birliği'nin tamamlanması ile beraber, Türkiye ile AB arasında sanayi ürünleri ticaretinde gümrük vergileri, miktar kısıtlamaları ve eş etkili tedbirler kaldırılmış, Türkiye üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi (OGT) uygulamaya başlamıştır.

Gümrük Birliği ile birlikte;

- Üçüncü ülkelere karşı Ortak Gümrük Tarifesi,
- 8'li bazda ortak kullanılan G.T.İ.P.
- Gümrük Kodu Uyumu,
- Dış Ticaret ve Gümrük Mevzuatı'nın uyumlu hâle gelmesi,
- Gümrük Kanunu,
- Dahilde İşleme – Hariçte İşleme Rejimi,
- Transit Rejimi – Ortak Transit Rejimi uyumu sağlanmıştır.

1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nda Gümrük Birliği'nin sadece gümrük vergileri ve eş etkili vergilerin kaldırılması ve Topluluğun üçüncü ülkelere uyguladığı ortak gümrük tarifesine (OGT) uyum sağlanması değil, aynı zamanda bir tarafın diğer taraf üzerinde haksız rekabet avantajı sağlamasına neden olabilecek tüm bozucu mekanizmaların kaldırılması anlamına geldiği anlaşıyor.

Kısaca, sadece malların serbest dolaşımına ilişkin değil, aynı zamanda rekabet politikası, fikri ve sınai mülkiyet hakları gibi alanlarda da Topluluk mevzuatına uyum yükümlülüğü doğmuştur. 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'nda şu kısımlara yer verilmiştir:

- Malların Serbest Dolaşımı ve Ticaret Politikası
- Tarım Ürünleri
- Gümrük Hükümleri
- Yasaların Yakınlaştırılması
- Kurumsal Hükümler
- Genel ve Son Hükümler

1.4. Gümrük Birliği Kararı Kapsamında Neler Yapıldı

1 Ocak 1996'dan itibaren taraflar arasındaki gümrük vergilerinin sanayi malları için sıfırlanmasına ve ülkemizin üçüncü ülkelere AB'nin Ortak Gümrük Tarifesi'ni uygulamasına başlanmış ve bu alandaki bazı istisnalar da takip eden süreçte ortadan kaldırılmış, işlenmiş tarım ürünleri için ise sanayi payı sıfırlanmıştır. Ayrıca, 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı gereğince dış ticaret rejimimiz büyük ölçüde AB ile uyumlu hâle getirilmiştir. Bu çerçevede, malların serbest dolaşımı ile ortak ticaret politikasına ilişkin düzenlemelerin yanı sıra teknik mevzuat, fikri ve sınai mülkiyet, rekabet politikası alanlarındaki AB mevzuatı, ülkemizin ihtiyaçları da dikkate alınarak dış ticaret rejimimize yansıtılmaktadır.

Başlıklar altında Türkiye'nin üstlendiği yükümlülükler çerçevesinde yapılanları şöyle özetleyebiliriz:

1.5. Birliğin Ticaret Politikasına ve Üçüncü Ülkelerle Yaptığı Tercihli Ticaret Anlaşmalarına Uyum

1/95 sayılı Gümrük Birliği Kararı'nın 12. maddesi uyarınca Türkiye, 1 Ocak 1996 tarihinden itibaren Topluluğun ithalatta ortak kurallar, belirli üçüncü ülkelerden yapılacak ithalatta ortak kurallar, miktar kısıtlamalarının idaresi, haksız ticari uygulamalara karşı önlemler,

ihracatta ortak kurallar, ihracatta kota ve tarife kontenjanı belirlenmesi ve idaresi tekstil ve hazır giyim sektöründe üçüncü ülkelere karşı uygulanan miktar kısıtlamaları, dahilde ve hariçte işleme rejimlerine ilişkin kurallarına uyum sağlamıştır. 1/95 sayılı Karar'ın 16. maddesi uyarınca Türkiye, Ortak Ticaret Politikası'na uyum amaçlı olarak AB'nin çeşitli ülkelerle yaptığı Serbest Ticaret Anlaşmaları'na (STA) benzer anlaşmalar yapmaya başlamıştır.

1.6. Sanayi Ürünleri Ticaretindeki Teknik Engellerin Kaldırılması

AB teknik mevzuatına uyumda da önemli aşamalar kaydedilmiş, bugün teknik mevzuatın önemli bir bölümü uyumlu hale getirilmiştir. Bu alandaki önemli bir gelişme olarak, CE işaretli mevzuat kapsamındaki ürünlerin belgelendirmesini yapan Türk Onaylanmış Kuruluşlarının sayısı her geçen gün artmaktadır.

1.7. Rekabet Politikası ve Fikri Mülkiyet Hukukuna Uyum

Rekabet politikası ve fikri mülkiyet hukukuna uyum çalışmaları Gümrük Birliği'nin yürürlüğe girmesinden de önce başlatılmış, bu kapsamda Rekabet Kurumu ve Türk Patent Enstitüsü kurulmuştur.

Rekabet politikası alanında, anti-tröst ve birleşmelerin kontrolü konusunda mevzuatın büyük bölümüne uyum sağlanmıştır. Rekabet politikasına uyumun gerektirdiği diğer alan olan devlet destekleri konusundaki uyum çalışmaları ise ilgili faslın müzakerelere açılabilmesi için yürütülen çalışmalar kapsamında hız kazanmış ve bu çerçevede "Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun" kabul edilmiştir. Ayrıca, devlet desteklerinin söz konusu kanun hükümlerine göre verilebilmesini teminen "Devlet Destekleri İzleme ve Denetleme Kurulu" oluşturulmuş ve Kurul'un sekretarya hizmetlerini yürütmek üzere Hazine Müsteşarlığı bünyesinde Devlet Destekleri Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

1.8. Gümrük Mevzuatına Uyum

Türkiye, AB Gümrük Mevzuatı'na büyük ölçüde uyum sağlamış, böylece Gümrük Birliği'nin işlemesi açısından yeknesak uygulamalar gerektiren; menşe, gümrük kıymeti, malların gümrük birliği bölgesine girişi, gümrük beyannamesi, serbest dolaşıma giriş, ekonomik etkili gümrük rejimleri, malların dolaşımı, gümrük borcu/yükümlülüğü, itiraz hakkı konularında uyum sağlanmıştır.

Gümrük Birliği'nin yürürlüğe girdiği 1996 yılından bu yana sürdürülen uyum çalışmaları sonucunda ülkemiz bu alandaki mevzuat uyumunda oldukça ileri bir seviyeye ulaşmıştır.

1.9. Gümrük İşlemlerinde Kullanılan Belgeler

- AB ülkeleri ile aynı formatta kullanılan Tek Tip Gümrük Beyannamesi,
- Transit İşlemlerde Kullanılan T1 ve T2 Beyannamesi,
- ATR Dolaşım Belgesi.

Avrupa Birliği'ne üye ülkelere yapılan ihracat işlemlerinde Türkiye ve Toplulukta Serbest Dolaşım'da bulunan eşyanın Türkiye-Avrupa Topluluğu Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere Gümrük İdaresi'nce ya da bu idare tarafından yetki verilen kişi ve kuruluşlarca düzenlenip Gümrük İdarelerimizce vize edilen belgedir. (www.ab.gov.tr)

A.TR Belgesi Düzenlenen Ülkeler	EUR.1 Düzenlenen EFTA Ülkeleri	EUR.1 Düzenlenen Batı Balkan Menşe Kümülasyonu Kapsamındaki Ülkeler	EUR.1 veya EUR-MED Düzenlenen Paamk Sistemi (Sta) Kapsamındaki Ülkeler
Almanya	İsveç	İsviçre	Fas
Avusturya	İtalya	İzlanda	İsrail
Belçika	Kıbrıs	Liechtenstein	Mısır
Bulgaristan	Letonya	Norveç	Suriye (Askıda)
Çek Cum.	Litvanya		Tunus
Danimarka	Lüksemburg	Sırbistan	
Estonya	Macaristan		
Finlandiya	Malta		
Fransa	Polonya		
Hırvatistan	Portekiz		
Hollanda	Romanya		
İrlanda	Slovakya		
İspanya	Slovenya		
	Yunanistan		
İkili Anlaşma Gereği EUR-1 Belgesi Düzenlenen Ülkeler	Menşe İspat Belgesi Düzenlenen Ülkeler	Özel Menşe (Form-A) Belgesi Düzenlenen Ülkeler	D-8 Menşe İspat Belgesi Düzenlenen Ülkeler
Gürcistan	İran (İran için Menşe Belgesi)	Japonya W- Gtip No (Tarım Ürünü İçin P)	Endonezya
Filistin	Malezya	Beyaz Rusya (P)	İran
Şili	(Malezya Menşe Belgesi)	Rusya Federasyonu (P)	Pakistan
Morityus		Ukrayna (P)	Malezya
Moldova		Kazakistan (P)	Nijerya
Faroe Adaları (Eur-Med Belgesi De Düzenlenebilir.)		Amerika (P)	
Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti		Avustralya (Boş Bırakılacak)	
		Kanada (Resmi Onay Yok)	
		Yeni Zelanda (Resmi Onay Yok)	

(www.iso.org.tr)

Şekil 1; Dolaşım Belgeleri (ATR, EUR1, Menşe)

// Önemli Not:

A.TR belgesi düzenlenen ülkeler için ihraç konusu eşya işlenmemiş tarım ürünü veya Avrupa Kömür Çelik Topluluğu (AKÇT) listesinde yer alan bir eşya olması halinde bu ülkelere A.TR dolaşım belgesi yerine EUR. 1 Dolaşım Belgesi düzenlenir.

DOLAŞIM BELGESİ (MOVEMENT CERTIFICATE)		
(1) Üye ülke veya Türkiye Insert the member State or Turkey	1. İhracatçı (Ad, açık adres, ülke) Exporter (Name, full address, country)	A.TR No F 0650951
	2. Taşıma Belgesi (İhtiyari) No (Tarih) Transport document (Optional) No. (Date)	
(2) Sadece İhraç ülkesinin talebi halinde doldurulur. Complete only where the exporting country requires	3. Malın gönderildiği şahıs (İhtiyari) (ad, açık adres, ülke) Consignee (Optional) (Name, full address, country)	4. AET/TÜRKİYE ORTAKLIĞI ASSOCIATION between the EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY and TURKEY
	5. İhraç Ülkesi 6. Varış Ülkesi Country of exportation Country of destination (1)	
7. Taşınmaya ilişkin bilgiler (İhtiyari) Transport details (Optional)		8. Gözlemler Remarks
9. Sıra No: Item No	10. Kollerin markaları, numaraları, sayı ve cinsi (dökme mallar için, duruma göre, geminin adı vagon veya kamyonun numarası belirtilecektir); Malların tanımı Marks and numbers; number and kind of packages (for goods in bulk, indicate the name of the ship or the number of the railway wagon or road vehicle); Description of goods	11. Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (hl, m³, v.s.) Gross Weight (kg) or other measure (hl, m³, etc.)
12. GÜMRÜK VİZESİ CUSTOMS ENDORSEMENT Doğruluğu onaylanmış beyan Declaration certified İhraç belgesi Export document (2) Model (Form) No. Gümrük İdaresi Customs Office Çıkış ülkesi Issuing country Yer ve Tarih Place and Date İmza (Signature)		13. İHRACATÇININ BEYANI DECLARATION BY THE EXPORTER Aşağıda imzası bulunan ben, yukarıda, belirtilen malların bu belgenin verilmesi için gerekli koşullara uygun olduğunu beyan ederim. I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Yer ve Tarih Place and date İmza (Signature)
Mühür Stamp		
AYDOĞDU OFSET • 395 81 44 (Pbx) • ANKARA		

Şekil 2; A.TR Dolaşım Belgesi

Gümrük Mevzuatı ve Uygulamaları El Kitabı

DOLAŞIM SERTİFİKASI		MOVEMENT CERTIFICATE	
1. İhracatçı (Adı, Açık Adresi, Ülke) Exporter (Name, full address, country)		EUR.1 NO C 0276102	
		Bu formu doldurmadan önce arkadaki notları okuyunuz. See notes overleaf before completing this form.	
3. Malın Gönderildiği Şahıs (Adı, Açık Adresi, Ülke) (Tercihe Bağlı) Consignee (Name, full address, country) (Optional)		2. Certificate used in preferential trade between ve/and arasındaki tercihlî ticarete kullanılan sertifikadır. (İlgili ülkeler, ülke grupları veya alanları yazınız.) (Insert appropriate countries, groups of countries or territories)	
		4. Ürünlerin menşei sayılan ülke, ülkeler grubu veya alanlar Country, group of countries or territory in which the products are considered as originating	5. Varış ülkesi veya ülkeler grubu Country, group of countries or territory of destination
6. Taşımacıya ilişkin bilgiler (Tercihe Bağlı) Transport details (Optional)		7. Gözlemler Remarks	
8. Sıra No; Koli/lerin marka ve işaretleri, sayı ve türleri (*); Eşyanın tanımı. Item Number; Marks and numbers; Number and kind of package (*); Description of goods.		9. Brüt ağırlık (kg) veya diğer ölçüler (Litre, metreküp, vs) Gross weight (kg) or other measure (litres, m ³ , etc.)	10. Faturalar (Tercihe Bağlı) Invoices (Optional)
11. GÜMRÜK VİZESİ CUSTOMS ENDORSEMENT Onaylanan Beyan Declaration Certified İhracat Belgesi Export document (1) Formi No Gümrük İdaresi Customs Office Düzenleyen Ülke veya Alan Issuing country or territory Yer ve Tarih Place and date (İmza/signature)		12. İHRACATÇI BEYANI DECLARATION BY THE EXPORTER Aşağıda imzası bulunan ben, yukarıda belirtilen eşyanın bu belgenin düzenlenmesi için gerekli olan koşullara uygun olduğunu beyan ederim. I, the undersigned, declare that the goods described above meet the conditions required for the issue of this certificate. Yer ve Tarih Place and date (İmza/signature)	

(*) Eşya ambalajlı değilse, yerine göre eşyaların sayısını veya "dökme" olduğunu belirtiniz.
(* If goods are not packed, indicate number of articles or state "in bulk" as appropriate)

(1) Yalnız ihracatçı ülke kurallarının gerekli gördüğü yerleri doldurunuz.
(1) Complete only where the regulations of the exporting country or territory require.

Aydığılı Ofset Tel: 395 81 44-ANKARA

Şekil 3; EUR.1 Dolaşım Sertifikası

1. Goods consigned from (Exporter's business name, address, country).		Reference No. A 0449251			
2. Goods consigned to (Consignee's name, address, country).		GENERALISED SYSTEM OF PREFERENCES CERTIFICATE OF ORIGIN (Combined declaration and certificate) FORM A Issued in..... (country) See Notes overleaf			
3. Means of transport and route (as far as known)		4. For official use			
5. Item number	6. Marks and numbers of packages	7. Number and kind of packages; description of goods	8. Origin criterion (see Notes overleaf)	9. Gross weight or other quantity	10. Number and date of invoices
11. Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the exporter is correct. Place and date, signature and stamp of certifying authority:		12. Declaration by the exporter The undersigned hereby declares that the above details and statements are correct, that all the goods were produced in..... (Country) and that they comply with the origin requirements specified for those goods in the Generalised System of Preferences for goods exported to. (importing country) Place and date signature of authorised signatory.			

AYDOĞDU CFSET T# (0.312) 395 R1 44 (p04)

Şekil 4; Form A Menşe Sertifikası

2. KAĞITSIZ GÜMRÜK İŞLEMLERİ

Kağıtsız Gümrük Uygulamaları pilot bölgelerin ardından 30.04.2019 tarihi itibarıyla tüm gümrüklerde uygulanmaya başlamıştır.

Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan çalışma ile, gümrüklerin modernleşmesi ve gümrük süreçlerinin dijitalleştirilmesine yönelik çok önemli çalışmaları hayata geçirilmiştir.

İlk aşamada Ticaret Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından aranan belgelerin Tek Pencere Sistemi üzerinden alınmasına ilişkin çalışma yapılmış olup, geçiş sürecinde belgelerin çoğu elektronik ortama taşınmıştır.

3. İHRACATTA DİJİTAL GÜMRÜK UYGULAMASI

Gümrük Yönetmeliği'nde 24.05.2019 tarihinde yapılan değişiklikle ihracat beyannameleri ile uluslararası düzenlemelerden kaynaklanan yükümlülüklerden ya da Bakanlıkça belirlenecek durumlardan kaynaklı olarak kâğıt ortamında onaylanması gerekenler dışındaki ekli belgeler Gümrük İdaresine kâğıt ortamında ibraz edilmeyecektir.

Gümrük Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik ile elektronik ortamda paylaşılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi elektronik olarak, bu beyanname eki belgeler ise belge aslının bulunduğu ortama göre kâğıt veya elektronik olarak beyanın bağlayıcılığı çerçevesinde, her bir beyanname itibarıyla, sonradan yapılacak kontrollere imkan sağlayacak şekilde Kanunun 13'üncü maddesi çerçevesinde ihracatçı tarafından saklanacaktır.

20 Ağustos 2019 tarihi itibarıyla ihracat beyannamesinin kâğıt nüshası Gümrük İdarelerine ibraz edilmeyecektir.

Gümrük İdarelerince yükümlüsüne ya da herhangi kurum/kuruluşa verilmeyecektir.

4. GÜMRÜK MEVZUATI

4.1. Gümrük Kanununda Deyimler

“Kişi” deyimi, gerçek ve tüzel kişiler ile hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını;

“Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde yerleşik kişi” deyimi

- Bu bölgede yerleşim yeri olan bütün gerçek kişileri;
- Bu bölgede kayıtlı işyeri, kanuni iş merkezi veya şubesi bulunan bütün tüzel kişi veya kişiler ortaklığını;

“Serbest dolaşımda bulunan eşya” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi'nde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri buldurmamaya veya şartlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan eşyadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşımadığı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülke veya topraklardan serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi'nde, yukarıda belirtilen eşyadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen eşyayı;

“Serbest dolaşımda bulunmayan eşya” deyimi, serbest dolaşımda bulunan eşya dışında kalan eşya ile transit hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesi’ni fiilen terk eden eşyayı;

“Gümrük statüsü” deyimi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi’nde serbest dolaşıma girmiş olup olmadığı yönünden durumunu;

“Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması” deyimi, eşyanın,

- a. Bir gümrük rejimine tabi tutulmasını,
- b. Bir serbest bölgeye girmesini,
- c. Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracını,
- d. İmhasını,
- e. Gümrüğe terk edilmesini;

“Gümrük rejimi” deyimi,

- a. Serbest dolaşıma giriş rejimini,
- b. Transit rejimini,
- c. Gümrük antrepo rejimini,
- d. Dahilde işleme rejimini,
- e. Gümrük kontrolü altında işleme rejimini,
- f. Geçici ithalat rejimini,
- g. Hariçte işleme rejimini,
- h. İhracat rejimini;

“Gümrük beyanı” deyimi, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulmasını;

“Beyan sahibi” deyimi, kendi adına beyanda bulunan kişiyi veya adına beyanda bulunan kişiyi;

“Eşyanın gümrüğe sunulması” deyimi, eşyanın Gümrük İdaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, Gümrük İdarelerine yapılan bildirim;

“Eşya” deyimi, her türlü madde, ürün ve değeri;

“Gümrüklenmiş değer” deyimi, Uluslararası Kıymet Sözleşmesi’ne göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını ifade eder.

4.2. Gümrük Kanununa Göre Firmaların Sorumlulukları

Gümrük İdareleriyle muhatap olan kişiler bu Kanun ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile bunlara dayanılarak çıkarılan mevzuat hükümlerine uymak; Gümrük İdarelerinin gerek bu Kanun’da gerek diğer mevzuat hükümlerine göre yapacağı gözetim ve kontrollere tabi olmak; bu idarelerin kendi adına veya başka idareler nam veya hesabına tahsil edeceği her tür vergi, resim, harç ve ücretleri ödemek veya bunları teminata bağlamak; mevzuat hükümlerinin uymayı zorunlu kıldığı her tür işlemleri yerine getirmekle sorumludurlar. (Gümrük Kanunu Madde 4)

Gümrük işlemleriyle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili bulunan kişiler, Ticaret Bakanlığı

veya Gümrük İdarelerinin talebi üzerine gümrük işlemleri ile sınırlı olmak kaydıyla belirlenen süreler içinde gerekli bütün belge ve bilgileri vermek ve her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür.

(Gümrük Kanunu Madde 11)

Kendilerinden bu konularda bilgi istenilen kişiler, özel kanunlarda yazılı gizlilik hükümlerini ileri sürerek bilgi vermekten kaçınmazlar.

İlgili kişiler, gerekli bütün belge ve bilgileri gümrük kontrolü amacıyla 5 yıl süre ile saklamak zorundadırlar. (Gümrük Kanunu Madde 13)

İhtiyaç duyulan bir belgenin kolaylıkla bulunması ve gümrük kontrolü amacıyla gerekli belgeleri saklamak amacıyla düzenli bir arşiv olmalıdır.

Düzenli bir arşiv için ithalat ve ihracat belgelerinin sistematik bir şekilde dosya içinde saklanması gerekmektedir.

Dosyalar arşiv içinde hazırlanan raflara bölüm ve konu yazılarak, ay-yıl olarak belirlenerek düzenli bir şekilde konulmalıdır.

Ayrıca havalandırma sisteminin elverişli olması, rutubet ve su baskınına karşı korunaklı olması, yangına karşı gerekli tedbirlerin alınması, böcek ve haşerelere karşı tedbir alınması ve güvenlik açısından arşiv kapısının sürekli olarak kilitlenmesi arşiv için olması gereken kurallardır.

Arşiv kapısının bulunduğu yerde güvenlik kamerasının olması tedbir için önem taşımaktadır.

5. EŞYANIN TARİFESİ

Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır. (Gümrük Kanunu Madde 15)

Gümrük Tarife Cetveli Uluslararası eşya sınıflandırma ve vergilendirme cetvelidir. 21 bölüm, 99 fasıl mevcuttur.

Sınıflandırma hammaddeden mamule doğru sıralanır.

Armonize sistem nomanklatürüne dayanan 6 rakamlı kodlama tüm üye ülkelerde temel alınır.

Dış ticaret düzenlemelerinde kullanılır.

Gümrük işlemlerinde Gümrük Tarife Beyanı firmalar için çok önemli bir konudur.

Gümrük rejimleri kullanılırken Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunun uygun olması beyan edilen eşyanın doğruluğunu gösterir.

Aylık ve yıllık olarak açıklanan dış ticaret ve gümrük işlemleri ile ilgili istatistik veriler Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu üzerinden değerlendirilerek elde edilir.

→ -- (2) Fasıl	DGÖ Armonize Sistem
→-- (4) Pozisyon	DGÖ Armonize Sistem
→---- (6) Alt Pozisyon	DGÖ Armonize Sistem
→----- (8) AB Kombine Nomanklatör	
→----- (10) Bakanlar Kurulu Kararı	
→----- (12) İstatistiki açılım (Tebliğ)	

5.1. Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması Tanımlar

Gümrük tarifesi uygulamasına ilişkin bu kısımda geçen; (Gümrük Yönetmeliği Madde 32)

a) Bölüm: Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde birbirine benzeyen aynı nitelikteki veya çoğunlukla aynı hammaddeden yapılan eşyayı içine alacak şekilde oluşturulan grupları,

b) Bölüm başlığı: Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde bulunan her bölümün başında yer alan ve tarifenin yorumu bakımından bağlayıcı olmayıp, yol gösterici nitelikte olan ibareleri,

c) Bölüm notu: Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde bölümlerle ilgili olarak bölüm başlıklarından sonra yer alan, bölümde geçen bazı tabirlerin ne anlama geldiği, ilgili bölümde bir eşyaya yapılan bir atfın hangi tür eşyayı kapsadığı, hangi eşyanın sadece ilgili bölümde yer alabileceği ve bu eşyanın bu bölümde yer alabilmesi için hangi şartların gerektiği, hangi eşyanın o bölüme dahil olmadığı hakkında bilgi veren açıklamaları,

ç) Eşyanın ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş önlemler: Bir eşyanın ticaretine ilişkin olarak uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler ya da kanun, kararname, yönetmelik ve benzeri mevzuat çerçevesinde, ilgili kurumlarca belirlenmiş özel düzenlemeleri,

d) Fasil: Bölümlerden daha alt düzeyde ve bölümlere nazaran daha çok birbirine benzeyen aynı nitelikteki eşyayı içine alan ve altı basamaklı Armonize Sistem Kodunun ilk iki rakamını,

e) Fasil başlığı: Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde yer alan fasillerin başında bulunan ve bağlayıcı olmayan ibareleri,

f) Fasil notu: Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde fasıl başlıklarından sonra gelmek üzere, fasillerle ilgili yapılan açıklamaların yer aldığı kayıtları,

g) Gümrük tarife istatistik pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde, on iki rakamdan oluşan pozisyonu,

ğ) İşlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler: Tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretinde uygulanan özel hükümleri,

h) Kota: Bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,

ı) Tarife alt pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde pozisyon numarasını izleyen iki rakam ile birlikte altılı rakamlarla ifade edilen grupları,

i) Tarife kotası veya tarife kontenjanı: Bir mal ya da mal grubunun gümrük vergisi oranlarında belirli bir miktar veya değer için indirim yapılması ya da muafiyet sağlanmasını,

j) Tarife önlemleri: Dış ticaretin serbest piyasa koşullarında gelişmesine, konulan gümrük vergileri ile engel olunmasını,

k) Tarife pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde fasıla ilişkin ilk iki rakamdan sonra gelen iki rakamla birlikte dörtlü rakamlarla ifade edilen grupları,

l) Tarife tavanı: Belirli bir dönem içinde, belli malların belirlenen değer ya da miktar için ithalatta ve ihracatta normal gümrük vergisi oranında bir indirimle gidilmesi ve bunu aşan miktar için belirlenen dönemin sonuna kadar bu tarife indirimlerinin askıya alınabilmesi uygulamasını,

m) Tercihli tarife: İki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca,

aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasını,

n) Türk Gümrük Tarife Cetveli: Eşyanın cins ve niteliklerine göre sistematik bir şekilde numaralandırılarak sınıflandırıldığı ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun'da yer alan gümrük vergisi oranlarının gösterildiği Bakanlar Kurulunca kabul edilen cetveli, ifade eder.

6. EŞYANIN MENŞEİ

Eşyanın menşei demek, üretimin yapıldığı yer demektir. Diğer bir ifade ile menşei 'eşyanın ekonomik milliyetini' gösterir. Eşyanın geldiği yer eşyanın menşesidir diye bir kural kesinlikle yoktur.

Bu konuda yanlış yorumlar yapılmaktadır. Eşyanın menşei ülke ile geldiği yer farklı ülkeler olabilir.

Eşya Almanya'dan geliyor diye, eşya Alman menşesidir yorumu yanlıştır.

Eşyanın Menşei;

1. Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen eşya, o ülke menşesidir.

(Gümrük Kanunu Madde 18)

2. Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen eşya ifadesinden;

- a. O ülkede çıkartılan madencilik ürünleri,
- b. O ülkede toplanan bitkisel ürünler,
- c. O ülkede doğan ve yetiştirilen canlı hayvanlar,
- d. O ülkede yetiştirilen canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,
- e. O ülkede tutulan ve avlanan balıkçılık ve avcılık ürünleri,
- f. O ülkede kayıtlı veya tescilli olup, o ülkenin bandırasını taşıyan araçlar tarafından herhangi bir ülkenin kara suları dışındaki denizlerden çıkartılan av ürünleri ve diğer deniz ürünleri,
- g. Söz konusu ülkede kayıtlı ya da tescilli olan ve ülkenin bandırasını taşıyan, fabrika gemilerde (f) bendinde öngörülen ürünlerden elde edilen eşya,
- h. O ülkenin kara suları dışındaki denizlerin dibinden ya da deniz dibindeki toprağın altından münhasır işletme hakkına sahip olarak o ülke tarafından çıkartılan ürünler,
- i. Sadece hammadde elde etmek için o ülkede toplanan, imalat işlemlerinden veya kullanım kalıntılarından elde edilen atık ve artıklar,
- j. Yukarıdaki bentlerde sayılan eşyadan üretimin herhangi bir aşamasında elde edilen eşya ile bunların türevlerinden elde edilen eşya, anlaşılır.

Üretimi birden fazla ülkede gerçekleştirilen eşyanın bir ülke menşeli sayılabilmesi için, o ülkede yeni bir ürün imal edilmesi veya imalatın önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin o ülkede bu amaçla donatılmış işletmelerde yapılması gerekir. (Gümrük Kanunu Madde 19)

6.1. İthalatta Menşenin Önemi

İthalatta vergi, rejim ve ticaret politikası önlemleri menşe ülke üzerinden yapılmaktadır.

6.2. Menşe Ülkenin Belirlenmesi

Eşyanın üretildiği ülkeden doğrudan Türkiye'ye getirilmeyerek üçüncü bir ülke veya ülkeler yoluyla getirilmiş ve oralarda geçici depolama yerlerine ve antrepolara konmuş olsa dahi menşe ülkesi değişmez.

Eşyanın geldiği ülkeden maksat Türkiye'ye en son gönderildiği veya getiren araca yüklendiği ülkedir. Başka bir ülkede antrepoya konmaksızın sadece araç değiştirilerek eşyanın getirilmesi halinde eşyanın geldiği ülke değişmez.

Menşe kuralı, Tercihli ve Tercihsiz Menşe olmak üzere iki türdür.

6.3. Tercihli Menşe

Tercihli menşe uygulaması vergi indirimi amaçlıdır. Bazı ülke gruplarına tanınan ve özel anlaşmalarla belirlenen tavizlerin uygulanmasına ilişkin kurallardır.

EUR.1 menşe ispat belgesidir. Eşyanın üretildiği menşe ülkede düzenlenir. Avrupa Birliği'nden gelen A.TR kapsamı eşya da tercihli menşe kapsamındadır. A.TR eşyanın serbest dolaşımında olduğunu gösterir.

A.TR Dolaşım Belgesi; 2006/10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na göre, Türkiye veya Toplumculuk'ta serbest dolaşımında bulunan eşyanın Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, gümrük idaresince ya da bu idare tarafından yetki verilmiş kuruluşlarca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgedir. A.TR Dolaşım Belgesi, eşyanın serbest dolaşım durumunda olduğunu gösteren bir belge olup eşyanın menşesini göstermez.

EUR.1 Dolaşım Belgesi ise eşyanın menşesini kanıtlamaya yarayan bir belgedir.

6.4. Tercihsiz Menşe

Tercihli menşe kurallarının uygulanamayacağı tüm durumlarda uygulanır. Miktar Kısıtlaması, Gözetim Korunma Önlemleri, Anti-Damping, Tarife Dışı Engellerin uygulandığı kuralları kapsamaktadır.

6.4.1. Menşe Şahadetnamesi

Menşe Şahadetnamesi, eşyanın tercihli olmayan menşe statüsünü kanıtlamaya yarayan bir belgedir.

6.4.2. Menşe Şahadetnamesi Düzenlenmesi

İhracatta menşe şahadetnamesi düzenlenmesi mecburi değildir, ithalatçı ülke veya firmanın o eşya için menşe şahadetnamesi araması halinde düzenlenir.

Avrupa Birliği ülkelerinden A.TR Dolaşım Belgesi eşliğinde serbest dolaşıma girecek olan mali yükümlüklere tabi (İlave Gümrük Vergisi, Ek Mali Yükümlülük ve ticaret politikası önlemine) eşyaya ilişkin menşe şahadetnamesinin gümrük idaresine ibraz edilip edilmeyeceği hususu Ticaret Bakanlığı Bilge Sistemi'nin Tarife Modülü kullanılarak görülebilecektir.

Söz konusu modüle beyanname tescilinden önce yükümlü tarafından yapılması planla-

nan ithalat işlemine ilişkin bilgilerin girilerek, beyanname ekinde menşe şahadetnamesinin talep edilip edilmeyeceği belirlenecektir.

- Menşe şahadetnamesi ithalattan önce mutlaka yurt dışındaki ihracatçı firmadan talep edilmelidir.
- Menşe şahadetnamesi beyanname tescilinden önce Ticaret Bakanlığı'nın Bilge Sistemi'nin Tarife Modülü kullanılarak görülebileceğinden, risk kriteri sistemine göre talep edilmesi durumunda gümrük idaresine sunulmak üzere hazır bulundurulmalıdır.
- Risk kriteri sistemi tarafından talep edilmemiş olsa dahi, menşe şahadetnamesi beyan edilerek gümrük beyannamesine eklenmelidir.
- Menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine (Damping, Kota, Koruma ve ülke bazlı Gözetim), ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklerle tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlülüklerin uygulanmaması için eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edilir. (Gümrük Yönetmeliği- Madde 38) CIF kıymeti 430 Avro'yu geçmeyen eşya için menşe şahadetnamesi aranmaz.

7. EŞYANIN GÜMRÜK KIYMETİ

İthal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir.

Satış bedeli, Türkiye'ye ihraç amacıyla yapılan satışta fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır. Eşyanın gümrük kıymeti, Gümrük Tarifesi'nin ve eşya ticaretine ilişkin belirli konularda getirilen tarife dışı düzenlemelerin uygulanması amacıyla, Gümrük Kanunu'nun 23-31 maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymettir. (Gümrük Kanunu Madde 23)

İthal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir. Satış bedeli, Türkiye'ye ihraç amacıyla yapılan satışta 27 ve 28'inci maddelere göre gerekli düzeltmelerin de yapıldığı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır. (Gümrük Kanunu Madde 24)

Şu kadar ki, eşyanın satış bedelinin gümrük kıymetine esas alınabilmesi, aşağıdaki koşullara bağlıdır:

- a. Eşyanın alıcısı tarafından elden çıkartılması veya kullanımı;
 - Türkiye Cumhuriyeti Mevzuatı ve bunların yetkili kıldığı merciler tarafından konulmuş olan,
 - Eşyanın tekrar satılabileceği coğrafi bölgeyi sınırlayan,
 - Eşyanın kıymetini önemli bir ölçüde etkilemeyen,

Kısıtlamalar dışında, hiçbir kısıtlamaya tabi olmamalıdır.

- b. Satış veya fiyat, kıymeti belirlenmekte olan eşya bakımından, kıymeti tespit edilemez bir koşul veya edim konusu olmamalıdır.
- c. Eşyanın alıcı tarafından tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hasılanın bir bölümünün doğrudan veya

dolaylı olarak satıcıya intikal etmesi halinde, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına 27'nci madde hükümlerine göre ilave yapılabilirdir.

- d. Alıcı ve satıcı arasında bir ilişki bulunmamalı; ilişkinin varlığı durumunda ise, satış bedeli bu maddenin 2'nci fıkrası hükümlerine göre gümrük kıymeti olarak kabul edilebilir nitelikte olmalıdır.

7.1. (1. 24 üncü madde) Hükümlerine Göre Gümrük Kıymeti Belirlenirken İthal Eşyasının Fiilen Ödenen veya Ödenecek Fiyatına Aşağıdaki İlaveler Yapılır

- a. Aşağıdaki unsurların eşyanın fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına dahil edilmemiş, ancak alıcı tarafından üstlenilen bölümü;
- Satın alma komisyonları dışındaki komisyonlar ve tellâliye,
 - Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi gören kapların maliyeti,
 - İşçilik ve malzeme giderleri dahil ambalaj bedeli;
- b. İthal eşyasının üretiminde ve ihrac amacıyla satışında kullanılmak üzere, alıcı tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, bedelsiz veya düşük bedelle sağlanan, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş olan aşağıda sayılan mal ve hizmetlerin kıymetinden verilecek uygun miktardaki pay;
- İthal eşyasına katılan malzeme, aksam, parça ve benzerleri,
 - İthal eşyasının üretimi sırasında kullanılan araç, gereç, kalıp ve benzeri aletler,
 - İthal eşyasının üretimi sırasında tüketilen maddeler,
 - İthal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında gerçekleştirilen mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama hizmetleri;
- c. Kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu gereği, alıcının doğrudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş olan royalti ve lisans ücretleri;
- d. İthal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hâsılanın, doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden kısmı;
- e. 28 inci maddenin (a) bendi hükmü saklı kalmak üzere, ithal eşyası için Türkiye'deki giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri ile eşyanın giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme ve elleçleme giderleri.
2. Bu maddeye göre fiilen ödenen veya ödenecek fiyata yapılacak ilaveler için nesnel ve ölçülebilir veriler esas alınır.
3. Gümrük kıymetinin belirlenmesinde, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata bu maddede öngörülenler dışında hiçbir ilave yapılamaz.
4. Bu bölümde geçen satın alma komisyonları ifadesinden; ithalatçının temsilcisine kıymeti belirlenecek eşyanın satın alınmasında yurtdışında verdiği temsil hizmeti karşılığında ödediği ücret anlaşılır.
5. İthal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesi sırasında;
- Türkiye'de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler,

b. Türkiye'ye ihraç amacıyla satışında bir satış koşulu olmaması kaydıyla, dağıtım veya tekrar satış hakları için alıcının yaptığı ödemeler,
1 inci fıkranın (c) bendi kapsamında değerlendirilmez ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez. (Gümrük Kanunu Madde 27)

7.2. İthal Eşyasının Fiilen Ödenen veya Ödenecek Fiyatından Ayırt Edilebilmeleri Koşuluyla Aşağıdaki Giderler Gümrük Kıymetine Dahil Edilmaz

- a. Eşyanın, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varışından sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri,
- b. Sinaî tesis, makina veya teçhizat gibi, ithal eşyası için ithalattan sonra yapılan inşa, kurma, montaj, bakım veya teknik yardıma ilişkin giderler,
- c. İthal eşyasının satışıyla ilgili olarak bir finansman anlaşması uyarınca alıcı tarafından üstlenilen faiz giderleri;
- d. İthal eşyasının Türkiye'de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler;
- e. Satın alma komisyonları;
- f. Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye'de ödenecek ithalat vergileri.

(c) bendinde belirtilen hallerde, finansmanın satıcı veya bir başka kişi tarafından sağlanmış olmasına bakılmaz. Ancak, finansman anlaşmasının yazılı olarak yapılmış olması ve gerektiğinde alıcının;

- Eşyanın, fiilen ödenen veya ödenecek fiyat olarak beyan edilen fiyattan satıldığı,
- Söz konusu faiz oranının, finansmanın sağlandığı ülkede o tarihte bu tür bir işlem için geçerli olan faiz oranı seviyesini aşmadığını, kanıtlanması şarttır. (Gümrük Kanunu Madde 28)

8. ÖZET BEYAN VE EŞYANIN TÜRKİYE GÜMRÜK BÖLGESİNE GİRMESİ

1. Türkiye Gümrük Bölgesi'nin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilen eşya için özet beyan verilir.

2. Özet beyan, giriş gümrük idaresine verilir. Giriş Gümrük İdaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın giriş Gümrük İdaresinden başka bir Gümrük İdaresine verilmesine izin verilebilir. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

3. Özet beyan, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilmesinden önce verilir.

4. Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilmesinden önce özet beyanın ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir. (Gümrük Kanunu Madde 35/A)

8.1 Gümrük Gözetimi

Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirilen eşya, girişinden itibaren gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak gümrük idareleri tarafından denetlenir. (Gümrük Kanunu Madde 36)

8.2. Eşyanın Gümrüğe Sunulması

Türkiye Gümrük Bölgesi'nin kara suları veya hava sahasından durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesi'ne gelen eşya, getiren kişi ya da duruma göre eşyanın gelişinden sonra taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından gümrüğe sunulur.

Gümrüğe sunan kişi, eşyayı daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ilişkilendirir. (Gümrük Kanunu 39)

8.3. Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu

1. Gümrüğe sunulan eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilir.
2. Özet beyan kapsamındaki eşyaya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek, buna ilişkin işlemler;
 - a. Denizyolu ile gelen eşya için, özet beyan verildiği tarihten itibaren 45 gün,
 - b. Diğer bir yolla gelen eşya için, özet beyanın verildiği tarihten itibaren 20 gün,çinde tamamlanır. (Gümrük Kanunu Madde 46)

8.4. Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

1. Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.
2. İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesi'nden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır. (Gümrük Kanunu Madde 58)

8.5. Gümrük Beyanı

- a. Yazılı olarak,
- b. Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla,
- c. Sözlü olarak,
- d. Eşya sahibinin bu eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla, yapılabilir. (Gümrük Kanunu Madde 59)

8.6. Yazılı Beyanlar

1. Yazılı beyan, beyanname ile yapılır.

Bu beyannamenin eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün bilgileri ihtiva etmesi ve imzalanması gerekir.

2. a) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün belgeler beyannameye eklenir.

b) Gümrük beyanı bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapıldığında Gümrük İdaresi beyannameye eklenmesi gereken belgelerin beyanname ile birlikte ibrazını istemeyebilir. Bu durumda söz konusu belgeler Gümrük İdaresi istediğinde ibraz edilmek üzere beyan sahibince muhafaza edilir. (Gümrük Kanunu Madde 60)

8.7. Beyanın Kontrolü

(1) Beyanın kontrol türü ve kontrolle görevli memur, bilgisayar sistemi tarafından risk kriterlerine göre belirlenir.

(2) Kontrol türleri:

- a.** Kırmızı hat; eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hattır.
- b.** Sarı hat; muayeneye gerek görülmeksizin eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğunun ve birbiriyle uygunluğunun kontrol edildiği hattır.
- c.** Mavi hat; Bakanlıkça belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip kişilerin ihracatta yararlandığı, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasından önce belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır. Mavi hatta işlem gören ihracat beyannamelerine ilişkin beyanın kontrolü, eşyanın çıkış işlemlerinin tamamlanmasını müteakip Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar dâhilinde gerçekleştirilir.
- d.** Yeşil hat; eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri adına tescilli beyannamelere ilişkin kontroller öncelikli olarak yapılır. (Gümrük Yönetmeliği Madde 180)

9. SERBEST DOLAŞIMA GİRİŞ REJİMİ: (KESİN İTHALAT)

1996 yılında Gümrük Birliği'ne girişimiz ile birlikte "Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi" gümrük rejimi olarak yerini almıştır. Türkiye Gümrük Bölgesi'ne gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ile mümkündür. (Gümrük Kanunu Madde 74)

Yurt dışından gelen eşyanın, ithalatçı firma tarafından ilgili gümrük idaresine Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi'ne göre gümrük beyanında bulunulması ile birlikte, varsa Ticaret Politikası Önlemleri uygulanır, gümrük işlemlerinin tamamlanması sonucunda gümrük vergilerinin ödenmesini müteakip ithalat tamamlanır.

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi ile birlikte; eşyanın "Gümrük statüsü" deyimi gümrük kanununda tanımlanmış olup, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi'nde serbest dolaşıma girmiş olup olmadığı yönünden durumunu göstermektedir.

Gümrük Birliği kapsamında Türkiye Avrupa Birliği'ne üye ülkeler ile birlikte üçüncü ülkelere karşı uyguladığı ortak gümrük tarifesi ile uyum sağlamıştır. 01.Ocak.1996'dan itibaren taraflar arasındaki gümrük vergilerinin sanayi malları için sıfırlanmasına karar verilerek, üye ülkelerin karşılıklı olarak gümrük vergileri kaldırılmıştır. Eşyanın serbest dolaşımda olduğu A.TR Dolaşım Belgesi ile ispatlanır. Gümrük vergisinin sıfır olarak uygulanması için A.TR Dolaşım Belgesi aslının Serbest Dolaşıma Giriş Beyanı yapılacak ilgili gümrük idaresine sunulması gerekmektedir.

Serbest Dolaşıma Giriş Beyanı yapılırken A.TR Dolaşım Belgesi'nin aslı yok ise, gümrük

vergisi ödenir. Fiili ithalattan sonra A.TR Dolaşım Belgesi ilgili gümrüğe sunulursa ödenen gümrük vergisi geri alınır.

9.1 İthalat Prosedürleri

İthalatta öncelikle dikkat edilmesi gereken hususlar:

- İthalat işlemleri sipariş ile başlar.
- İthal edilecek eşya için proforma fatura temin edilir.
- Proforma fatura üzerinde ithal edilecek eşyanın adı, ticari tanımı, sipariş numaraları, eşyanın birim fiyatı, toplam döviz tutarı, eşyanın gümrük tarife ve istatistik pozisyonu (G.T.İ.P.), menşei, eşyanın teslim türü, ödeme şekli ile birlikte, proforma-faturanın tarih numarası ve teklifin geçerlilik tarihi gibi temel bilgiler bulunur.
- Proforma fatura üzerinden sipariş bilgilerinin doğru olup olmadığı kontrol edilir. Bu kontrolün amacı yanlış eşya gönderilmesinin önüne geçmektir.
- Bu aşamada öne çıkan iki önemli konu vardır.

1- Eşyanın Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (G.T.İ.P.)

2- Eşyanın Menşei (Eşyanın ürettiği yer – Eşyanın Ekonomik Milliyeti.)

Sipariş aşamasında G.T.İ.P. ve Menşe konusu çok önemlidir.

Eşyanın G.T.İ.P. ve Menşe bilgisi neden önemlidir?

İthal edilecek eşyanın gümrük mevzuatı yönünden sorgulanması, ticaret politikası önlemlerinin uygulanıp uygulanmayacağı, ne kadar gümrük vergi ödeneceği G.T.İ.P. ve Menşe bilgisi ile belirlenir.

İthalattan önce eşyanın gümrük maliyetleri,

İthalatta aranılan izin, belge ve ticari politik önlemleri vs.

İthalatta ihtisas gümrük müdürlüğü uygulaması olup olmadığı,

Ödenecek Gümrük Vergisi, İlave Gümrük Vergisi, Ek Mali Yükümlülük Vergisi, KDV, ÖTV, Fonlar, Çevre Katkı Payı vs.

Vadeli ithalatta ödenecek %6 Kaynak Kullanım Destekleme Fonu (KKDF) konularının önceden bilinmesi ithalat yapacak firmaların yol haritası olacaktır.

9.2. İthalat İşlemleri Süreci

Eşyanın G.T.İ.P. ve Menşe konusu başta olmak üzere gümrük beyanı için gerekli bilgiler doğru olarak kullanılır ve eşyanın Serbest Dolaşıma Giriş Beyanı doğru bir şekilde yapılırsa işlemler hatasız olarak tamamlanır.

Ancak, gerçekleştirilecek ithalat için hatalı bilgiler doğrultusunda Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi'ne tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda, Gümrük Kanunu'nun 234. maddesinin;

- a. Gümrük Tarifesi'ni oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan ithalat vergileri ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken ithalat vergileri

arasındaki fark %5'i aştığı takdirde, ithalat vergilerinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.

- b. Kıymeti üzerinden ithalat vergilerine tabi eşyanın beyan edilen kıymeti, Gümrük Kanunu'nun 23 ila 31'inci maddelerde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulunduğu takdirde, bu noksanlığa ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının üç katı para cezası alınır.

9.3. Gümrük Cezalarından Nasıl Korunulur?

Gümrüğe gelen ithal eşyası ile ilgili olarak; malın cinsi, adeti, ağırlığı, menşei, Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu konusunda tereddüt yaşanırsa, cezaya düşmemek için 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 8.maddesine istinaden bilgi talep etme hakından yararlanılır. Yapılması gereken malın geldiği ilgili gümrük idaresine yazılı başvuru ile gümrük mevzuatının uygulanması hakkında bilgi talep edilebilir. Bilgiler talep eden kişiye ücretsiz olarak verilir. İhtiyaç duyulan bilgiler öğrenilir, gelen eşya ile ilgili tereddütler giderilir, doğru bilgilerle gümrüğe beyanda bulunulur.

Şekil 5; İthalat Gümrük Süreci-1

Şekil 6; İthalat Gümrük Süreci-2

9.4. İthalatta Gümrük Muafiyeti

Posta ya da hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen, bedeli gönderi başına toplam 22,- Avro'yu geçmeyen eşya için uygulanmakta olan Gümrük Muafiyeti kaldırılmıştır.

(Gümrük Kanunu Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hk. Cumhurbaşkanlığı Kararı. - Resmi Gazete 15.05.2019 - 30775).

Kitap veya benzeri basılı yayın için %0 uygulanacaktır.

Yolcu beraberinde 2 takvim yılında 1 adet getirilen cep telefonlarına tanınan gümrük muafiyeti de 3 takvim yılına 1 adet olarak değiştirilmiştir.

Ayrıca yolcunun kimlik numarasına kayıtlı hatlarda kullanılması şartı getirilmiştir.

25.07.2019 tarihinde yapılan düzenleme ile Tüzel Kişilere gönderilen

22€ kadar ticari miktar ve mahiyette olmayan eşyaların AB' den gelmesi durumunda %18, diğer ülkelerden gelmesi durumunda %20 olarak tek ve maktu vergi tahsilatı yapılarak eşyaların teslim edilmesi karara bağlanmıştır.

Posta veya hızlı kargo yoluyla ticari eşya getirilmesi mümkün müdür?

Posta ve hızlı kargo yoluyla ticari eşya getirilmesi mümkündür

Posta ve hızlı kargo yoluyla gelen eşyanın muafiyet şartlarını sağlamaması durumunda normal ithalat prosedürleri uygulanarak eşyanın ithal edilmesi mümkündür.

9.5. İthalatta Ürün Güvenliği Denetimleri ve Tareks

9.5.1. İthalatta Ürün Güvenliği Denetimleri Genel Bilgisi

İthalatta Ürün Güvenliği ve Denetimlerinin temel hedefi, ithal yolla piyasaya arz edilecek ürünlerin, insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki yaşam ve sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarını taşıyıp taşımadığının kontrol edilmesidir.

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler mevzuatı kapsamında yürütülen ithalatta ürün güvenliği denetimlerinde, 2005 yılından beri ilgili kuruluşlarca Avrupa Birliği teknik mevzuatı esas alınarak uyumlaştırılmış ve iç piyasada yürürlüğe konulmuş olan teknik mevzuat kapsamına giren ürünlerin ithalatta denetlenmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu mevzuat çerçevesinde, yerli ve ithal tüm ürünlerin aynı kurallara tabi olması, üretime ve yatırıma giden ham ve ara malların değil, tüketiciye yönelik riskli ürünlerin denetlenmesi, kıt kamu kaynaklarının daha az sayıdaki bu riskli ürünlere yönlendirilmesi hedeflenmektedir.

Denetlenecek ürünler ve denetim prosedürleri, yetkili kamu kurumları tarafından iç piyasada yürürlüğe konulmuş olan teknik mevzuata (yönetmeliklere/standartlara) göre belirlenmekte ve her yıl ilgili kamu kurumları ve özel sektör kuruluşlarının da görüşleri alınmak suretiyle Tebliğler halinde yayımlanmaktadır.

9.5.2. İthalatta Denetimi Gerçekleştirilen Ürün Grupları

Sanayi Girdileri

V-Kayışları, Demir ve Çelik Mamulleri, Flanşlar, Boru Bağlantı Parçaları, Segmanlar, Amortisörler, Gaz Mustukları, Rulmanlar, Kasnaklar, Fiş ve Prizler, Jantlar, Av Fişekleri gibi çoğunluk sanayi girdisi olan ürünlere ilişkin denetimler ilgili standartlara uygunluk aranmak suretiyle gerçekleştirilmektedir. Bahse konu denetimlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlığımızca belirlenmekte, denetimler ise Türk Standartları Enstitüsü eliyle yürütülmektedir.

Ticaret Bakanlığından:

İTHALATTA STANDARTLARA UYGUNLUK DENETİMİ TEBLİĞİ (ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE DENETİMİ: 2020/1)

27 Aralık 2019 tarih 30991 (Mükerrer) Sayılı Resmî Gazete

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, Ek-1’de standardı belirtilen ürünlerin, ithalatta ilgili standartlara veya teknik mevzuata uygunluğunun denetlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Tebliğ Serbest Dolaşıma Giriş Rejimine tabi tutulacak ürünleri kapsar.

(3) Bu Tebliğ Hariçte İşleme Rejimi uyarınca ihraç edilip geri gelen eşyaları kapsamaz.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararının 4'üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) AQAP belgesi: Millî Savunma Bakanlığı tarafından verilen Endüstriyel Kalite Güvence Seviye Belgesini,

b) A.TR Dolaşım Belgesi: Türkiye veya Avrupa Topluluğu'nda serbest dolaşımda bulunan eşyanın Gümrük Birliği çerçevesinde tercihli rejimden yararlanabilmesini sağlamak üzere, gümrük idaresince ya da bu idare tarafından yetki verilmiş kuruluşlarca düzenlenip gümrük idaresince vize edilen belgeyi,

c) Bakanlık: Ticaret Bakanlığı'nı,

ç) Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS): Ürün güvenliği ve teknik düzenlemeler mevzuatı uyarınca yürütülen denetim, uygunluk ve izin işlemlerinin elektronik ortamda ve risk esaslı olarak yapılması amacıyla kurulan internet tabanlı uygulamayı,

d) Fiili denetim: Belge kontrolü, işaret kontrolü, fiziki muayene ve laboratuvar testinden biri veya birkaçını,

e) Geri gelen eşya: 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği'nin 446'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde tanımlanan nedenlerle geri gelen daha önce ihraç edilmiş eşyaı,

f) GMP belgesi: Sağlık Bakanlığı tarafından ilaç sanayicilerine verilen ve üretimin her aşamasında gerekli kalite kontrolünün yapıldığını gösteren İyi İmalat Uygulamaları Belgesini,

g) Kapsam dışı: GTİP olarak Ek-1'de belirtilmekle birlikte, ilgili GTİP'nin karşısında belirtilen standart veya standartlar kapsamına girmeyen ürünü,

ğ) Kullanıcı: TAREKS aracılığıyla firmalar adına işlem yapmak üzere yetkilendirilmiş kişileri,

h) Risk: Bu Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin tabi buldukları standart veya standartlara uygun olmama ihtimalini,

ı) Risk analizi: Ek-1'de yer alan ürünlerin risk derecesini ve fiili denetime yönlendirilip yönlendirilmeyeceğini belirlemek amacıyla, TAREKS'te firma hakkındaki bilgiler; geçmişte yapılan ithalat denetimleri ile piyasa gözetimi ve denetimi sonuçları; üretici veya ithalatçı firma ya da kullanıcısı; giriş gümrüğü, ürünün cinsi, markası, modeli, fiyatı ve miktarı; menşe, çıkış, sevk veya ticaret yapılan ülke ve risk tespiti için kullanılacak diğer bilgilerden hareketle yapılan işlemi,

i) TSE: Türk Standartları Enstitüsünü, ifade eder.

TAREKS ve firma tanımlaması

MADDE 4 – (1) Ek-1'de standardı belirtilen ürünlerin ithalat denetimiyle ilgili tüm işlemler TAREKS üzerinden ve risk analizine göre yapılır.

(2) Bu Tebliğ kapsamı ürünleri ithal etmek isteyen firmaların, 29/12/2011 tarihli ve 28157 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi Tebliği (Ürün

Güvenliği ve Denetimi: 2011/53) çerçevesinde TAREKS'te tanımlanması ve firma adına TAREKS'te işlem yapacak en az bir kullanıcının yetkilendirilmiş olması gerekir.

İthalatçının başvurusu

MADDE 5 – (1) Bu Tebliğ kapsamındaki denetimler, Gümrük Yönetmeliği'nin 181'inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde gümrük beyannamesinin tescili öncesinde yapılır.

(2) Kullanıcı, Bakanlık internet sayfasının “e-işlemler” kısmında yer alan “Dış Ticaretle Risk Esaslı Kontrol Sistemi (TAREKS) Uygulaması” bölümünü veya e-Devlet kapısını kullanarak TAREKS üzerinden ithal partisine ilişkin verileri girerek başvurusunu yapar.

(3) Başvuru üzerine, TAREKS tarafından firmaya, TSE nezdindeki işlemlerini takip edebilmesi amacıyla bir başvuru numarası verilir.

(4) Verilerin doğru, eksiksiz ve zamanında girilmesinden kullanıcı sorumludur.

Muafiyetler ve istisnalar

MADDE 6 – (1) Muafiyetler ve istisnalar aşağıda belirtilmiştir:

a) 2/5/2012 tarihli ve 2012/3169 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Düzenlenmemiş Alanda Karşılıklı Tanıma Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin gereğini yerine getirmek üzere, ithal edilecek ürünün AB'de serbest dolaşıma girmiş A.TR Dolaşım Belgesi bir ürün olması ve bu durumun kullanıcı tarafından TAREKS'te beyan edilmesi halinde ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

b) Ancak Bakanlık (a) bendinde belirtilen ürünü, Düzenlenmemiş Alanda Karşılıklı Tanıma Yönetmeliği'nin Üçüncü Bölümü'nde belirtilen usul ve esaslara uyarak değerlendirmeye tabi tutabilir ve bunun sonucunda bu Tebliğ tarafından aranan koruma düzeyini eşdeğer ölçüde sağlamadığını tespit ederse ürünün piyasaya arzını yasaklayabilir veya koşula bağlayabilir.

(2) Bakanlığın esas aldığı miktarlara göre parti teşkil etmeyen eşya olarak değerlendirilen ürünlerin ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

(3) Yatırım teşvik mevzuatı kapsamında yapılan makine ve teçhizat ithalatında, 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamı ürünlerin ithalatında, Millî Savunma Bakanlığı'nca yapılan ithalatta ve AQAP belgeli kurum ve kuruluşlar adına Savunma Sanayii Başkanlığı'nca yapılan ithalatta TAREKS üzerinden başvuru yapılmaz, ithalat işlemleri 11 inci maddeye göre sonuçlandırılır.

(4) AQAP veya GMP belgesi sahibi sanayicilerin kendi ihtiyaçları için Ek-1'de standardı belirtilen ürünlerden yapacakları ithalatta, firmalarca Bakanlığa sunulan AQAP veya GMP belgelerinin TAREKS'te tanımlanmasını müteakip ithal konusu her ürün için doğrudan oluşturulan TAREKS referans numarası, içinde bulunulan yılın sonuna kadar aynı ürünlerin müteakip ithalatında kullanılır.

(5) Otomotiv ya da iki veya üç tekerlekli motorlu araç üretimine münhasır “İmalat Yeterlilik Belgesi” veya “Tip Onayı Belgesi” sahibi sanayicilerin ve bu sanayici firmalar adına ithalat yapan firmaların, söz konusu sanayici firmaların ihtiyaçları için Ek-1'de standardı belirtilen ürünlerden yapacakları ithalatta, firmalarca Bakanlığa sunulan ilgili belgelerin TAREKS'te tanımlanmasını müteakip ithal konusu her ürün için doğrudan oluşturulan TAREKS referans numarası, içinde bulunulan yılın sonuna kadar aynı ürünlerin müteakip ithalatında kullanılır.

(6) Ek-1'de standardı belirtilen ürünlerin, TSE markalı ürünlerin bünyesinde girdi olarak kullanılmak amacıyla ithal edilmek istenmesi halinde, TSE ile aralarında marka kullanım sözleşmesi bulunduğu TSE tarafından Bakanlığa bildirilen sanayicilere, her ithal partisi için, marka kullanım sözleşmesinin süresiyle sınırlı olmak üzere, ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

(7) Geri gelen eşya için, bu ürünlerin ihracat beyannamesi numarasının kullanıcı tarafından TAREKS'e girilmesi ve geri gelen ürünlerin teknik mevzuata uygun olması kaydıyla piyasaya arz edilebileceğine dair Ek-4'te yer alan taahhütnamenin kullanıcı tarafından TAREKS'e yüklenmesini müteakip ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

(8) 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkındaki Kararın 112'nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eşyanın ithalatında TAREKS üzerinden başvuru yapılmaz, ithalat işlemleri 11 inci maddeye göre sonuçlandırılır.

(9) Risk analizine göre yapılacak değerlendirmede gerektiğinde, birinci, ikinci, dördüncü, beşinci, altıncı veya yedinci fıkra kapsamına giren ürünler de fiili denetime yönlendirilebilir.

Kapsam dışı

MADDE 7 – (1) Başvuru konusu ithalat partisine ilişkin kapsam dışı beyanı ithalatçı tarafından ilgili gümrük idaresine yapılır.

Risk analizi

MADDE 8 – (1) Kullanıcıların TAREKS üzerinden beyan ettiği bilgiler çerçevesinde, fiili denetime yönlendirilen ürünler TAREKS aracılığıyla yapılacak risk analizine göre belirlenir.

(2) Risk analizinde kullanılacak kriterler, gerektiğinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TSE ve ilgili diğer tarafların da görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(3) Risk analizi sonucunda fiili denetime yönlendirilmeyen ürünlerin ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası doğrudan oluşturulur.

(4) Risk analizi sonucunda fiili denetime yönlendirilen riskli ürünlerin ithalat denetimleri, ilgili standarda veya standartlara uygun olarak TSE tarafından yapılır.

Fiili denetim

MADDE 9 – (1) Fiili denetime yönlendirilen ürünler için, Ek-2'de belirtilen belgeler firma adına yetkilendirilen kullanıcı tarafından başvuru günü dâhil iki işgünü içerisinde elektronik ortamda TAREKS'e yüklenir. Firmanın başvuru sırasında TAREKS'te talep etmesi halinde sistem tarafından ilave süre verilir. İlgili belgelerin kullanıcı tarafından sisteme süresi içerisinde yüklenmemesi halinde başvuru iptal edilir.

(2) Firmalardan gerektiğinde ilave bilgi ve belge istenebilir.

(3) Fiili denetim;

a) Ek-1 kapsamı standart veya standartlara veya,

b) Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO), Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN), Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC), Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (CENELEC), Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI) standartlarına ya

da uluslararası kuruluşlarca veya uluslararası anlaşmalarla belirlenen kriterlere, göre yapılabilir.

(4) Aşağıdaki hallerde uygunluk denetimine esas teşkil eden standartlardaki testlerin tamamı veya bir kısmı için, Türk Akreditasyon Kurumu'ndan (TÜRKAK) veya Avrupa Birliği ülkelerinin, eşdeğerlik incelemesi olumlu tamamlanmış ulusal akreditasyon kuruluşlarından akredite, Türkiye'de veya Avrupa Birliği ülkelerinde yerleşik bir uygunluk değerlendirme kuruluşundan alınmış raporların elektronik ortamda TAREKS'e yüklenmesi yerlidir:

a) Testlerin yurt içinde yapılamaması.

b) Testlerin ürünün hammaddesi üzerinden yapılmasının gerekmesi.

c) Testlerin üretim aşamasında yapılmasının gerekmesi.

ç) Uzun süren performans ve ömür testleri gerekmesi.

d) Gümrüklerde numune alımı, test numunesi hazırlanması, numunenin sevki veya bazı ürünlerde testlerin montajdan sonra yapılmasının gerekmesi.

(5) Gümrüklerde numune alınması, test numunesi hazırlanması, numunenin sevki veya bazı ürünlerde testlerin montajdan sonra yapılması gibi teknik problemler karşısında dördüncü fıkranın uygulanamaması halinde Ek-3'teki taahhütname elektronik ortamda TAREKS'e yüklenir. TSE'nin incelemesi sonucunda verilecek rapora istinaden, raporda belirtilen süre içinde testin yapılması kaydıyla, mümkün olan testler bilahare yapılmak üzere ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası oluşturulur. TSE'nin bilahare yapacağı uygunluk denetiminin olumsuz sonuçlanması halinde, keyfiyet olumsuz test raporunun onaylı bir örneğiyle birlikte ithalatçıya yazıyla ayrıca bildirilir. Olumsuz test raporu ve firmadan alınmış diğer belgeler Bakanlık Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü'ne de gönderilir.

(6) Fiili denetim, ilgili standartta belirtilen testlerden herhangi birinden olumsuz sonuç alınmadıkça sürdürülerek tamamlanır.

(7) Fiili denetim sonucunda ilgili standarda aykırılık tespit edilmemesi ya da ürünün kapsam dışı olduğunun tespiti durumlarında, ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarası oluşturulur.

(8) İlgili standarda aykırılık tespiti halinde fiili denetim olumsuz olarak sonuçlandırılır ve keyfiyet TSE tarafından firmaya bildirilir. Test sonucuna itiraz, keyfiyetin firmaya bildirildiği tarihten itibaren 15 işgünü içinde yapılır. İthalatçının test sonucuna itiraz etmesi veya ürünün Ek-1'de veya üçüncü fıkrada belirtilen başka bir standarda göre tekrar denetlenmesini talep etmesi halinde, ürün ithalatçı tarafından talep edilen standarda göre tekrar denetlenir.

(9) İlgili standarda veya standartlara aykırılık tespit edilmesi veya ithalatçıdan talep edilen ek bilgi ve belgelerin süresi içerisinde TAREKS'e yüklenmemesi durumunda, fiili denetim olumsuz olarak sonuçlandırılır ve sonuç TAREKS'te ilan edilir.

(10) TAREKS'e yüklenen, ancak ilgisince düzenlenmediği anlaşılan test raporunun tespiti halinde, diğer şartlar uygun olsa dahi fiili denetim olumsuz olarak sonuçlandırılır ve sonuç TAREKS'te ilan edilir.

Kullanıcıya yapılan bildirimler

MADDE 10 – (1) Kullanıcı, denetim sürecine ve sonucuna ilişkin sorgulamaları TAREKS aracılığıyla yapar.

(2) Denetim sürecine ve sonucuna ilişkin bildirimler, Dış Ticarete Risk Esaslı Kontrol Sistemi Tebliği'nin (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2011/53) 6'ncı maddesi kapsamında yapılan "Yetkilendirme Başvuruları" uygulamasında kullanıcılar tarafından beyan edilen elektronik posta adresine iletilir. Kullanıcıya ulaşmayan bildirimlerden Bakanlık sorumlu değildir.

(3) Yapılan denetimde, üründe standarda aykırılık tespiti halinde durum ilgili gümrük idaresine yazıyla ayrıca bildirilir.

TAREKS referans numarasının gümrüklere beyanı

MADDE 11 – (1) Ürünün ithal edilebileceğine dair TAREKS referans numarasının, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine firma tarafından kaydedilmesi zorunludur.

(2) TAREKS referans numarası verildiği tarihten itibaren 1 yıl süreyle geçerlidir.

(3) Yatırım teşvik mevzuatı kapsamında yapılan makine ve teçhizat ithalatında 18010099112013019865484, 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamı ürünlerin ithalatında 18010099122013017554484 Millî Savunma Bakanlığı'nca yapılan ithalatta 18010099132013016724484 ve AQAP belgeli kurum ve kuruluşlar adına Savunma Sanayii Başkanlığı'nca yapılan ithalatta 18010099142013012727484 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine kaydedilir.

(4) Gümrük idarelerine kapsam dışı olarak beyan edilen ürünlerin ithalatında, 18010099252013015773484 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine ithalatçı tarafından kaydedilir. Kapsam dışı olarak beyan edilen veya GTİP değişikliği sonucunda Tebliğ eki listede yer aldığı tespit edilen ürünlerin, gümrük gözetiminde bulunması kaydıyla, ilgili gümrük idaresince fiili denetime yönlendirilmesi halinde, 5 inci madde çerçevesinde denetim başvurusu yapılır.

(5) 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkındaki Kararın 112'nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen eşyanın ithalatında 18010099101115014436576 olarak belirlenen 23 haneli TAREKS referans numarası, gümrük beyannamesinin 44 numaralı hanesine kaydedilir.

İthalatçının sorumluluğu

MADDE 12 – (1) İthalatçı, bu Tebliğ kapsamında denetlenen veya denetlenmesin, ithal ettiği ürünlerin her halükârda Ek-1'deki tabloda belirtilen standartlar dâhil olmak üzere ilgili tüm mevzuata uygun ve güvenli olmasından, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun uyarınca sorumludur.

(2) Ürünün ithaline izin verilmesi veya ürüne dair TAREKS referans numarası oluşturulması, ürünün mutlaka mevzuata uygun ve/veya güvenli olduğu anlamına gelmez.

(3) Bu Tebliğ kapsamında, ürünün ithal edilebileceğine dair verilen TAREKS referans numarası o ürünün ithalat işlemi dışında başka bir amaçla veya ürünün güvenli ve mevzuata uygun olduğunun ispatı olarak kullanılamaz.

(4) İthal edilmiş ürünün GTİP'sinin Ek-1'de yer aldığı sonradan yapılan kontrol sonucunda tespit edilmesi halinde keyfiyet ilgili gümrük idaresi tarafından Sanayi ve Teknoloji

Bakanlığı'na bildirilir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ürünün güvensiz olduğunu tespit ederek gümrük idaresine bildirmesi halinde, uygunluk değerlendirmesinin olumsuz sonuçlandırıldığı kabul edilir.

Yaptırımlar

MADDE 13 – (1) Bu Tebliğe aykırı hareket edenler ile yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunanlar, sahte belge kullanan veya ibraz edenler veya belgede tahrifat yapanlar hakkında 4703 sayılı Kanun, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 2013/4284 sayılı Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı'nın ilgili hükümleri ve ilgili diğer mevzuat uygulanır.

(2) TAREKS üzerinden yürütülen denetimlerde, ilgili mevzuata, bu Tebliğ hükümlerine ve bu Tebliğe ilişkin uygulamalara aykırı hareket eden kullanıcının yetkisi, fiilin ağırlığına göre belirli bir süre askıya alınır, firmanın denetim başvuruları belirli bir süre ve/veya oranda fiili denetime yönlendirilir. Bu yaptırımlar uygulanırken belirlenen süreler ve denetim oranları, firmanın başvuru sıklığı, varsa önceki ihlalleri ve/veya ürünün niteliği gibi hususlar dikkate alınarak belirlenir.

Yetki

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğde yer alan hususlarda uygulamaya yönelik önlem almaya ve düzenleme yapmaya Bakanlık Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 15 – (1) 30/12/2018 tarihli ve 30641 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Standartlara Uygunluk Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2019/1) yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin yayımlandığı tarihten önce çıkış ülkesinde ihraç amacıyla taşıma belgesi düzenlenmiş veya gümrük mevzuatı uyarınca gümrük idarelerine sunulmuş olan ürünlerin ithali, ithalatçının talebi halinde, İthalatta Standartlara Uygunluk Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2019/1)'ne göre sonuçlandırılır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Tebliğ 1/1/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Atıklar

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/3)

Plastik, kâğıt, cam atıkları vb. atıkların ithalatı, çevrenin korunması yönünden kontrol altına alınmakta veya yasaklanmaktadır. İthalatı kontrol altına alınan atıklar için ithalat aşamasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi alınması gerekmektedir. Ancak bu koşullar, yalnızca Dahilde İşleme Rejimi

kapsamında ithal edilmesine izin verilen bazı maddeler ile nihai ürün olarak beyan edilen maddeler için aranmamaktadır.

Uyuşturucu ve Psikotrop Maddeler ve Müstahzarları

Sağlık Bakanlığı'nın Özel İznine Tabi Maddelerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/4)

Uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve müstahzarların tıbbi amaçlarla ithalatında, Sağlık Bakanlığı'nca Kontrol Belgesi düzenlenmesi yoluyla insan sağlığı ve güvenliği yönünden uygunluk denetimi yapılmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Kontrolüne Tabi Ürünler

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın Kontrolüne Tabi Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/5)

Bu Tebliğin amacı; insan sağlığı ve güvenliği ile hayvan ve bitki varlığı ve sağlığı yönünden Tarım ve Orman Bakanlığı'nın kontrolüne tâbi eklerdeki listelerde belirtilen ürünlerin ithalatına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kimyasallar

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/6)

Bazı kimyasalların ithalatı, çevrenin korunması yönünden yasaklanmaktadır. Ancak, "klorodiflorometan" kimyasalının yalnızca servis amaçlı olarak ya da evsel havalandırma sistemleri için ihracat amaçlı üretimde ihtiyaç duyulan miktar kadar ithalatına izin verilmektedir. Bu kimyasalın ithalatının çevrenin korunması yönünden uygunluğu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Kontrol Belgesi düzenlenmesi yoluyla ithalat aşamasında denetlenmektedir. Bu belgenin alınabilmesi için, öncelikle Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasal Madde Servis Amaçlı İthalatçı Kayıt Belgesi ve Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasal Madde Üretim Amaçlı İthalatçı Kayıt Belgesi ve numarası alınması gerekmektedir.

Öte yandan, Tebliğ kapsamındaki bazı kimyasalların ithalatı yalnızca laboratuvar amaçlı veya zorunlu kullanım amaçlı olarak ya da kritik kullanım alanları için Tebliğin ek-4'ünde belirtilen hususlar dikkate alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın izni ile yapılabilir.

Katı Yakıtlar

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Katı Yakıtların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/7)

Taşkömürü, linyit, petrol koku vb. katı yakıtların ısınma, sanayi ve termik santrallerde kullanım amaçlı ithalatında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Katı Yakıt İthalatçısı Kayıt Belgesi düzenlenmesi suretiyle denetim yapılmaktadır.

Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları

Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/8)

Telsiz ve Telefon Cihazları, Uzaktan Kumanda Cihazları, Alıcı-Vericiler, İstikamet Bulucular, Akıllı Saatler, Bluetooth Kulaklıklar vb. ürünlerin Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliğine uygunluğunun denetimi Bakanlığımız tarafından ithalat aşamasında gerçekleştirilmektedir.

“CE” İşareti Taşınması Gereken Bazı Ürünler

“CE” İşareti Taşınması Gereken Bazı Ürünler İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/9)

Makine Emniyeti, Belirli Gerilim Sınırları Dahilinde Kullanılmak Üzere Tasarlanmış Elektrikli Teçhizat, Elektromanyetik Uyumluluk, Asansör, Basınçlı Ekipmanlar, Basit Basınçlı Kaplar, Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar, Gaz Yakan Cihazlar, Sıvı ve Gaz Yakıtlı Yeni Sıcak Su Kazanlarının Verimlilik Gerekerine Dair Yönetmelikler kapsamı olmak üzere; makineler, asansörler, elektrikli-elektronik cihazlar, kameralar, elektrikli battaniyeler, küçük ev aletleri vb. ürünler ithalat aşamasında ilgili Yönetmeliklere uygunlukları açısından denetlenmektedir. Bahse konu denetimlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlığımızca belirlenmekte, denetimler ise Türk Standartları Enstitüsü eliyle yürütülmektedir.

Oyuncaklar

Oyuncakların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/10)

Oyuncakların, Oyuncak Güvenliği Yönetmeliği'ne uygunlukları açısından denetimleri ithalat aşamasında Bakanlığımızca gerçekleştirilmektedir.

Kişisel Koruyucu Donanımlar

Kişisel Koruyucu Donanımların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/11)

Eldivenler, Gözlükler, Koruyucu Elbiseler, Koruyucu Ayakkabılar, Gaz Maskeleri vb. ürünlerin denetimleri Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği'ne uygunlukları açısından Bakanlığımızca ithalat aşamasında gerçekleştirilmektedir.

Tüketici Ürünleri

Tüketici Ürünlerinin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/12)

Emzik, biberon, bebek bakım ürünleri, kırtasiye malzemeleri, mouse padler, imitasyon takılar, kol saatleri vb. bazı ürünlerin insan sağlığı, can ve mal güvenliği, çevre ve tüketicinin korunması yönünden uygunluğu ithalat aşamasında gümrük beyannamesinin tescili öncesinde Ticaret Bakanlığı'nca TAREKS üzerinden denetlenmektedir.

Yapı Malzemeleri

Yapı Malzemelerinin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/14)

Çimento, Penetrasyon Asfaltı, Demir- Çelik Çubuklar, İzolasyon Malzemeleri, Isı ve Duman Detektörleri, Kapı Kilitleri vb. ürünlerin denetimleri Yapı Malzemeleri Yönetmeliği'ne uygunlukları açısından Bakanlığımızca ithalat aşamasında gerçekleştirilmektedir.

Pil ve Akümülatörler

Pil ve Akümülatörlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/15)

Çeşitli pil ve akümülatörlerin denetimleri Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği'ne uygunlukları açısından Bakanlığımızca ithalat aşamasında gerçekleştirilmektedir.

Tıbbi Cihazlar

Tıbbi Cihazların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/16)

Şırıngalar, Görüntüleme Cihazları, İğneler, Cerrahi İplikler, Kataterler, Tansiyon Aletleri, Kan Torbaları, Tomografi Cihazları vb. ürünlerin denetimleri Tıbbi Cihazlar, Vücuda Yerleştirilebilir Aktif Tıbbi Cihazlar ve Vücut Dışında Kullanılan (In vitro) Tıbbi Tanı Cihazları Yönetmeliklerine uygunlukları açısından Bakanlığımızca ithalat aşamasında gerçekleştirilmektedir.

Tıbbi Ürünler ve İlaç Hammaddeleri

Sağlık Bakanlığı'nca Denetlenen Bazı Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/20)

Beşerî tıbbi ürünler ile ilaç hammaddelerinin ithalatında, insan sağlığı ve güvenliği yönünden Sağlık Bakanlığı'nca Kontrol Belgesi düzenlenmesi suretiyle uygunluk denetimi yapılmaktadır.

Metal Hurdalar

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Metal Hurdaların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/23)

Türkiye Gümrük Bölgesi'ne girecek bazı metal hurdaların çevrenin korunması yönünden ithalatının kontrol altına alınması veya yasaklanması amacıyla, ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca ithalat denetimleri yapılmaktadır. Bu metal hurdaların ithalatında anılan Bakanlıktan Metal Hurda İthalatçı Belgesi'nin yanı sıra Geçici Faaliyet Belgesi veya Çevre İzin ve Lisans Belgesi alınması gerekmektedir.

Araç Parçaları

Araç Parçalarının İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2020/25)

Farlar, Emniyet Kemerleri, Emniyet Camları, Elektrikli Kornalar, Aydınlatma ve İşaret Cihazları, Emniyet Kemerleri ve Çocuk Koltukları vb. ürünlerin denetimi, ilgili Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK) Regülasyonlarına ve Avrupa Birliği Yönetmeliklerine /Regülasyonlarına uygunlukları açısından Bakanlığımızca ithalat aşamasında gerçekleştirilmektedir.

9.6. Gümrük Beyannamesi- İthalat

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ		Seri : GS		XXXXXXXXXX		A SEVKE İHRACAT/VARIS GÜMRÜK İDARESİ			
Gönderici - İhracatçı nüshası	Alıcı nüshası	3 8	2 Gözetim / İhracatçı No	1 BEYAN		DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ			
		☐	AG.	EU	4	20410300IM.....		29.05.2020	
		GERMANY		3 Formlar	4 Yükl. İşleten				
				1	1	0			
				5 Kalan aşırı	6 Kap aşırı	7 Referans numarası			
				1	4				
		9 Alet No		No		8 Mali sorumluluğu		No	
		A.Ş.		İSTANBUL / TÜRKİYE		A.Ş.		İSTANBUL	
		14 Beyan sahibi / Temsilcisi		No		10 İhracatçı		11 Ticaret/Üretim	
		GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ		İSTANBUL		004		004	
15 Servis/İthalat ülkesi		16 Menşei ülkesi		17 Varış ülkesi kodu		12 Kıymata ilişkin bilgiler			
ALMANYA		ALMANYA		TÜRKİYE					
18 Hareketleri/Varıştaki taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke		19 Kiri		20 Teslim şekli		21 Döviz ve toplam tutara bedeli			
TIR		52 0		FCA ALMANYA		18.000			
21 Sınır geçecek aşamalı hareketli taşıma aracının kimliği ve kayıtlı olduğu ülke		22 Döviz ve toplam tutara bedeli		23 Döviz kururu		24 İşletim			
TIR		52		EUR		7.5907			
25 Sınırdaki taşıma		26 Dahil taşıma		27 Yükleme boşaltma yeri		28 Fiyatlandırma ve bankacılık verileri			
30 gade		gade		DERİNCE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ		BANKASI			
38		39 Çekişme gümrük idaresi		40 Eljenerin bulunduğu yer		MAL MUKABİLİ			
KAPIKULE GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ		ANTREPO							
31 Kağıtlar ve eşyaların tanımı		32 Kalan		33 Eşya kodu		34 Menşei ülkesi kodu			
4 KAP 1000 KG		1 No		33029090		00 00			
Ticari tanımı ESANS						35 Birim ölçü birimi (kg)			
						1100,00			
						36 Terzih			
						37 P. E. J. / M.			
						4071			
						38 Net ağırlık (kg)			
						1000,00			
						39 Kote			
						40 Gözetim/Çekişme belgesi			
						AN.....			
						41 Tamamlayıcı ölçü			
						1000 KG			
						42 Kalan fiyat			
						18.000,00			
						43 KTY			
						E.B. Kodu			
						45 Ayrıntı			
						46 İstatistik kıymet			
						20.016,00			
44 Eki bilgi sunulan belgeler:		47 Vergilerin hesaplanma esası		48 Ödememizi bildiririz		49 Antrepoya alınması			
NOTERLİĞİNİN.....		TAR		OS					
YETKİLENDİRİLMİŞ YOKMÜLÖ. TARİH/ NO		Vergi matrahı		Tutar		B HESAP DETAYLARI			
FATURA TARİH/ NO		Oran		0,00		MAL BEDELİ			
NAVLUN / SİGORTA		0,00		25.740,00		136.633,00			
A.T.R. DOLAŞIM BELGESİ / MENŞE BELGESİ		0,00		180,40		SİGORTA			
		0,00		0,00		167,00			
		0,00		0,00		NAVLUN			
		0,00		0,00		3.200,00			
		0,00		0,00		YURTDIŞI			
		0,00		0,00		1.000,00			
		0,00		0,00		GÜM. VER. MAT.			
		0,00		0,00		141.000,00			
		0,00		0,00		GÜM. VER.			
		0,00		0,00		0,00			
		0,00		0,00		DV.			
		0,00		0,00		180,40			
		0,00		0,00		TAHMİL			
		0,00		0,00		500,00			
		0,00		0,00		BANKA MASRAFI			
		0,00		0,00		819,60			
		0,00		0,00		DİĞER			
		0,00		0,00		KDV MAT.			
		0,00		0,00		143.000,00			
50 Asıl sorumluluğu		No		İmza:		C HAREKET İDARESİ			
51 Öngörülen transit idareleri (ve ülkesi)		Temsilci		Yar ve tarih:					
52 Teminat geçeriği işleri		Kod		53 Varış idaresi (ve ülkesi)					
D.V. HAREKET/VARIS GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ		Mühür:		54 Yar ve tarih		29.05.2020			
Soruç:				İSTANBUL					
Taktılan mühürlerin Adı:						Beyan sahibi / temsilcinin imzası ve adı:			
kimliği:									
Süre sınırı (tarih):									
İmza:									
TCGB - 2		Belge No : 11		DİM Ö. Basım İşç. Md.					

Şekil 7; Gümrük Beyannamesi- İthalat

10. TRANSİT REJİMİ

1. Transit rejimi;

- a. İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş,
- b. İhracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış, eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına uygulanır.

2. Gümrük idareleri, transit rejimine tabi tutulan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- a. Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye,
- b. Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,
- c. Türkiye'den yabancı bir ülkeye,
- d. Bir iç gümrük idaresinden diğer bir iç gümrük idaresine, taşınmasına izin verir. (Gümrük Kanunu Madde 84)

10.1. Türkiye Üzerinden Gerçekleştirilen Transit Ticaret İşlemleri

Ülkemiz avantajlı coğrafya yapısıyla transit ticarete elverişli bir bölgedir. Asya Kıtası'nı Avrupa kıtası'na bağlayan önemli bölgede olduğumuzdan Türkiye üzerinden Avrupa Birliği ülkelerine yoğun bir şekilde transit ticaret yapılmaktadır.

Türkiye'den Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştirilen transit ticaretin içinde Türkiye'de faaliyet gösteren firmalar olduğu gibi, Avrupa Birliği ülkelerinde faaliyet gösteren yabancı sermayeli şirketlerin de olduğu görülmektedir.

10.2. Yabancı Bir Ülkeden Yabancı Bir Ülkeye Transit Ticaret

Türkiye'de faaliyet gösteren vergi mükellefi olan bir şirket, Almanya'dan satın aldığı bir eşyayı Mısır'a satmak isterse;

- Almanya firması Türkiye firmasına fatura düzenler.
- Eşya Türkiye'ye gelmeden direkt olarak Mısır'a gönderilir.
- Eşyanın Türkiye'ye gelmesine gerek yoktur.
- Eşya Türkiye'ye gelmediğinden Türkiye'de gümrük beyannamesi açılmasına gerek yoktur.

Transit ticarete konu olan eşya için ticaret politikası önlemleri uygulanmayacaktır. Gümrük vergileri ödenmeyecektir.

- Almanya'dan firmanıza gönderilen faturadaki bilgiler kullanılarak, Mısır'daki alıcı firmaya fatura düzenlenir.
- Bu tür işlemde; eşyanın adı, gümrük tarife istatistik pozisyonu ve menşei ülke bilgileri değiştirilemez. Toplam adet ve net. kg. da değişmez.

Hangi bilgiler değişebilir?

- Eşyanın fiyatı değişir.
- Ticaretin genel kuralı olarak, Almanya'dan firmanıza gönderilen fatura muhasebe kayıtlarına alınır,
- Mısır'daki firmaya kâr ilave edilerek fatura düzenlenmelidir.

Yabancı ülkeden yabancı bir ülkeye yapılan transit ticaretin sürekliliği olmaz.

- Eşya direkt olarak Almanya'dan Mısır'a gönderilir.
- Eşya Türkiye'ye gelmediğinden dolayı, transit ticarete konu olan eşya üzerinde gönderici firmanın bilgileri alıcı firma tarafından görülecektir.

Bu durumda Mısır'daki firma Almanya'daki firmanın bilgilerini göreceğinden, Türkiye'deki firmayı devre dışı bırakacaktır, Almanya'daki firmadan daha düşük fiyat ile eşyayı ithal etme fırsatını elde edecektir.

Bu sebepten dolayı transit ticaret yapan Türkiye'deki firmalar, alıcı firmanın satıcı firmayı görmemesi için, transit ticarete konu olan eşyayı Türkiye'ye getirir, gümrüklü sahada elleçleme işlemi yapmak suretiyle satıcı firmanın bilgilerini kaldırarak kendi bilgilerini eşyanın üzerinde ve/veya ambalajın üzerinde göstererek başka bir yabancı ülkeye sevk eder.

10.3. Yabancı Bir Ülkeden Türkiye'ye / Türkiye'den Yabancı Bir Ülkeye Transit Ticaret

Türkiye'de faaliyet gösteren vergi mükellefi olan bir şirket, yurt dışından satın aldığı eşyayı Türkiye'ye getirir. Yurt dışındaki satıcı firma Türkiye'deki firmaya fatura düzenler. Türkiye'ye gelen eşya Gümrük Gözetiminde; Geçici Depolama yerine, A tipi Genel Antrepoya, Serbest Bölgeye veya firmanın kendine ait olan C tipi Özel Antreposuna alınır. Serbest dolaşımda olmayan eşya, ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve gümrük vergileri ödenmeden yabancı bir ülkeye gönderilmek üzere hazırlanır. Farklı ülkelerden ve müşterilerden gelen siparişlere göre sevk edilecek eşya için kaplar hazırlanır, eşya büyük kaplardan küçük kaplara aktarılır, yeni etiketler yapıştırılır, bu yapılan işleme elleçleme denir.

İlgili gümrük idaresine yazılı olarak başvuru yapılır, elleçleme izni alınır, eşyanın olduğu yerde elleçleme yapılır. Gümrük antrepolarında bulunan eşya elleçleme işlemine tabi tutulabilirken, geçici depolama yerlerinde bulunan eşya için elleçleme işlemleri daha kısıtlı olarak yapılabilir.

Serbest Bölgelerde elleçleme işlemleri için önceden izin alınmasına gerek yoktur.

(Gümrük Yönetmeliği Madde 426)

Yabancı ülkeden gelen eşya, başka bir yabancı ülkeye transit olarak sevk edilmek üzere hazır hale getirilmiştir. Elleçleme yapılması sonucunda, gönderici firmanın bilgileri kaldırılmıştır. Böylece eşyanın gittiği yabancı ülkede kaplar üzerinde Türkiye'den transit ticaret yapan firmanın bilgileri görülür. Satıcı firmanın bilgileri (firmanın adı, unvanı, eşyanın sipariş numarası vs.) yoktur. Transit ticarete konu olan eşyada elleçleme yapmak önemli bir süreçtir.

10.4. Elleçleme İşleminin Tanımı

ELLEÇLEME, gümrük gözetimi altındaki eşyanın asli niteliklerini değiştirmeden istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması, kapların yenilenmesi veya tamiri, havalandırılması, kalburlanması, karıştırılması ve benzeri işlemleri kapsamaktadır.

Elleçleme işlemi yapıldıktan sonra yapılan değişiklikler Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirinin düzenlediği elleçleme raporu ile ilgili gümrük idaresine sunulur. İlgili gümrük idaresi elleçleme raporunda belirtilen değişikliklerin sisteme girişini yapar. Örneğin: Kap adeti

değiştii ise, bu değişiklik mutlaka gümrük kayıtlarında da değiştirilmelidir. Aksi takdirde transit ticaret yapıldıktan sonra gümrük kayıtları ile uyumsuzluk yaşanmaktadır.

Elleçleme işlemleri tamamlandıktan sonra transit ticarete konu olan eşyanın yabancı bir ülkeye sevk edilmesi için yapılan işlemler:

- Alıcı firmaya fatura düzenlenir.
- Yurt dışından gelen fatura dikkate alınır. Üzerine kâr ilave edilir.
- Transit ticaret işlemleri için gümrük beyannamesi düzenlenir.
- Ortak Transit Rejimi kapsamında (Avrupa Birliği, EFTA, Türkiye) arasında yapılan taşımalarda transit konusu eşya için topluluk statüsüne göre T1, T2 rejim kodları kullanılır.
T1 Avrupa Birliği dışı eşya için ortak transit rejimini kapsayan transit beyanıdır, T2 Avrupa Birliği eşyası için ortak transit rejimini kapsayan transit beyanıdır.
- Elleçleme işlemleri ile eşyanın kap adedi değişebilir. Eşyanın fiyatı değişir.
- Eşyanın adı, gümrük tarife istatistik pozisyonu ve menşei ülke bilgileri değiştirilemez. Toplamda adet ve net.kg. değişmez.
- Transit olarak eşyalar ayrı ayrı ülkelere parti parti gönderilebilir. Sonuçta, yabancı ülkeden gelen eşyanın Adet, Kg. olarak tamamının tek partide veya ayrı ayrı partiler halinde yabancı ülkeye/ülkelere gönderilmesi gerekmektedir.
- Transit ticaret bir ödeme şekli değildir, transit ticaret bir gümrük rejimidir.
- Transit ticarete konu olan eşya için fatura düzenlenmesine rağmen, eşya millileştirilmediğinden dolayı KDV konusuna dahil değildir.
- Transit ticarete konu olan eşya için 2018-32/48 sayılı tebliğe istinaden döviz bedelinin takibi ile ilgili bir yaptırım söz konusu değildir. (İhracat için, İhracat Mevzuatı içinde yer alan Türk Parası Kıymetini Koruma Kararına göre firmanın sorumluluğu Madde 16.5'e bakınız.)

10.5. Bir İç Gümrük İdaresinden Diğer Bir İç Gümrük İdaresine

Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşya bir iç gümrük idaresinden diğer bir iç gümrük idaresine gönderilmesi Transit Ticaret hükmündedir. Örneğin, Gümrük gözetimindeki eşyanın Mersin Gümrük Müdürlüğü'nden İstanbul Erenköy Gümrük Müdürlüğü'ne gönderilmesi, İstanbul Ambarlı Gümrük Müdürlüğü'nden Rize Gümrük Müdürlüğü'ne gönderilmesi Ulusal Transit Rejimi (TR) kapsamındadır.

10.6. Transit Ticaret İçin Özel Hükümler

1. Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere teminat verilmesi zorunludur. Ancak;

- a. Havayoluyla,
- b. Boru hattıyla,
- c. Demiryoluyla,
- d. Denizyoluyla,

yapılan taşımalar için, yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

2. Teminat:

- a. Tek bir transit işlemi için bireysel teminat,
- b. Müsteşarlık tarafından izin verilmesi halinde, birden fazla transit işlemi için kapsamlı teminat, şekillerinde olabilir. (Gümrük Kanunu Madde 85)

11. GÜMRÜK ANTREPO REJİMİ

11.1. Gümrük Antrepo Rejiminin Tanımı

Antrepo, gümrük gözetiminde olan ticari eşyanın konulduğu yerlerdir.

Basit anlamda ardiye de denilmektedir, antrepoda bekletilen eşya için ödenen ücrete ardiye ücreti denilmektedir.

Eşyanın süresiz olarak kalabildiği, kaldığı sürece ticari politik önlemlerinin uygulanmadığı, kuruluş öncesinde aranılacak şartları ve nitelikleri gümrük yönetmeliğinde belirlenen yerlerdir.

1. Gümrük antrepo rejimi; (Gümrük Kanunu Madde 93)

- a. İthalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın,
- b. Gümrük antrepasına alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşyanın,

Bir gümrük antrepasına konulmasına ilişkin hükümleri belirler.

2. Antrepo işleticisi, gümrük antreposu işletmesine izin verilen kişidir.

Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimi beyanında bulunan kişi veya bu kişinin hak ve yükümlülüklerinin devredildiği kişidir.

1. Gümrük antreposu, genel antrepo veya özel antrepo olabilir.

(Gümrük Kanunu Madde 94)

- a. Genel Antrepolar, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen;
- b. Özel Antrepolar, yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan;

Gümrük antrepolarıdır.

2. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine uygun genel veya özel antrepolara konulabilir. Bu tür eşya bir liste halinde yönetmelikle belirlenir.

11.2. Gümrük Antrepo Tipleri

(1) Gümrük antrepoları, genel ve özel antrepo olmak üzere ikiye ayrılır.

Uygulamadaki özellikleri sebebiyle,

Genel antrepoların, A, B ve F tipleri;

Özel antrepoların, C, D ve E tipleri bulunur.

- a) A tipi antrepo, işleticisinin, stok kayıtlarını tuttuğu ve antrepoya konulan eşyada herhangi bir noksanlık olması halinde gümrük vergilerini ödemekten sorumlu olduğu genel antrepo tipidir.

- b)** B tipi antrepo, antrepoya konulan eşyadan, Kanununun 97'nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kullanıcının sorumlu olduğu, antrepo beyannamesini kullanıcının verdiği genel antrepo tipidir. Antrepo işleticisinin sorumluluğu sınırlıdır. Antrepo işleticisi sadece antrepoyu kiralar. Antrepo stok kayıtları tutulmadığından, beyanname ve belgeler gümrük kontrolüne esas teşkil eder.
- c)** C tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısı aynı kişi olan ve antrepoya alınan eşyadan bu kişinin sorumlu olduğu özel antrepo tipidir.
- ç)** D tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcının aynı kişi olduğu, Kanununun 104'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulandığı özel antrepo tipidir.
- d)** E tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısının aynı kişi olduğu, Kanununun 93'üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, izin hak sahibinin depolama yerinin antrepo addedildiği veya depolama yeri olmazsa dahi eşyaya antrepo rejimi hükümlerini uygulandığı özel antrepo tipidir.
- e)** F tipi antrepo, gümrük idarelerince işletilen genel antrepo tipidir.

(2) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de antrepo sayılır.

(3) Posta idaresinin sorumluluğu ve gümrüğün denetlemesi altında yabancı menşeli kolilerin konulması için ayrılmış kapalı yerler de genel antrepo sayılır. (Gümrük Yönetmeliği Madde 329)

11.3. Antrepolardaki Eşyanın Başkasına Devri

(1) Gümrük antrepolarında depolanan eşya satış suretiyle başkasına da devredilebilir. Gümrük antrepolarında depolanan solvent ve baz yağın satış suretiyle devrine, devralan tarafından serbest dolaşıma sokulacak olması durumunda izin verilmez.

(2) Eşyanın mülkiyeti ile ilgili olarak devri önleyici haciz ya da ihtiyati tedbir kararı gibi hukuki bir engelin varlığı halinde bu durum açıklığa kavuşturulmadan işlem yapılamaz.

(3) Eşyanın devri ile birlikte gümrük vergileri ile para cezaları da dâhil eşya ile ilgili hukuki sorumluluklar devralana geçer ve antrepo stok kayıtlarında gerekli değişiklikler yapılır.

(Gümrük Yönetmeliği Madde 333)

11.4. Geçici Depolama Yerleri İle Antrepolar Arasındaki Farklılıklar

Geçici depolama yerinde eşyanın bekleme süresi özet beyanın verildiği tarihten itibaren deniz yoluyla gelen eşya için 45 gün, diğer bir yolla gelen eşya için ise 20 gündür. Antrepo da ise eşya, onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar süresiz olarak kalabilir.

Geçici depolama yerine eşya özet beyan ile alınır. Bir rejim beyanında bulunulmasına gerek yoktur.

Antrepoya eşya alınabilmesi için önce Antrepo Rejimi beyanında bulunulması gerekir. Antrepo beyannamesi tescil edilir.

Antrepoda elleçleme ve devir işlemleri geçici depolama yerine göre daha rahat gerçekleştirilir.

Antrepolar maliyet açısından geçici depolama yerlerine göre daha caziptir.

Gözetim ve denetim işlemleri, antrepoda Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri tarafından yapılır, geçici depolama yerinde ise ilgili gümrük memurları tarafından yapılır.

12. DAHİLDE İŞLEME REJİMİ

12.1. Dahilde İşleme Rejimi Nedir?

İmalatçı-İhracatçı firmalara ithalatta gümrük muafiyeti avantajı sağlayan ekonomik etkili bir gümrük rejimidir. Dahilde İşleme Rejimi, ithal edilen veya yurt içinden temin edilen hammadde, yardımcı maddelerin işlenmek suretiyle üretime tabi tutularak ortaya çıkan asıl işlem görmüş ürünün ihraç edilmesi olarak tanımlanır.

12.2. Dahilde İşleme Rejimi Genel Hükümler

1. Serbest dolaşımda olmayan eşya, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmı-sından sonra Türkiye Gümrük Bölgesi'nden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve vergileri teminata bağlanmak suretiyle, dahilde işleme rejimi kapsamında geçici olarak ithal edilebilir. Eşyanın işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, teminat iade olunur. Eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına şartlı muafiyet sistemi denir.

2. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmı-sından sonra Türkiye Gümrük Bölgesi'nden ihraç edilmesi halinde, bu eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında tahsil edilmiş olan ithalat vergileri, dahilde işleme rejimi kapsamında geri verilir. Eşyanın bu şekilde dahilde işleme rejiminden yararlanmasına geri ödeme sistemi denir.

3. "İşleme faaliyetleri" deyimi;

- a. Eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması,
- b. Eşyanın işlenmesi,
- c. Eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi,
- d. İşleme sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, işlem görmüş ürünler içinde bulunmayan ancak, bu ürünlerin üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı eşyanın kullanılması, anlamına gelir. (Gümrük Kanunu Madde 108)

12.3. Dahilde İşleme Rejimi Önemi

- Üretimi teşvik eder,
- İstihdamın artmasına destek sağlar,
- İhracatı sürdürülebilir kılar,
- Döviz girişini arttırır,
- Dış ticaret açığını önler,
- Rekabet gücünü arttırır,
- Uluslararası piyasada rekabetçi fiyatla pazar payı kazanılır.

"Dahilde İşleme rejimini kullanan firmalar, mal satarken değil, mal alırken avantaj elde ederler. İthalatta gümrük muafiyetinden yararlanan firmalar, ucuz hammadde temini ile maliyetlerini düşürürler."

12.4. Dahilde İşleme Rejiminin faydaları

- İthalatta Gümrük Vergisi, KDV, ÖTV ile Diğer Vergi ve Fonlardan Muafiyet,
- Vergi, Resim ve Harç istisnası ile KKDF istisnası,
- Ticaret Politikası Önlemlerine tabi olmama,
- Yurt İçi Alımlarda KDV Tecil-Terkin Uygulaması,
- İthalatta Alınması Gereken Vergilere İlişkin Teminat İndirimi.

12.5. Dahilde İşleme Rejiminin Elektronik Ortama Aktarılması

1 Ocak 2006 tarihinden itibaren, kamuda ilk defa uygulamaya geçirilen Elektronik İmza kullanımı ile Dahilde İşleme İzin Belgeleri ile ilgili uygulamalar yalnızca elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

Telekomünikasyon Kurumunca yetkilendirilmiş aşağıdaki firmalardan herhangi birisinden elektronik imza kullanımı için gerekli olan elektronik sertifika alınmalıdır.

- E-Güven
- Türk Trust
- E-Tuğra
- TÜBİTAK (Kamu Sertifikasyon Merkezi)

e-İmza alındıktan sonra <http://www.ticaret.gov.tr> adresinden, elektronik sertifika kullanıcısının elektronik ortamda yetkilendirme başvurusu yapılmalıdır.

12.6. İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılması

DAHİLDE İŞLEME REJİMİNE İLİŞKİN İŞLEMLERİN BİLGİSAYAR VERİ İŞLEME TEKNİĞİ YOLUYLA YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (İHRACAT: 2007/2) - R.G. 01.04.2007

Dahilde işleme rejiminden yararlanmak için elektronik ortamda müracaat

MADDE 5 – (1) Elektronik imza sertifikası sahibi kullanıcılar, Türkiye Gümrük Bölgesi'nde (serbest bölgeler hariç) yerleşik imalatçı-ihracatçı veya ihracatçılar adına, Dahilde İşleme Rejimine ilişkin işlemleri bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla gerçekleştirebilmek için web sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda Bakanlığa müracaat ederler.

Firma tanımlaması ve kullanıcı yetkilendirmesi

2007/2 Tebliğin 5'inci maddesi uyarınca web sayfası vasıtasıyla elektronik ortamda Bakanlığa müracaat eden elektronik imza sertifikası sahibi kullanıcıların, ek-1'de belirtilen bilgi ve belgeleri ilgili bölge müdürlüğüne göndermeleri gerekir.

İlgili bölge müdürlüğü, yapılacak değerlendirme neticesinde ek-1'de belirtilen bilgi ve belgeleri firma tanımlamasının yapılmasını teminen bilgi sistemine aktarır ve bu bilgi ve belgeleri saklar.

(2) Ayrıca, belge üzerinde yan sanayici olarak yer alması talep edilen firmaların, ek-1'de belirtilen bilgi ve belgeler yanında Dahilde İşleme Rejiminden yararlanmak isteyen firma ile yapılan protokole istinaden firma tanımlamasının yapılması gerekir.

Firmanın sorumluluğu

Elektronik ortamda düzenlenen dahilde işleme izin belgesi sahibi firmalar; belge kapsamındaki yurt içi alımlarda, özel fatura kapsamındaki ihracatta, ihracat sayılan satış ve teslimlerde ve belgeden belgeye teslimlerde, ilgili gümrük beyannamesi ve belge orijinal nüshasının ithalat bölümüne gerekli düşümü yapılan alıma ilişkin fatura kayıtlarının, dahilde işleme izin belgesinde kayıtlı bilgilerle uyumlu olması (rejim kodu, muafiyet kodu, satır kodu, gümrük tarife istatistik pozisyonu vb.) kaydıyla belge taahhüt hesabı kapatılınca kadar Bakanlık web sayfasından elektronik ortama aktarılmasından sorumludurlar.

EK-1

FİRMA TANIMLAMASI VE KULLANICI YETKİLENDİRMESİ İÇİN GEREKLİ BİLGİ VE BELGELER

1- Dilekçe (Firmaya ait imza sirkülerinde yer alan, her türlü temsil ve ilzama yetkilendirilmiş veya bu Tebliğ kapsamındaki işlemler açısından özel olarak yetkilendirilmiş kişilerin adı ve soyadı belirtilerek imzalanmış.)

2- İhraç edilecek mamulün üretimi ile ilgili Kapasite Raporu (Ticaret ve/veya sanayi odalarının tasdikli.) (*)

3- İmza Sirküleri (Noter tasdikli.)

4- Ticaret Sicil Gazetesi aslı, noter veya ticaret ve/veya sanayi odaları ile ticaret sicili memurluklarınca tasdikli örneği (Kuruluşa, varsa unvan değişiklikleri ile mevcut duruma ilişkin ticaret sicil gazetelerinin her biri.)

5- Firmaya ait Vergi Numarası Belgesi (Aslı veya ilgili vergi dairesince tasdikli sureti.)

6- Firma Tanımlama Formu (Firmaya ait imza sirkülerinde yer alan, her türlü temsil ve ilzama yetkilendirilmiş veya bu Tebliğ kapsamındaki işlemler açısından özel olarak yetkilendirilmiş kişilerin adı ve soyadı belirtilerek imzalanmış.) (Ek-2)

7- Firmaya ait imza sirkülerinde yer alan, her türlü temsil ve ilzama yetkilendirilmiş veya bu Tebliğ kapsamındaki işlemler açısından özel olarak yetkilendirilmiş kişilerce imzalanan ve nitelikli elektronik imza sahibi kişiye ilişkin olarak verilen noter tasdikli Taahhütname (İlgili kişinin elektronik imza sertifikası alınırken istenen kimlik bilgilerini, verilecek yetkinin süre sonunu ve noter huzurunda imzalandığına dair kaydı içerecek ve her bir kişi için ayrı ayrı düzenlenecek şekilde.) (Ek-3) (**)

8- İlgili firmanın ihracatçı birliği üyesi olduğuna dair belge (İlk kez Dahilde İşleme Rejiminden yararlanacak imalatçı-ihracatçı veya ihracatçılar için.) (**)

9- Gümrükçe Onaylanmış Kişi Statü Belgesi – Yetkilendirilmiş Yükümlü Belgesi (Varsa)

10- Son döneme ait elektrik faturası (Her takvim yılı itibarıyla yenisi verilmek üzere.)

11- İlgili firmaya ait Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Bordrosu (Son 12 (on iki) aylık döneme ilişkin ve her takvim yılı itibarıyla yenisi verilmek üzere.) (***)

(*): Kesme çiçek, doğal çiçek soğanı, tavuk-balık yetiştiriciliği, araştırma, geliştirme ve deneme üretimi gibi kapasite raporu düzenlenmeyen üretim faaliyetleri için, ilgili kurumdan alınan belgenin aslı veya ilgili kurumca tasdikli örneği ibraz edilir.

(**): Yan sanayici firma tanımlaması için bu belge aranmaz.

(***): İlgili firma tarafından, söz konusu bordro yerine her ay düzenlenen Tahakkuk Fişleri veya ilgili SSK Başkanlığı Sigorta İl Müdürlüğü'nden, aylık personel sayısı ile prim tutarlarını gösteren bir yazı da ibraz edilebilir.

NOT:

1- Firma tanımlamasına ve kullanıcı yetkilendirmesine yönelik olarak ek bilgi ve belge istenmesine, ibraz edilen bilgi ve belgelerde değişiklik ve yenilenme istenmesine veya yukarıda belirtilen bilgi ve belgelerden birinin veya birkaçının istenmemesine Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) karar verilir.

2- Taahhütname süresinin dolması veya iptali durumunda, süresi dolan veya iptal edilen Taahhütname ek-3'te belirtilen şekilde yenilenmedikçe, web sayfası vasıtasıyla ulaşılabilen bilgi sistemine ilgili kullanıcı tarafından erişim sağlanmasına Bakanlıkça izin verilmez.

3- Yukarıda belirtilen bilgi ve belgelerin sürelerinin dolması veya iptali durumunda, süresi dolan veya iptal edilen bilgi ve belgeler yenilenmedikçe, kullanıcı tarafından Dahilde İşleme İzin Belgesi müracaatına, revizesine veya kapatılmasına ilişkin işlemlere Bakanlıkça izin verilmez.

Gümrük Mevzuatı ve Uygulamaları El Kitabı

FİRMA TANIMLAMA FORMU EK-2

Vergi Numarası	Vergi Dairesi Adı		Ticaret Sicil No		
Firma Tipi	☐ Anonim ☐ Kamu	☐ Limited ☐ Fert (Şahıs)	☐ Komandit ☐ Kooperatif	☐ Kollektif ☐ Holding	☐ Join Venture
Ticaret Sicil Gazetesinde Yer Alan:					
Firma Unvanı					
Adresi					
Semt/Belde	İlçesi	İli			
Posta Kodu	Telefon No () -	Hat Sayısı			
Faks No () -	E-Posta				
Kuruluş Yılı	Web Adresi	http://			
Firma Özelliği	☐ İmalatçı-İhracatçı Sanayici ☐ İhracatçı ☐ İmalatçı ☐ Yan Sanayici ☐ Dış Ticaret Sermaye Şirketi (DTSS) ☐ Sektörel Dış Ticaret (SDS) ☐ Hizmetler ☐ Yalnız Yan Sanayici				
Gümrükçe Onay, Kişi Statüsü	☐ A ☐ B ☐ C ☐ Diğer				
Varsa, Firmanın Bağlı Bulunduğu Holdingin:					
Unvanı					
Holding Vergi No					
Firma Yetkilisinin; (Firmanın telefonla aranması gerektiği durumlarda irtibat kurulacak kişi/kişiler)					
Adı	Soyadı	Görevi	Telefon No / Dahili	Cep Tel. No	
			() - /	() -	
			() - /	() -	
			() - /	() -	
Üyesi Olduğunuz İhracatçı Birlikleri					
☐ 01-İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon ☐ 02-Ege ☐ 03-Akdeniz ☐ 04-Uludağ ☐ 05-Antalya ☐ 06-Güneydoğu Anadolu ☐ 07-Denizli Tekstil ve Konfeksiyon ☐ 08-Karadeniz ☐ 09-Orta Anadolu ☐ 10-Doğu Anadolu ☐ 11-İstanbul ☐ 12-İstanbul Maden ve Metaller ☐ 13-Doğu Karadeniz Hububat Bakliyat ve Yağlı Tohumlar					
Üretim Faaliyetinde Bulduğunuz İller					
☐ 01 Adana ☐ 02 Adıyaman ☐ 03 Afyonkarahisar ☐ 04 Ağrı ☐ 05 Amasya ☐ 06 Ankara ☐ 07 Antalya ☐ 08 Artvin ☐ 09 Aydın ☐ 10 Balıkesir ☐ 11 Bilecik ☐ 12 Bingöl ☐ 13 Bitlis ☐ 14 Bolu ☐ 15 Burdur ☐ 16 Bursa ☐ 17 Çanakkale ☐ 18 Çankırı ☐ 19 Çorum ☐ 20 Denizli ☐ 21 Diyarbakır ☐ 22 Edirne ☐ 23 Elâzığ ☐ 24 Erzincan ☐ 25 Erzurum ☐ 26 Eskişehir ☐ 27 Gaziantep ☐ 28 Giresun ☐ 29 Gümüşhane ☐ 30 Hakkâri ☐ 31 Hatay ☐ 32 Isparta ☐ 33 Mersin ☐ 34 İstanbul ☐ 35 İzmir ☐ 36 Kars ☐ 37 Kastamonu ☐ 38 Kayseri ☐ 39 Kırklareli ☐ 40 Kırşehir ☐ 41 Kocaeli ☐ 42 Konya ☐ 43 Kütahya ☐ 44 Malatya ☐ 45 Manisa ☐ 46 K.Maraş ☐ 47 Mardin ☐ 48 Muğla ☐ 49 Muş ☐ 50 Nevşehir ☐ 51 Niğde ☐ 52 Ordu ☐ 53 Rize ☐ 54 Sakarya ☐ 55 Samsun ☐ 56 Siirt ☐ 57 Sinop ☐ 58 Sivas ☐ 59 Tekirdağ ☐ 60 Tokat ☐ 61 Trabzon ☐ 62 Tunceli ☐ 63 Şanlıurfa ☐ 64 Uşak ☐ 65 Van ☐ 66 Yozgat ☐ 67 Zonguldak ☐ 68 Aksaray ☐ 69 Bayburt ☐ 70 Karaman ☐ 71 Kırıkkale ☐ 72 Batman ☐ 73 Şirnak ☐ 74 Bartın ☐ 75 Ardahan ☐ 76 Iğdır ☐ 77 Yalova ☐ 78 Karabük ☐ 79 Kilis ☐ 80 Osmaniye ☐ 81 Düzce					
Firma Yetkilisi/Yetkililerinin Adı Soyadı / Unvanı					
İmza ve Firma Kaşesi					

Şekil 8; Firma Tanımlama Formu Ek-2

EK-3 TAAHHÜTNAME

..... tarihli ve sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat 2007/2 sayılı Dahilde İşleme Rejimine İlişkin İşlemlerin Bilgisayar Veri İşleme Tekniği Yoluyla Yapılmasına Dair Tebliğ kapsamında, aşağıda kimlik bilgileri verilen kişinin nitelikli elektronik imza ile yapacağı her türlü işlemde, aşağıda belirtilen tarihler itibarıyla vergi numaralı ve unvanlı firmamızın sorumlu olacağını kabul ve taahhüt ederim.

İmza – Kaşe

TAAHHÜDÜN BAŞLANGIÇ TARİHİ	GÜN/AY/YIL
TAAHHÜDÜN BİTİŞ TARİHİ	GÜN/AY/YIL
T.C. KİMLİK NO	
ADI SOYADI	
BABA ADI	
ANNE ADI	
DOĞUM YERİ	
DOĞUM TARİHİ	
CİNSİYETİ	
NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU İL/İLÇE	
CİLT NO	
AİLE SIRA NO	
SIRA NO	

Şekil 9; TAAHHÜTNAME EK-3

12.7. Dahilde İşleme Rejimi Uygulamaları

• İTHALAT → İHRACAT • Antrepodaki Eşyanın Devri (Antrepodan Satış) GY.Md.333

• YURT İÇİ ALIMLAR → İHRACAT • Belgeden Belgeye yapılan işlemler.
• İTHALAT → YURT İÇİ SATIŞ VE TESLİMLER.

12.8. Kapasite Raporunun Önemi

İlk defa belge alacak firmalar kapasite raporunda belirtilen her bir Tüketim Maddeleri miktarlarının maksimum %25'i kadar ithalat talebinde bulunabilir.

Kapasite raporunda yer alan:

Tüketim Maddeleri belge müracaatında İthalat Listesi olarak, Üretim Maddeleri ise İhracat Listesi olarak dikkate alınır.

Üretim maddeleri içinde kullanılan tüketim maddeleri miktarı (İthal eşyası miktarı) "Hammadde Birim Kullanım Oranı" olarak adlandırılır.

Kapasite raporunda yazılan "Hammadde Birim Oranları" nı geçmeyecek şekilde proje hazırlanmalıdır.

Kapasite raporunda belirtilen Hammadde Birim Kullanım Oranının üzerinde yapılan başvurular red edilir.

Örnek:

Firmanın Kapasite raporunda; İhraç edilecek 1 Adet dokuma pantolon için öngörülen Hammadde Birim Kullanım Oranı 1,45 Metre ise, Firma DiİB müracaatında Hammadde Birim Kullanım Oranını 1,50 Metre olarak talep ederse müracaat red edilir.

Konfeksiyon sektörü için Dahilde İşleme Belge müracaatında birinci birim m2, ikinci birim kg. olarak yapılır. Diğer sektörler de benzer şekilde uygulama yapılır. Genelde birinci birim sektöre göre değişir. Adet, m2, Kg. ikinci birim kg. olarak kullanılır.

Hammadde Birim Kullanım Oranı belirtilmemiş olan sektörler için Ekspertiz Raporu aranır.

Bu durum alınan belgenin Özel Şartlar bölümünde yer alır.

Kapasite raporunda yer almayan ithalat ve ihracat konusu hammadde ve ürünler için yapılan DiİB müracaatları red edilir. İhraç edilecek ürünlerin çeşitlendirilmesi yapılmamıştır.

Örnek:

Firma kauçuktan conta ihracatı yapıyorsa, ağırlığı farklı olan contalar için ayrı bir ihracat kalemi açılmalıdır.

- 25 gr – 50 gr - 100 gr – 150 gr. ..

Kapasite raporları yenileme sürecinde bu konulara dikkat edilmelidir. Kapasite raporu firmanın alacağı Dahilde İşleme Belgesine göre güncellenmelidir.

12.9. Döviz Kullanım Oranı

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki CIF ithal (yurtiçi alımlar hariç) tutarının FOB ihraç tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş

rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranını gösterir.

(Toplam CIF.USD. İthal Tutarı / Toplam FOB.USD. İhraç Tutarı = Döviz Kullanım Oranıdır.) Sektöre göre belirlenen Döviz Kullanım Oranına dikkat edilmelidir. Gerek belge başvurusu müracaatında ve gerekse belge kapatma aşamasında belirlenen döviz kullanım oranını aşmamak gerekir.

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2020/10) (29.05.2020 t. 31139 s. R.G.)

Ticaret Bakanlığı'ndan:

MADDE 1 – 20/12/2006 tarihli ve 26382 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat:2006/12)'nin 17'nci maddesinin dokuzuncu ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(9) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında döviz kullanım oranı %80’i geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenir. Ancak, ikincil işlem görmüş tarım ürünleri taahhüdü içeren belgelerde bu oran Bakanlıkça azami %100 olarak tespit edilebilir.

(10) Bakanlık uluslararası emtia piyasalarındaki konjonktürel fiyat dalgalanmalarından dolayı dokuzuncu fıkrada belirtilen azami oranları dönemsel veya sektörel olarak yükseltmeye yetkilidir.

Bu durumda, 45 inci maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendinin tatbikinde, belirlenen yeni döviz kullanım oranı esas alınır.”

MADDE 2 – Aynı Tebliğe geçici 34’üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 35 – (1) Bu Tebliğin 17’nci maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra düzenlenen dâhilde işleme izin belgeleri için uygulanır.”

MADDE 3 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Ticaret Bakanlığı’ndan alınan bir yazıda; 2020/10 sayılı “Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (2006/12)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ” in 29/05/2020 tarihli ve 31139 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdiği, ayrıca Mezkûr Tebliğ değişikliği ile Tebliğde sadece azami döviz kullanım oranı belirlenerek sektörel bazda döviz kullanım oranlarının azami oranı aşmamak kaydıyla Bakanlıklarınca tespit edilmesinin sağlandığı bildirilmiştir.

Aynı yazıda devamla; Bakanlıklarınca sektör bazında belirlenen azami döviz kullanım oranlarının yer aldığı tablo ekte iletilmiş olup, 29.05.2020 tarihinden sonra düzenlenecek dahilde işleme izin belgelerinde söz konusu oranların dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Gümrükler Genel Müdürlüğü’nün 02.06.2020 tarihli 54653354 sayılı yazısı (Dahilde işleme rejimi kapsamında döviz kullanım oranları)

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

İhracat Genel Müdürlüğü

Sayı :70422525-451.01

Konu: Dahilde İşleme Rejimi

02.06.2020 / 54653354

DAĞITIM YERLERİNE

Bilindiği üzere, 2020/10 sayılı “Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ” 29/05/2020 tarihi ve 31139 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mezkûr Tebliğ değişikliği ile Tebliğde sadece azami döviz kullanım oranı belirlenerek sektörel bazda döviz kullanım oranlarının azami oranı aşmamak kaydıyla Bakanlığımızca tespit edilmesi sağlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızca sektör bazında belirlenen azami döviz kullanım oranlarının yer aldığı tablo ekte gönderilmekte olup, Tebliğ değişikliği tarihinden sonra düzenlenecek dahilde işleme izin belgelerinde bu oranlar dikkate alınacaktır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Ö Volkan AĞAR

Bakan a.

Genel Müdür

Ek: Sektör Bazında Azami Döviz Kullanım Oranları

Dağıtım:

İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne

Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne

Orta Akdeniz Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğüne

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ KAPSAMINDA DÖVİZ KULLANIM ORANLARI

Sektör Adı	Azami Döviz Kullanım Oranı
Sanayi Ürünleri	
Tekstil ürünlerinin imalatı	%65
Giyim eşyalarının imalatı	%70
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	%60
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); saz, saman ve benzeri malzemelerden örülerek yapılan eşyaların imalatı	%70
Kâğıt ve kâğıt ürünlerinin imalatı	%70

Gümrük Mevzuatı ve Uygulamaları El Kitabı

Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (kâğıt esaslı olanlar hariç)	%80
Kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması (kâğıt esaslı olanlar)	%70
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatı	%50
Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	%80
Temel eczacılık ürünlerinin ve eczacılığa ilişkin malzemelerin imalatı	%65
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	%80
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çimento, cam, toprak ve seramik ürünleri imalatı hariç)	%65
Çimento, cam, toprak ve seramik ürünleri imalatı	%60
Ana metal sanayii	%80
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)	%75
Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı	%80
Elektrikli teçhizat imalatı	%80
Başka yerde sınıflandırılmamış makina ve ekipman imalatı	%80
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	%65
Diğer ulaşım araçlarının imalatı	%65
Mobilya imalatı	%60
Diğer sanayi ürünleri imalatı	%70
Tarım Ürünleri*	
Kümes hayvanları yetiştiriciliği ve etlerinin imalatı	%65
Su ürünleri imalatı	%60
Süthane işletmeciliği ve peynir imalatı	%75
Pastane ürünleri, kek, bisküvi, ekmek ve peksimet ile şekerli mamuller imalatı	%65
Dondurma imalatı	%60
İçecek imalatı	%60
Homojenize gıda müstahzarları ve diyetetik gıda imalatı	%60
Ev hayvanları için hazır gıda imalatı	%40
Tütün ürünleri imalatı	%60
Diğer tarım ürünleri imalatı	%80

* İkincil işlem görmüş tarım ürünleri taahhüdünü içeren belgelerde azami döviz kullanım oranı %100'e kadar tespit edilebilir.

12.10. Eşdeğer Eşya Kullanımı

(1) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi kapsamında işlem görmüş ürünün elde edilmesi için ithal eşyasının yerine eşdeğer eşya olarak, asgari 8 (sekiz)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu, ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımdaki eşya kullanılabilir. Ancak, eşdeğer eşya olarak kullanılan tarım ürünlerinin ithal eşyası ile ticari kalite, teknik özellik ve niteliği itibarıyla aynı olduğuna yönelik tespit, münhasıran 12 (oniki)'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonuna göre yapılır. Bakanlık, bu tespitin yapılmasına yönelik ilave şartlar getirmeye yetkilidir.

(2) Eşdeğer eşya kullanımı çerçevesinde, belge kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılabileceği gibi, ithal eşyası ile serbest dolaşımdaki eşya birlikte de kullanılabilir. Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), eşdeğer eşyanın kullanımına süresiz veya dönemsel olarak yasaklama veya kısıtlama getirilebilir.

(3) İthal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, buna tekabül eden ithalat belge süresi sonuna kadar yapılabilir. Bu kapsamda yapılacak ithalat esnasında katma değer vergisi dahil tüm vergiler (4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu) hükümleri saklı kalmak kaydıyla) teminata bağlanır ve ticaret politikası önlemleri uygulanmaz.

(4) Önceden ihracat işleminden sonra buna tekabül eden oranda ithal edilen eşya, belge sahibi firma tarafından serbestçe kullanılabilir. Ancak, ihracatı gerçekleştirilmeyen ithal eşyasının, işlem görmüş ürün veya ithal edildiği şekliyle belge sahibi firma ve/veya yan sanayici firmanın stoklarında bulundurulması zorunludur.

(5) İşlem görmüş ürünün eşdeğer eşyadan elde edildiği durumlarda, gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşyası olarak değerlendirilir.

(6) Önceden ihracat konusu işlem görmüş ürünün ihracat vergisine tabi eşdeğer eşyadan elde edilmesi halinde, bu eşyaya tekabül eden ithalatın yapılmasından sonra iade edilmek üzere ihracat vergisi kadar teminat alınır. (Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ-Madde-6)

12.10.1. Eşdeğer Eşya Kullanımının Amacı

İhracat için üretim yapan firmaların, gelen siparişlere en kısa zamanda cevap verebilmeleri tamamen stoklarında bulunan hammaddeye bağlıdır. İhraç edilecek malın üretimde kullanılan girdiler, firmanın deposunda mevcut ise, ihracat için verilecek eşyanın teslim yükleme tarihi yakın bir tarih olacaktır.

Eğer ihtiyaç duyulan girdiler stokta yok ise; kalite, fiyat ve bulunabilirlik açısından ithalat yapmak zorunda kalan firmalarımız uzun süreçten dolayı sipariş ve müşteri kaybı yaşayabilir.

Örnek olarak, Çin'den ithalat yapıldığında hammaddenin gemi ile geldiğini var sayarsak, en az 2 ay ithalat için zaman geçecektir.

İthalat için yaşanan zaman kaybı siparişlerin rakip firmalara kaçmasına neden olacaktır. Çünkü, müşteriler sipariş vermeyi planladıkları ürünü en kısa zamanda temin etmek isteyeceklerdir. Bu bağlamda hem firmalarımız hem de ülke ihracatımız olumsuz etkilenecektir. Uluslararası pazarda firmaların rekabet gücünü korumak ve ihracata dinamizm

kazandırmak amacıyla Dahilde İşleme Rejimi kapsamında gerçekleştirilen ihracat için Eşdeğer Eşya kullanımı getirilmiştir.

Firma siparişi alınca ithalat yapmadan, stokta bulunan eşdeğer eşyayı kullanarak önceden ihracat yapma fırsatını elde ediyor. Firmanın stoklarında eşdeğer eşya yok ise, tabii ki önce ithalat yapmak zorundadır.

Bu noktada bilinmesi gereken konu;

- Dahilde İşleme İzin Belgesi süresi içinde olması şartıyla, Eşdeğer Eşyası olan firma önceden ihracat yapabilir.
- Eşdeğer eşya kullanırken farklı bir eşya kullanılmamasına dikkat edilmelidir. (Özellikle eşyanın cinsi, tanımı, özellikleri, karışımı, gümrük tarife istatistik pozisyonuna dikkat edilmesi mevzuat gereğidir.)
- İthalat sonradan yapıldığında firma gümrük muafiyetinden yararlanabilir.

12.11. Yurt İçi Alımlar

(1) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ve ambalaj malzemeleri, bu Tebliğin 5'inci maddesi hükmüne göre ithal edilebileceği gibi, yurt içinden de temin edilebilir.

(2) Birinci fıkra hükmü çerçevesinde, belge kapsamında katma değer vergisinde tecil-terkin sistemine istinaden eşya alımı ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından alım yapılabilir. Ayrıca, Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belge kapsamında yurt içi alıma ilişkin yeni düzenleme yapılabilir.

(3) Belge kapsamında ihraç edilmek üzere yurt içinden temin edilen eşya, bu Tebliğin uygulanması bakımından (3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla) ithal eşyası gibi değerlendirilir.

(4) Ancak, belge kapsamında yurt içinden temin edilen eşya için, bu Tebliğin ikincil işlem görmüş ürüne ve döviz kullanım oranına ilişkin hükümleri uygulanmaz.

(5) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında yurt içinden temin edilen eşyanın belge süresi içerisinde işlem görmüş ürün olarak ihracının gerçekleştirilmemesi halinde, bu Tebliğin 45'inci maddesinde belirtilen 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238'inci maddesi hükmü uygulanmaz.

(6) Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki yurt içi alımın, belge süresi içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir. Ancak, işlem görmüş ürünün ihracının gerçekleştiğinin belgelenmesi kaydıyla, süresi sona erse dahi dahilde işleme izin belgesi kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından belge süresinden sonra da yurt içi alım yapılabilir. Bu alımlara, taahhüt kapatma müracaatının bu Tebliğin 37'nci maddesinde belirtilen süreler içerisinde yapılması kaydıyla, ilgili bölge müdürlüklerince izin verilir. Bu kapsamda yapılan alımlarda teminat aranmayabilir.

(7) Önceden ihracatın gerçekleştiğinin belgelenmesi kaydıyla, belge kapsamında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından yurt içi alımın yapılmasına imkân bulunmaması halinde, ilgili bölge müdürlüğünün uygun görüşünün olması kaydıyla Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), bu durumun tespitinden itibaren belgeye azami 6 (altı) ay ek süre verilmek suretiyle ithalat yapılmasına izin verilebilir.

(8) Belge kapsamında katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi çerçevesindeki

alımlar, bu Tebliğ ile 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden yapılır. Bu kapsamda, katma değer vergisinde tecil-terkin sistemine istinaden yurt içinden eşya alımından önce eş-değer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünün ihracı halinde, buna tekabül eden eşya belge süresi sonuna kadar katma değer vergisinde tecil-terkin sistemi çerçevesinde yurt içinden temin edilebilir. (Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ- Madde-7)

12.11.1. Yurt İçi Alımlarda Yapılan İşlemler

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, KDV Tecil/Terkin yoluyla (KDV’siz yurt içi alım); ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan; hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul, değişmemiş eşya ve ambalaj malzemeleri yurt içinden temin edilebilir.

(KDV Kanunu geçici 17’nci maddesi gereğince.)

Bu kapsamda tecil ve terkenden söz edilebilmesinin öncelikli koşulu, teslimi gerçekleştirilen hammadde ve yardımcı malzemelerin ihraç edilen malların bünyesinde kullanılmış olmasıdır.

12.11.2. Yurt İçi Alımlarda İşin Süreci

Yurt içi Alım yapılacak hammaddenin tanımı, karışımı, özellikleri öğrenildikten sonra eşyanın Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) tespit edilir. Bu bilgilere uyumlu olarak Yurt İçi Alım yapacak firma tarafından Dahilde İşleme İzin Belgesi alınır.

Satıcı Firma, Yurt İçi Alım yapacak firmadan Dahilde İşleme İzin Belgesini talep eder. Yurt içi Alım yapılacak eşyanın adı ve GTİP numarasını kontrol eder. Yurt İçi Alım yapılması durumunda belgenin orijinal nüshasının İthalat-Yurt İçi Alımlar bölümüne gerekli düşümün yapılması gerekir.

Satıcı firma, Dahilde İşleme İzin Belgesine istinaden yaptıkları yurt içi teslimlerde, söz konusu belgenin “İthal Edilen Maddelerle İlgili Bilgiler” bölümünü bu kapsamdaki teslimlerine uygun şekilde doldurur, imza ve kaşe tatbik edilir.

Satıcı firma fatura keser.

Yurt içi alım faturalarda yazılması gereken maddeler:

- Fatura üzerinde Dahilde İşleme İzin Belgesi tarih ve numara yazılmalıdır.
- DiİB mal tanımı ile faturada yazan mal tanımı birebir uyumlu olmalıdır.
- GTİP numarası ve satır kodu faturada yazılı olmalıdır.
- Yurt içi satış faturası üzerinde, tecil terkenden yararlanmak üzere fatura üzerine “3065 sayılı KDV Kanunu’nun geçici 17’nci maddesi hükmü gereğince KDV tahsil edilmemiştir.” ibaresi mutlaka yazılmalıdır.

Satıcı firma tarafından kesilen yurt içi alım faturası alıcı firma tarafından muhasebe kayıtlarına işlenir.

Belge kapsamındaki yurt içinden alıma ilişkin değer belirlenirken, yurt içi teslim ilişkili faturanın düzenlediği tarihteki TCMB Döviz Satış Kuru esas alınır.

Ayrıca bu fatura Dahilde İşleme Rejimi elektronik sistem üzerinden İthalat bölümünde yer alan Yurt İçi Alımlar fatura giriş bölümüne işlenir. Yurt İçi Alım Fatura girişi daha sonra onaylanır.

Fatura onaylandıktan sonra iptal edilemeyeceği için, iki firma arasında fatura bilgileri teyit edilmeden fatura onayı yapılması doğru değildir

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında Yurt İçi Alım yapılan eşya diğer eşyalardan farklı olarak sipariş /dosya numarası verilerek hammadde depo girişi yapılır. Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında alınan eşya depoda diğer eşyalardan ayrı bir şekilde muhafaza edilir. Her parti Dahilde İşleme Rejimi eşyanın üzerine etiket konulması önerilir.

12.11.3. İzlenebilirlik Kuralı

Depoya girişi yapılan hammadde üretim sürecinden başlanarak, üretim sonucunda elde edilen Asıl İşlem Görmüş Ürünler' in fiili ihracatı gerçekleşene kadar olan tüm süreçler takip edilmelidir, eşya hareketleri bilgi işlem sistem üzerinde görülmelidir.

Dahilde İşleme İzin Belgesi kapatma işleminden önce YMM raporu alınır. Tecil/Terkin yoluyla KDV'siz olarak Yurt içinden alınan eşyaların, ihraç edilen ürünlerin bünyesinde kullanıldığı gösteren

YMM raporu;

- KDV işlemleri için ilgili Vergi Dairesine,
- Dahilde İşleme İzin Belgesi kapatma işlemi için Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüğü'ne ibraz edilir.

12.11.4. Yurt İçi Alımlar İle İthalat Arasındaki Fark

- Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithalat işlemlerinde uygulanan cezai müeyyideler yurt içi alımlarda uygulanmaz.
- Belge kapsamında yurt içinden temin edilen eşya için, ikincil işlem görmüş ürün aranmaz ve döviz kullanım oranına ilişkin hükümler uygulanmaz.
- Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında yurt içinden temin edilen eşyanın belge süresi içerisinde işlem görmüş ürün olarak ihracatın gerçekleştirilmemesi halinde, cezai müeyyide uygulanmaz.

12.12. İndirimli Teminat Uygulaması

(1) İndirimli teminat uygulaması çerçevesinde;

- a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi firmalar veya belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl asgari 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %1'inin,
- b) Belge/izin müracaat tarihinden önceki iki takvim yılı içerisinde herhangi bir yıl 5 (beş) milyon ABD Doları tutarı (bu tutar dahil) ile 25 (yirmibeş) milyon ABD Doları tutarı arasında ihracat yapan onaylanmış kişi statü belgesi sahibi imalatçı firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, iki yıl süresince bu ithalattan doğan verginin %5'inin,
- c) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmaların dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,

- ç)** Onaylanmış kişi statü belgesi sahibi olmayan dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketlerinin belge/izin müracaat tarihinden önceki takvim yılı içerisinde gerçekleştirdikleri ihracat kadar dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,
- d)** İmalatçı-ihracatçıların, belge/izin müracaat tarihinden önceki dört yıl içerisinde düzenlenmiş, ihracat taahhüdü kapatılmış, dahilde işleme izin belgeleri ve 27/1/2005 tarihinden sonra düzenlenen dahilde işleme izinleri kapsamında sanayi ürünleri için toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından tarım ve işlenmiş tarım ürünleri için toplam 500 (beşyüz) Bin ABD Dolarından az olmamak kaydıyla gerçekleştirdikleri ihracat kadar belge/izin kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun,
- e)** Son üç takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için 5 (beş) Milyon ABD Dolarını geçen veya son beş takvim yılı itibarıyla ihracatı her bir yıl için 1 (bir) Milyon ABD Dolarını geçen ihracatçıların, belge/izin müracaat tarihinden önce dört yıl içerisinde düzenlenmiş, ihracat taahhüdü kapatılmış, dahilde işleme izin belgeleri ve 27/1/2005 tarihinden sonra düzenlenen dahilde işleme izinleri kapsamında sanayi ürünleri için toplam 1 (bir) Milyon ABD Dolarından tarım ve işlenmiş tarım ürünleri için toplam 500 (beşyüz) Bin ABD Dolarından az olmamak kaydıyla gerçekleştirdikleri ihracat kadar belge/izin kapsamında yapacakları ithalatta, bu ithalattan doğan verginin %10'unun, teminat olarak yatırılması kaydıyla, gümrük idaresince ithalatın gerçekleştirilmesine izin verilir. Ancak, BİLGE (Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri) Sistemine dahil olmayan gümrük idarelerinden yapılacak ithalatta indirimli teminat uygulanmaz.

Geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında anti-damping ve sübvansiyon vergisine indirimli teminat uygulanmaz, bunun dışında bu ithalattan doğan vergi, bu fıkra çerçevesinde indirimli teminat uygulamasından yararlandırılır.

Geçici veya kati anti-damping vergisi veya sübvansiyon vergisine tabi eşyanın ithalatında uygulanan teminat oranı Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü), bu ithalattan doğan vergi tutarının 2 (iki) katına kadar artırılabilir.

(2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ihracat tutarlarının hesaplanmasında, firmanın doğrudan kendisinin yaptığı ihracatın yanı sıra, söz konusu firmanın üyesi bulunduğu ihracatçı birliğince onaylanmış kayıtlar ile tevsik edilmesi şartıyla; dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, aracı ihracatçı şirketler ve grup şirketleri aracılığıyla gerçekleştirildiği tespit edilen ihracat da dikkate alınır.

(3) Birinci fıkranın (ç), (d) ve (e) bentleri çerçevesinde, indirimli teminat uygulamasından yararlandırılacak ithalat tutarının hesaplanmasında; firma adına düzenlenen ve henüz ihracat taahhüdü kapatılmamış tüm belgeler ile 27/1/2005 tarihinden sonra verilen izinler kapsamında indirimli teminat uygulamasından yararlandırılan toplam ithalat tutarı düşülür.

(4) Belge/izin müracaatı esnasında birinci fıkrada belirtilen şartları taşımayan ancak daha sonra belge/izin süresi içerisinde bu şartlara sahip olan dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni de indirimli teminat uygulamasından yararlandırılır. Bu kapsamda

gerçekleştirilmiş ithalata ilişkin alınan teminatların indirimli teminat oranını aşan kısmı, belge/izin sahibi firmaya iade edilir.

(5) Birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerindeki hükümler, doğrudan gümrük idaresi tarafından uygulanır.

(6) Birinci fıkranın (ç), (d) ve (e) bentlerindeki hükümler ise, dahilde işleme izin belgesi için özel şartlar bölümündeki hükme istinaden gümrük idaresi tarafından uygulanır. Dahilde işleme izni kapsamında ise gümrük idaresince, Bakanlıktan (İhracat Genel Müdürlüğü) ilgili firmanın indirimli teminat uygulamasından yararlanabileceği ithalat tutarına ilişkin bilgi alınması suretiyle işlem yapılır.

(7) Birinci fıkra çerçevesinde indirimli teminat uygulamasından yararlandırılmayan dahilde işleme izin belgesi kapsamında, işlem görmüş ürünün ihracatın belgelenmesini müteakip bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyaya ilişkin verginin %10'unun teminat olarak yatırılması kaydıyla, ithalatın gerçekleştirilmesine gümrük idaresince, yurt içi alımın gerçekleştirilmesine ise ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca izin verilir.

(8) Firmaların yedinci fıkra hükmünden yararlanmak için, belge süresi içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa müracaat etmeleri gerekir.

(9) İndirimli teminat uygulamasından doğabilecek amme alacağı (yurt içi teslimleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının alacakları dahil) ilgili firmalardan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilir. Bu firmaların kamudan olan alacakları da teminat hükmündedir. (Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde 9)

12.13. Dahilde İşleme İzni Verilecek Haller

(1) Dahilde işleme izni kapsamında, ek-7'de yer alan listedeki eşyalar hariç olmak üzere aşağıda belirtilen işlemlere konu eşyanın ithaline izin verilir:

- a)** Elyaf, iplik, ham ve mamul mensucat (astar dahil) gibi temel tekstil hammaddeleri ile tekstil ve deri kimyasal maddeleri dışında kalan yardımcı maddelerin (tela, etiket, düğme, fermuar, çitçit, rivet, askı, kuşgözü, şerit, kordela, lastik vb.) ithalatını müteakip, ihraç ürünlerinin elde edilmesinde kullanılması,
- b)** Kıymetli maden ve taşların, 32 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Karar hükümleri çerçevesinde ithalatını müteakip, işlendikten sonra ihraç edilmek üzere işçiliğe tabi tutulması,
- c)** Eşyanın korunması, görünüş ya da satış kalitesinin iyileştirilmesi, yeniden dağıtım veya yeniden satış için hazırlanmasına yönelik işlemler,
- ç)** Eşyanın montajı, kurulması, diğer eşyayla birleştirilmesi, bir araya getirilmesi veya ihraç edilecek eşyanın tamamlanması dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması,
- d)** Eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi veya boyanması,
- e)** Eşyanın elden geçirme ve ayarlar da dahil olmak üzere onarımı,
- f)** Eşyanın baskı işlemine tabi tutulması, asorti edilmesi, etiketlenmesi, ambalajlanması, temizlenmesi, elenmesi, fiziksel boyutunun değiştirilmesi, kavrulması veya kabuğundan ayrılması,
- g)** Fide ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere kesme çiçek yetiştirilmesi,

- ğ) Çelik filmaşın ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere çivi ve sıcak çekme siyah tel üretimi,
- h) Rulo sacın ithalatını müteakip, ihraç edilmek üzere kesilmiş sac elde edilmesinde kullanılması,
- ı) Bedelsiz olarak ithal edilen eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulması (Tarım ürünlerindeki bedelsiz ithalat, Savunma Sanayi Projeleri kapsamında bedelsiz ithalat ile 8531.20.40 gümrük tarife istatistik pozisyonunda yer alan “Aktif matris sıvı kristal tertibatlı olanlar (LCD)” isimli maddenin bedelsiz ithalatı hariç olmak üzere).

(2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığının (Gümrükler Genel Müdürlüğü) görüşü alınmak suretiyle, Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) birinci fıkrada belirtilen dahilde işleme izninin kapsamı genişletilebilir. (Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde 14)

12.14. Belge/İzin Müracaatı

- (1) Türkiye Gümrük Bölgesi'nde (serbest bölgeler hariç) yerleşik firmaların;
- a) Dahilde işleme izin belgesi almak için elektronik ortamda Bakanlığa (İhracat Genel Müdürlüğü),
- b) Dahilde işleme izni almak için ek-1'de belirtilen bilgi ve belgelerle gümrük idaresine,
- müracaat etmeleri gerekir.

(2) Birinci fıkrada hükümler çerçevesinde ibraz edilen bilgi ve belgeler, aksi sabit oluncaya kadar doğru kabul edilir. (Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde-15)

EK-7

DAHİLDE İŞLEME İZİNİ VERİLMEYECEK EŞYA LİSTESİ

Fasıl-GTİP	Eşya Adı
01-04	Tüm eşyalar
05	Tüm eşyalar (Bağırsak hariç)
0601	Tüm eşyalar
07-15	Tüm eşyalar
16	Tüm eşyalar (Salyangoz hariç)
17-24	Tüm eşyalar
43	Tüm eşyalar (Aksesuar olarak kullanılmak amacıyla ithal edilecekler ile koyun ve kuzu kürkü ile bunlardan mamul eşya hariç)

42.03.10	Tüm eşyalar (Tamir amaçlı olanlar hariç)
8481.80.19.00.11	Musluklar
8528.72.31.00- 8528.73.00.00	Televizyonlar (Tebliğ'in 14/1-d bendinde belirtilen işleme faaliyetine tabi tutulacak televizyonlar hariç)

12.15. Belge/İzin Süresi

(1) Dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin süresi sektörüne göre azami 12 (on iki) aya kadar tespit edilebilir.

(2) Ancak, gemi inşaa, komple tesis v.b. ile üretim süreci 12 (on iki) ayı aşan ürünler ve savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracına ilişkin düzenlenen belgenin/iznin süresi, proje süresi kadar tespit edilebilir.

(3) Sürenin başlangıcı, dahilde işleme izin belgesinin/dahilde işleme izninin tarihidir. Süre sonu ise, belge/izin süresi (ek süre, haklı ve mücbir sebep ile fevkalade hallere ilişkin süreler dahil) bitiminin rastladığı ayın son günüdür. (Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde-20)

12.16. Ek Süre Müracaatı

(1) Firmaların;

- a) 22 nci maddenin birinci fıkrası hükmüne istinaden dahilde işleme izin belgelerine ek süre almak için, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa,
- b) 22 nci maddenin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde belgeli performanslarına istinaden dahilde işleme izin belgelerine ek süre almak için, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa,
- c) 22 nci maddenin beşinci fıkrası hükmüne istinaden proje süresine ilişkin dahilde işleme izin belgelerine ek süre almak için, en geç belge süresi sonundan itibaren 3 (üç) ay içerisinde elektronik ortamda Bakanlığa,
- ç) 22 nci maddenin beşinci fıkrası hükmüne istinaden proje süresine ilişkin dahilde işleme iznine ek süre almak için Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenen uygulama esasları çerçevesinde, izne ilişkin beyanname aslı, gerçekleştirilen ihracata ilişkin liste ve bu listede yer alan gümrük beyannamelerinin iznin ihracat taahhüdünün kapatılmasında kullanılacağına ve bu bilgilerin doğruluğuna dair taahhüname ile birlikte en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde ilgili gümrük idaresine, müracaat etmeleri gerekir.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen sürede yapılmayan müracaat değerlendirmeye alınmaz. (Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde 21)

12.16.1. Ek Süre Müracaatının Değerlendirilmesi

(1) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında ilk ithalatın yapıldığı tarih esas alınmak

suretiyle belge süresi azami 3 (üç) ay uzatılır. Belge kapsamında hiç ithalat yapılmaması halinde de belge süresi azami 3 (üç) ay uzatılır.

(2) Dahilde işleme izin belgesi kapsamında gerçekleştirilen ihracat değerinin belge ihracat taahhüdü değerine oranının en az % 25 olması halinde (komple tesis veya gemi inşasına ilişkin düzenlenen belgelerde üretimin % 25'inin tamamlandığının belgelenmesi halinde) dahilde işleme izin belgesine belge orijinal süresinin yarısı kadar ek süre verilebilir.

(3) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde belge kapsamında serbest bölgeye yapılan ihracatın ikinci fıkra kapsamında değerlendirilmesi için ihracatın, bu Tebliğin 28 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde gerçekleştirildiğinin tevsiki aranır.

(4) Geri ödeme sistemi çerçevesinde belge kapsamında serbest bölgeye yapılan ihracatın ikinci fıkra kapsamında değerlendirilmesi için bu ihracatın, bu Tebliğin 28 inci maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde gerçekleştirildiğinin tevsiki aranır.

(5) Gemi inşa, komple tesis v.b. ile savunma sanayi alanına giren ürünlerin ihracına ilişkin düzenlenen belgeye/izne proje sürecine göre ek süre verilebilir.

(Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde-22)

12.17. İhracatın Gerçekleştirilmesi

(1) İhracatın gerçekleştirilmesi, dahilde işleme izin belgesinde/dahilde işleme izninde ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün, bu Tebliğ ile ihracat rejimi ve gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesidir.

(Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ-Madde 28)

12.18. Aracı İhracatçı ile İhracat

(1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında işlem görmüş ürünün ihracatı, belge/izin sahibi firma tarafından yapılabileceği gibi, başka bir ihracatçı aracılığı ile de yapılabilir. Ancak, elektronik ortamda düzenlenen dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki işlemler için önceden ilgili bölge müdürlüğünden izin alınması gerekir. Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) aracı ihracatçı kullanımına kısıtlama getirilebilir.

(2) Aracı ihracatçı ile yapılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi üzerinde, belge/izin sahibi ve varsa yan sanayici unvanları ile belge satır kodunun/izne ilişkin beyanname sayısının kaydedilmiş olması kaydıyla, ilgili gümrük idaresince ihracata izin verilir.

(3) Aracı ihracatçı ile yapılan ihracatın dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında değerlendirilmesi için, belge/izin sahibi firmadan tedarik edildiği ve belge/izin ihracat taahhüdünde yer aldığı şekliyle ihracatın gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni sahibi firma ile aracı ihracatçı arasındaki tüm hukuki sorunlar, aralarında yapacakları sözleşme hükümlerine tabidir.

(Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ-Madde.29)

12.18.1. Aracı İhracatçı ile Yapılan İhracatta Bilinmesi Gereken Hususlar

3065 sayılı KDV kanununun 11. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi gereğince; imalatçılar tarafından ihraç edilmek kaydıyla ihracatçılara yapılan teslimler nedeniyle hesaplanan KDV'nin ihracatçılar tarafından ödenmemesi mümkündür.

Bu kapsamda yapılan teslimlerle ilgili olarak düzenlenen faturalarda, hesaplanan KDV, mal bedelinden ayrı olarak gösterilir.

İmalatçı firma tarafından ihracatçı firmaya kesilen fatura üzerine aşağıda belirtilen şekilde şerh düşülür.

“ 3065 sayılı KDV kanununun (11/1-c) maddesi hükümlerine göre, ihraç edilmek şartıyla teslim edildiğinden, KDV tahsil edilmemiştir.”

KDV Genel Uygulama Tebliğinin (11/A-8.4) bölümünde, Tecil-terkin işlemleri imalatçıların ihraç kaydıyla satışını yaptıkları mal teslimlerine uygulanır. Satıcının ihraç kaydıyla satışını yaptığı malın, ihraç edilen nihai mamul olması gerekir. Bu şartı taşımayan teslimlerde tecil-terkin işlemi uygulanmaz.

12.19. Telafi Edici Verginin Ödenmesi

Şartlı muafiyet sistemi kapsamındaki sanayi ürünlerinin ATR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere ihracatında; işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan üçüncü ülke menşeli hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ile değişmemiş eşyaya ilişkin vergi, kaynak ülkelerle var olan anlaşmalardaki lehte hükümler saklı kalmak kaydıyla ödenir.

(Dahilde İşleme Rejimi Tebliği 2006-12 Tebliğ Madde.33)

12.19.1. Telafi Edici Vergi Hangi Durumda Ödenir?

Üçüncü ülke menşeli bir eşyanın Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithal edilip, üretim tamamlandıktan sonra ihraç ürünü olarak Avrupa Birliği üyesi ülkelere, Serbest Ticaret Anlaşması yaptığımız ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna veya Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf olan ülkelere ihraç edilmesi halinde, ithal edilen eşya ile ilgili gümrük vergisi ihracat sırasında ödenir.

Özet olarak, üçüncü ülke menşeli bir eşyanın Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ithalat yapıp, üretim tamamlandıktan sonra, ATR ve EUR.1 Dolaşım Sertifikası eşliğinde ihraç edilmesi halinde, ithal edilen eşya ile ilgili gümrük vergisi ihracat sırasında ödenir.

Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 2008/2 TEV Uygulamaları Genelgesinin 12. Maddesine istinaden; DİİB kapsamındaki ihracatın, EUR.1 dolaşım sertifikası veya fatura beyanı eşliğinde; Fas'a, Tunus'a, Mısır'a veya Suriye'ye (Suriye Askıda) yapılması durumunda; işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılan üçüncü ülke menşeli eşyaya ilişkin verginin tahsilatı aranmaz.

Bu madde hükmü çerçevesinde ödenmesi gereken vergi, serbest bölgelerden gerçekleştirilen satışlar dahil ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ve bu tarihte ithalat rejiminde belirtilen gümrük vergisi ve varsa toplu konut fonu üzerinden hesaplanarak ihracat esnasında ödenir.

12.20. Kapatma İçin Bilgi Ve Belgelerin Sunulması

(1) Firmaların;

- a) Dahilde işleme izin belgesi ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç belge süresi sonundan itibaren üç ay içerisinde Ek-3'te belirtilen bilgi ve belgeleri Bakanlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenen ilgili Bölge Müdürlüğüne,

- b) Dahilde işleme izni ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde, Ek-4'te belirtilen bilgi ve belgeleri ilgili gümrük idaresine,

sunmaları zorunludur.

(2) Birinci fıkrada belirtilen işlemlerin süresi içerisinde yerine getirilmesi firma sorumluluğunda olup, bu süreler zarfında firmalara ayrıca yazılı olarak bildirimde bulunulmaz.

Dahilde İşleme İzin Belgesi ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç belge süresi sonundan itibaren üç ay içerisinde ilgili bölge müdürlüğüne sunulması ile birlikte, eş zamanlı olarak T.C. Ticaret Bakanlığı Dahilde İşleme Rejimi sistemi üzerinden de elektronik ortamda kapama müracaatı yapılmalıdır.

(Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde.37)

12.20.1 Kapatma İşleminin Sonuçlandırılması

(1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdünün kapatılması- na ilişkin bilgi ve belgelerin 37 nci maddede belirtilen süreler içerisinde ibraz edilmemesi veya ibraz edilen bilgi ve belgelerde eksikliğin tespiti halinde, bu eksiklikler 1 (bir) ay içerisinde tamamlanmak üzere ilgili bölge müdürlüğü/gümrük idaresi tarafından firmaya bildirilir. Bu süre içerisinde eksik bilgi ve belgelerin tamamlanmaması durumunda, ihracat taahhüdü mevcut bilgi ve belgelerle, bu Tebliğin 45 inci maddesi de dikkate alınarak kapatılır.

(2) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni ihracat taahhüdü, belgede/izinde belirtilen şartlar da dikkate alınmak suretiyle, dahilde işleme rejimi hükümleri çerçevesinde eşdeğer eşya ve/veya ithal eşyasından elde edilen işlem görmüş ürün ile değişmemiş eşyanın başlamış işlemler dahil olmak üzere ihraç edildiğinin tespiti kaydıyla kapatılır. Gümrük beyannamesinin belge/izin süresi içerisinde tescil edilmiş olması bu beyannamenin belge/izin kapsamında değerlendirilebilmesi için yeterli sayılır. Ancak, belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılmasında, belge/izin süresi içerisinde tescil edilmiş ihracata ilişkin gümrük beyannamesi kapsamındaki ihracatın gerçekleştirildiğinin tespiti aranır. Aksine bir durumun tespiti halinde, bu Tebliğin 45 inci maddesi hükmüne göre işlem yapılır.

(3) Gümrük beyannamesinin dahilde işleme izin belgesi ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için ilgili gümrük beyannamesi aslı üzerinde belge sayısını içeren satır kodunun yer alması zorunludur. Gümrük beyannamesinin izin ihracat taahhüdüne sayılabilmesi için ilgili gümrük beyannamesi aslı üzerinde izne ilişkin beyanname sayısının yer alması gerekir. İzin ihracat taahhüdüne sayılan ihracata ilişkin gümrük beyannamesi aslına, ilgili gümrük idaresince ihracat taahhüdüne sayıldığına dair meşruhat düşülmür.

(4) Dahilde işleme izin belgesi kapsamındaki döviz kullanım oranının hesaplanmasında, yurt içi alımlar hariç CIF ithal tutarının (Fatura bedelinin CIF ABD Dolarına karşılık gelen değerinin) FOB ihraç tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranı esas alınır.

(5) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında, A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere veya menşe ispat belgeleri eşliğinde Avrupa Topluluğuna üye ülkelere, Pan-Avrupa Menşe Kümülyasyonuna taraf ülkelere, Pan-Avrupa-Akdeniz Menşe Kümülyasyonuna taraf ülke-

lere veya Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış bir ülkeye işlem görmüş ürünün ihrac edilmesi halinde, bu ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyaya ilişkin varsa telafi edici verginin bu Tebliğin 33 üncü maddesi hükmü çerçevesinde her bir ihracata ilişkin gümrük beyannamesi bazında ödendiğine dair makbuzun tevsiki aranır. Belge/izin kapsamında ödenen telafi edici vergiye ait makbuz üzerine, bölge müdürlüklerince/gümrük idaresince belge/izin kapsamında kullanılan tutar belirtilmek suretiyle meşruhat düşülür. Telafi edici verginin fazla ödendiği ihracata ilişkin gümrük beyannameleri ile telafi edici verginin eksik ödendiği ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinin birlikte bulunduğu durumlarda; eksik ödenen ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri dikkate alınarak hesaplanan telafi edici vergiye ilişkin kısmın, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 211'inci maddesi saklı kalmak kaydıyla, fazla ödenen telafi edici vergiye ilişkin kısımdan düşülmesi suretiyle belge/izin taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir. Belge ihracat taahhüdünün kapatılması için yapılacak müracaat sırasında ibraz edilen ve ek-8'deki telafi edici vergi tablosunda yer alan bilgilerin ilgili bölge müdürlüğünce doğruluğu kontrol edilir. Belge kapsamındaki mahsup işleminde; ilgili firma tarafından mahsup işlemine ilişkin hesaplamalara ek-8'de yer alan telafi edici vergi tablosunda yer verilmiş olması kaydıyla, tescil tarihi itibarıyla telafi edici verginin fazla ödendiği gümrük beyannamesinin telafi edici verginin eksik ödendiği gümrük beyannamesinden önceki tarihli olması durumunda, telafi edici verginin eksik ödendiği gümrük beyannamesinin tescil tarihi esas alınır; telafi edici verginin eksik ödendiği gümrük beyannamesinin telafi edici verginin fazla ödendiği gümrük beyannamesinden önceki tarihli olması durumunda ise, telafi edici verginin fazla ödendiği gümrük beyannamesinin tescil tarihi esas alınır ve eksik ödenen telafi edici vergiye ilişkin kısım 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri dikkate alınarak hesaplanır. Ancak, belge sahibi firma tarafından talep edilmesi halinde, belge kapsamında ihracat taahhüt kapatma işleminde kullanılmak istenilen ve tescil tarihi itibarıyla, telafi edici verginin eksik yatırıldığı tespit edilen en son tarihli ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tescil tarihi, mahsup işleminde esas alınabilir. Mahsup işlemi müteakip halen ödenmesi gereken telafi edici verginin bulunduğu durumda, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri dikkate alınarak hesaplanan telafi edici vergiye ilişkin eksik kısmın ilgili gümrük beyannamesi itibarıyla yatırıldığına ilişkin bilgi ve belgelerin tevsiki kaydıyla belge taahhüt kapatma işlemi tekemmül ettirilir.

(6) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesindeki dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında, ihracatın A.TR dolaşım belgesi eşliğinde Topluluk üyesi ülkelere yapılması durumunda, işlem görmüş ürünlerin elde edilmesinde kullanılan eşyaya ilişkin ithal lisansı (kota) ve/veya gözetim belgeleri bu Tebliğin 32 nci maddesi hükmü çerçevesinde aranır. Aksine bir durumun izin kapsamında tespiti halinde, gümrük idaresince gümrük mevzuatı çerçevesinde işlem yapılır; belge kapsamında tespiti halinde ise bu durum, gümrük idaresince gümrük mevzuatı çerçevesinde değerlendirilmesini teminen, bölge müdürlükleri tarafından taahhüt kapatma yazısında belirtilir.

(7) Şartlı muafiyet sistemi çerçevesinde dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşya, asıl işlem görmüş ürün ve/veya ithal edildiği şekliyle belge/izin süresi içerisinde, ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın gümrük idaresince yerinde tespiti (eşyanın muayenesine ilişkin gümrük mevzuatı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Tebliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde sayılan koşulları haiz firmaların eşyaları hariç olmak üzere), eşyanın ithali için öngörülen dış ticarete teknik düzenlemeler ve standardizasyon mevzuatı dahil diğer işlemlerin ta-

mamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili kaydıyla 4458 sayılı Gümrük Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrası ile 207 nci maddesi hükmüne göre serbest dolaşıma girebilir. Bu durumda serbest dolaşıma giren eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleşmesi aranmaz.

(8) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşyanın veya asıl işlem görmüş ürünün, gümrük mevzuatı çerçevesinde belge/izin süresi içerisinde gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi veya mahrecine iadesi hallerinde, bu eşyaya tekabül eden ihracatın gerçekleştirilmesi aranmaz.

(9) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ithal edilen eşyadan elde edilen ikincil işlem görmüş ürünün, belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılmasından önce gümrük mevzuatı çerçevesinde gümrük idaresi gözetiminde imhası, gümrüğe terk edilmesi, çıkış hükmünde gümrüğe teslimi veya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithali hallerinde, bu ürünün ihracatının gerçekleştirilmesi aranmaz. İkincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimine göre ithali halinde, bu ürünün gümrük idaresine teslimi aranmaz ve bu ürüne ilişkin ithalat vergileri, belge/izin kapsamında ki gerçekleştirme oranları üzerinden hesaplanan miktar ve birim fiyat esas alınarak tahsil edilir. Ancak, belge kapsamında yurt içi alım yapılması halinde, bu alıma tekabül eden varsa ikincil işlem görmüş ürünün ihracatının gerçekleşmesi aranmaz. Belge kapsamında, bu fıkra hükmü çerçevesinde işlem yapılması halinde bu durum, bölge müdürlüklerince taahhüt kapatma yazısında belirtilir.

(Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde.38)

12.21. İhracatın Gerçekleştirilmemesi

(1) Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamında ihracatı gerçekleştirilmeyen ithal eşyasının, işlem görmüş ürün ve/veya ithal edildiği şekliyle belge/izin sahibi firma ve/veya yan sanayici firmanın stoklarında bulundurulması zorunludur.

(Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde.43)

12.22. Dahilde İşleme Tedbirlerine Uyulmaması

(1) Dahilde işleme tedbirlerini, dahilde işleme rejimi ve belgede/izinde belirtilen esas ve şartlara uygun olarak yerine getirmeyenlerden;

- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında ithal edilen ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihracatı gerçekleştirilmeyen eşyanın ithali esnasında alınmayan vergi,
- Belge/izin ihracat taahhüdünün kapatılması aşamasında belge/izin kapsamında izin verilen miktarın üzerinde ithalat yapıldığının tespiti halinde, bu kısma tekabül eden ithalattan doğan vergi,

İthal tarihi itibarıyla 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, ithal edilen ve süresi içerisinde ihracatı gerçekleştirilmeyen eşya için 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 238 inci maddesi hükmü çerçevesinde müeyyide uygulanır. Dahilde işleme izin belgesinin ihracat taahhüdünün müeyyideli olarak kapatılmasına ilişkin yazıda, bu maddenin hangi fıkrası ve bendine istinaden müeyyide uygulanacağına ilişkin bilgiye, ayrıca tespit edilmesi halinde müeyyide uygulanması öngörülen ithal eşyasının, ithal edildiği şekliyle ve/veya işlem görmüş ürün olarak ihraç edildiğine, serbest dolaşıma sokulduğuna, gümrük göze-

timinde imha edildiğine, gümrüğe terk edildiğine ya da mahrece iade edildiğine yönelik bilgiye de yer verilir.

(2) İkincil işlem görmüş ürüne ilişkin verginin 43'üncü maddenin beşinci fıkrası kapsamında ilgili gümrük idaresine yatırıldığına tevsih edilmemesi halinde, ikincil işlem görmüş ürünün kendisi üzerinden hesaplanan vergi 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir. Ayrıca, ikincil işlem görmüş ürünün kendisi için 4458 sayılı Gümrük Kanununun 238'inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır. (Dahilde İşleme Rejimi 2006-12 Tebliğ Madde.45)

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde.238)

1. 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç;

a) Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali hâlinde, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı,

b) Tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanıma mahsus taşıtlara ilişkin rejim ihlallerinde, gümrük vergileri tutarının dörtte biri,

c) Dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin hükümler ihlal edilmekle birlikte, rejim kapsamı ithal eşyasının işleme faaliyetindeki hâli veya işlem görmüş ürün hâli de dahil olmak üzere, gümrük gözetiminden mevzuata aykırı olarak çıkarılmamış olduğunun tespiti hâlinde, ithal eşyasının gümrük vergileri ile ilgili rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespit yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin toplamı kadar,

d) (b) bendinde belirtilen taşıtlar hariç olmak üzere, geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın süresi içerisinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması durumunda gümrük vergileri ile rejime ilişkin beyannamenin tescil tarihinden tespit yapıldığı tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Kanuna göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin toplamı kadar, idari para cezası verilir.

2. Birinci fıkranın (c) ve (d) bentlerinde belirtilen eşyanın, yapılacak tebligat tarihinden itibaren altmış gün içinde gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması hâlinde, ayrıca gümrük vergileri tutarında idari para cezası verilir.

13. GÜMRÜK KONTROLÜ ALTINDA İŞLEME REJİMİ

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde.123)

1. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi'nde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir. Elde edilen bu tür ürünler, işlenmiş ürün olarak adlandırılır.

2. Gümrük kontrolü altında işleme rejiminin uygulanabileceği durumların listesi ile bu rejim konusu eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimi dışında gümrükçe onaylanmış bir

işlem ve kullanıma tabi tutulabileceği istisnai durumlar ve özel şartlar yönetmelikle belirlenir.

(4458 sayılı Gümrük Kanunu MADDE.124)

1. Gümrük kontrolü altında işleme izni, işleme işini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

2. İzin, sadece Türkiye Gümrük Bölgesi'nde yerleşik kişilere;

- a)** İşlenmiş ürünler içinde ithal eşyasının teşhisinin mümkün olduğu,
- b)** Eşyanın işlenmesinden sonra, rejime tabi tutulduğu sıradaki niteliğine veya durumuna dönüştürülmesinin ekonomik olarak mümkün olmadığı,
- c)** Rejimin uygulanmasının, ithal eşyasının tabi olduğu menşe ve miktar kısıtlaması kurallarının etkilerini saptırmayacağı,
- d)** Türkiye'deki benzer eşyanın üreticilerinin temel ekonomik çıkarlarını olumsuz etkilemeyen, bir işleme faaliyeti yaratma veya devam ettirme yönündeki ekonomik amaçlara uyulduğu,

Hallerde verilir. (d) bendinde belirtilen ekonomik şartların yerine getirildiği ya da yerine getirilmiş addedildiği haller yönetmelikle belirlenir.

14. GEÇİCİ İTHALAT REJİMİ

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 128)

Geçici ithalat rejimi, serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinden tamamen ya da kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında, herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan hükümlerin uygulandığı rejimdir.

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 129)

1. Geçici ithalat izni, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

2. İthal eşyası ile ilgili ayniyet tespitinin mümkün olmadığı hallerde, geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verilmez. Ancak, eşyanın veya yapılacak işin niteliği itibarıyla, ayniyet tespiti ile ilgili önlemlerin alınmamasının rejimin kötüye kullanılmasına sebep olmayacağı hallerde, gümrük idareleri vergilerin tümünü teminata bağlamak suretiyle, geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verebilirler.

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 130)

1. İthal eşyasının yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için gerekli süreler, izin verilen kullanımın amacına uygun olacak şekilde Müsteşarlıkça belirlenir.

2. 131 inci madde uyarınca tespit edilecek özel süreler saklı kalmak üzere, eşyanın geçici ithalat rejimi altında kalma süresi azami yirmidört ay olarak belirlenir. Bununla birlikte, gümrük idareleri ilgili kişinin de kabul etmesiyle daha kısa süreler saptayabilir.

3. Ancak, istisnai hallerde ve ilgilinin talebi üzerine, 1 ve 2 nci fıkralarda belirtilen sürelerin uzatılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 131)

İthal vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminin uygulanabileceği durumlar ve özel şartlar Cumhurbaşkanınca tespit edilir.

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 133)

1. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyadan her ay için alınacak ithalat vergileri, geçici ithalat rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihinde, söz konusu eşyanın serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak vergiler tutarının %3'ü olarak tespit edilir.

Söz konusu vergiler eşyanın bu rejimden yararlandığı her ay için alınır ve bir aydan daha az süreler tam ay olarak değerlendirilir.

Geçici ithal eşyasının ayniyeti (Gümrük Yönetmeliği Madde.381)

(1) Geçici ithaline izin verilen eşya, rejim altında kaldığı süre içinde giriş ayniyetine ve tahsis amacına uygun olarak tahsis edildiği yerde kullanılmak zorundadır.

(2) Rejim kapsamındaki eşya, giriş ayniyetini korumaya yönelik olağan bakım faaliyetleri dışında başka bir işleme tabi tutulamaz.

(3) Gümrük idareleri rejim süresi içerisinde değişik aralıklarla eşyanın tahsis yerinde, tahsis amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetleme hakkına sahiptir.

15. HARIÇTE İŞLEME REJİMİ

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 135)

1. Hariçte işleme rejimi, 144 ila 148 inci maddelerde öngörülen standart değişim sistemine ilişkin hükümler ile 116 ncı madde hükmü saklı kalmak üzere, serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithal vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

2. Serbest dolaşımdaki eşyanın geçici ihracı halinde, söz konusu eşyaya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışı için öngörülen ihracat vergileri, ticaret politikası önlemleri ve diğer işlemler uygulanır.

3. Bu rejimde geçen;

- a) "Geçici ihracat eşyası" deyimi, hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşya,
- b) "İşleme faaliyetleri" deyimi, 108 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bendlerinde düzenlenen faaliyetler,
- c) "İşlem görmüş ürünler" deyimi, işleme faaliyetleri sonucu elde edilen bütün ürünler,
- d) "Verimlilik oranı" deyimi, belirli miktardaki geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucunda elde edilen işlem görmüş ürünlerin miktarı veya yüzde oranı, anlamına gelir.

İzin Verilmesi

MADDE 137- 1. Hariçte işleme izni, talep üzerine, 80 inci madde çerçevesinde işleme faaliyetini yaptıracak kişiye verilebilir.

2. Ancak, rejimin uygulanmasının, ithal edilen işlem görmüş ürünlerin aynısını veya benzerini üreten Türkiye'deki üreticilerin temel çıkarlarını olumsuz etkilemeksizin ihraç eşyasının satışını teşvik etmesi ve işleme faaliyetinin Türk menşeli eşya ile Türkiye dışında elde edilen eşyanın birleştirilmesiyle oluşan işlem görmüş ürün olarak ithal edilmesi halinde, hariçte işleme izni işleme faaliyetini yaptıracak kişi dışında başka bir kişiye de verilebilir.

MADDE 138- Hariçte işleme izni;

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere,
- b) İşlem görmüş ürünlerin geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespiti mümkün olan hallerde,
- c) Talep edilen iznin; Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına ciddi bir zarar verecek durumda olmadığı hallerde verilir.
- b) bendinde istisna getirilecek haller ve bu istisnaların uygulanmasına ilişkin şartlar ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararında belirtilir.

15.1. Hariçte İşleme Rejimi Tebliği (İHRACAT: 2007/5)

15.1.1. Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğ 15/3/2007 tarihli ve 2007/11864 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "Hariçte İşleme Rejimi Kararına istinaden hariçte işleme rejiminin uygulama usul ve esaslarını belirlemek üzere hazırlanmıştır.

15.1.2. Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, serbest dolaşımdaki eşyanın işlenmek veya yenilenmek (izabe suretiyle yenilenmek dahil) üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere geçici olarak ihraç edilmesi ve işlem görmüş ürünün tam veya kısmi muafiyetten yararlanarak serbest dolaşıma girmesi ile ilgili faaliyetleri kapsar.

15.1.3. Hariçte İşleme Faaliyeti

MADDE 4 – (1) Hariçte işleme faaliyeti; serbest dolaşımda bulunan eşyanın daha ileri safhada işlenmek, tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere ihraç edilmesi ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin, gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulanmak suretiyle ve ikili veya çok taraflı ticaret anlaşmaları çerçevesinde bazı işlem görmüş ürünler için konulmuş veya konulacak olan gümrük vergisi muafiyeti içeren hükümler saklı kalmak kaydıyla, yeniden serbest dolaşıma girmesi ve standart değişim sistemi kapsamında ithali ile ilgili faaliyetleri kapsar.

15.1.4. Hariçte İşleme Rejimi Uygulanmayacak Haller

MADDE 5 – (1) Hariçte işleme rejimi;

- a) İhracı, ödenmiş ithalat vergilerinin geri verilmesine veya teminata bağlanmış ithalat vergilerinin kaldırılmasına yol açan,
- b) İhracından önce, nihai kullanımları nedeniyle tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetin tanınması için gerekli koşulları taşımaya devam eden,
- c) İhracı, ihracat vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikası çerçevesinde vergi iadesi dışında bir mali avantaj sağlanan,

serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanmaz.

15.1.5. Müracaatların Değerlendirilmesi

MADDE 6 – (1) Hariçte işleme faaliyetinden yararlanmak için;

- a) Hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin daha ileri bir düzeyde işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, ilgili firmalarca ek-1’de belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izin belgesi almak üzere DYS üzerinden Bakanlığa, (Tebliğ Değişikliği 31.12.2019 R.G.)
- b) Maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi; maden ve metallere mamul eşyanın izabe ve ayırıştırılmaya tabi tutulması ve/veya bu işlem sonucunda yenilenmesi; kıymetli maden ve taşların işlenmesi amaçlarıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, ilgili firmalarca ek-2’de belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izni almak üzere maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerine,
- c) Tamirat amaçlı, garanti hükümleri uyarınca, ithal edilecek eşyada ambalaj malzemesi olarak kullanılmak üzere veya bir imalat hatası nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilen eşya (stüdyo banyo ve post-produksiyon işlemleri için geçici olarak ihraç edilecek sinema-televizyon filmleri ve ses bantları dahil) ve/veya bu eşyanın ihracından önce ikame eşyanın ithalatı için ilgili gümrük idaresine (Bu hususa ilişkin usul ve esaslar Gümrükler Genel Müdürlüğünce belirlenir),

müracaat edilir.

15.1.6. Hariçte İşleme Rejiminde Belge/İzin Şartları

MADDE 7 – (1) Bu Tebliğ çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesinde (serbest bölgeler hariç) yerleşik kişilerce yapılacak müracaatlar;

- a) Geçici ihracat eşyasının işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığının tespitinin mümkün olması,
- b) Türkiye Gümrük Bölgesindeki (serbest bölgeler hariç) üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi, kriterleri çerçevesinde değerlendirilir.

(2) Bakanlıkça yukarıda belirtilen kriterlere göre yapılan değerlendirme sonucunda, hariçte işleme izin belgesi DYS üzerinden verilir veya talep reddedilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kriterlere göre maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerince yapılan değerlendirme sonucunda hariçte işleme izni verilir veya talep reddedilir.

15.1.7. İzin Gönderileceği Merciler

MADDE 8 – (1) Hariçte işleme izinlerinin birer nüshası Bakanlığa ve ilgili firmaya gönderilir.

15.1.8. Belge/İzin Süresi Ve Ek Süreler

MADDE 9 – (1) Hariçte işleme izin belgesinin/hariçte işleme izninin süresi azami 12 (on iki) aydır. Ayrıca, ilgili firmanın gerekçeli talebi üzerine hariçte işleme izin belgesine belge orijinal süresinin 1/2'si oranında, hariçte işleme iznine ise 12 (on iki) aya kadar ek süre verilebilir.

(2) Bu Tebliğin 10 uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasında belirtilen mücbir sebep ile fevkalade hallerin belge/izin süresi içerisinde meydana gelmesi halinde, hariçte işleme izin belgesine/hariçte işleme iznine ilave süre verilebilir. Mücbir sebep ve fevkalade hallerle istinaden, hariçte işleme izin belgesine/hariçte işleme iznine ilave olarak verilecek süre, mücbir sebep ve fevkalade hal süresi dikkate alınarak belirlenir.

(3) Belgede/izinde öngörülen ihracat ve ithalat işlemlerinin, belge/izin süresi ve ek süreler içerisinde gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Hariçte işleme izin belgesine/hariçte işleme iznine verilen süre ve ek sürelerin belirlenmesinde, Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen 3 (üç) yıllık süre dikkate alınır.

15.1.9. Ek Sürelere İlişkin Müracaat

MADDE 10 – (1) Belge/izin sahibi firmaların ek süreden ve mücbir sebep ile fevkalade hallerle ilişkin ek süreden yararlanabilmeleri için;

- a) Hariçte işleme izin belgesi ile ilgili olarak, en geç belge süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte DYS üzerinden Bakanlığa,
- b) Bu Tebliğin 6 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi kapsamında düzenlenen hariçte işleme izni ile ilgili olarak, en geç izin süresi sonundan itibaren 1 (bir) ay içerisinde izne ilişkin beyanname aslı, tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birlikleri genel sekreterliklerine,

müracaat etmeleri gerekir.

15.2. Hariçte İşleme Rejiminde Bilinmesi Gereken Hususlar

Serbest Dolaşımda bulunan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki bir ülkeye veya serbest bölgelere, maliyetleri düşürmek amacıyla ucuz işgücünden faydalanabilmek amacıyla, daha ileri safhada işlenmek, tamir edilmek veya yenilenmek üzere geçici olarak ihraç edilmesidir.

Örnek:

Hariçte işleme İzin Belgesi kapsamında Kumaşların (hammadde ve diğer üretim için gerekli olan malzemelerin) Bulgaristan'a geçici olarak ihraç edilmesi, üretilen koltuk takımının belge süresi içinde ithal edilmesi durumunda ithalat esnasında doğan vergi ve fonlardan muafiyet sağlanmış olur.

- Türkiye Gümrük Bölgesi'nde yerleşik kişilere verilir.

- İthal edilen eşyanın tamiri için de Hariçte İşleme Rejimi kullanılır.
- Türkiye’de olmayan teknolojinin kullanılması sağlanır.
- İşlem görmüş ürünlerin geçici olarak gönderilen ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespiti mümkün olmalıdır.
- Talep edilen iznin, Türkiye’deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına ciddi bir zarar verecek durumda olmadığı hallerde rejim kullanılır.
- Geçici olarak ihraç edilen ürünün ithalatı gerçekleşmezse, gönderilen eşyanın ihraç edildiği haliyle aynen geri getirilmesi gerekir.

Ancak, Hariçte İşleme Rejimi Kapsamında ihraç edilen geçici ihracat eşyasının gerekli işleme faaliyetine tabi tutulduktan sonra işlem görmüş ürün olarak, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin başka bir parçasına gönderilmek istenmesi durumunda, ihracat işlemini gerçekleştiren gümrük idaresi tarafından INF 2 bilgi formu düzenlenmesi kaydıyla, işlem görmüş ürünün ve bu ürünün üretimi için gönderilen geçici ihracat eşyasının yurda geri getirilmesine gerek bulunmamaktadır.

Üçgen trafik; Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin bir parçasından geçici olarak ihraç edilerek üçüncü ülkede işlem görmüş ürünlerin, Gümrük Birliği Gümrük Bölgesinin diğer parçasında kısmi veya tam gümrük vergisi muafiyetiyle serbest dolaşıma girmesi usulüdür. Üçgen trafikte INF-2 belgesi kullanılır. INF-2 belgesi, ihracat işlemi yapılan gümrük idaresi tarafından verilir.

15.3. Hariçte İşleme Rejiminin Elektronik Ortama Taşınması

31.12.2019 tarih 30995 (5.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan

HARİÇTE İŞLEME REJİMİ TEBLİĞİ (İHRACAT: 2007/5)’NDE

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ ile, (İHRACAT: 2019/10)

“HARİÇTE İŞLEME İZİN BELGESİ” almak için işlemler elektronik ortam üzerinden bilgisayar veri işleme tekniği kullanılarak, Bakanlık web sayfası/servisleri üzerinden yapılacaktır.

“HARİÇTE İŞLEME İZİN BELGESİ İŞLEMLERİ MANUEL ORTAMDAN ELEKTRONİK ORTAMA AKTARILMIŞTIR.”

MADDE 6 – (1) Hariçte işleme faaliyetinden yararlanmak için;

- a) Hammadde, yardımcı madde, yarı mamul, mamul ve ambalaj malzemelerinin daha ileri bir düzeyde işlem görmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, ilgili firmalarca ek-1’de belirtilen bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izin belgesi almak üzere DYS üzerinden Bakanlığa, müracaat edilir.

15.3.1. DYS (Destek Yönetim Sistemi)

Mal ihracatına ve hizmet ihracatına yönelik devlet destekleri ile Dâhilde İşleme Rejimi, Hariçte İşleme Rejimi, Vergi Resim Harç İstisnası, Belgesiz İhracat Kredilerine ilişkin bileşenlerden oluşan Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemini,

Ticaret Bakanlığı 01.10.2020 tarihinde yaptığı aktif duyuru ile;

Hariçte İşleme İzin Belgesi (H1) ve Hariçte İşleme İzin (H2) müracaatları 01/10/2020 tarihinden itibaren sadece elektronik ortamda alınmaya başlayacak, Hariçte İşleme İzin

Belgesi (H1) müracaatları Genel Müdürlüğümüzce, Hariçte İşleme İzin (H2) müracaatları ise İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince değerlendirilip, sonuçlandırılacaktır. Destek Yönetim Sistemine (DYS) <https://eortak.dtm.gov.tr/> adresi E-İMZA UYGULAMALARINA GİRİŞ adımıyla E-DEVLET ŞİFRESİ İLE GİRİŞ menüsü kullanılarak girilebileceği gibi turkiye.gov.tr web sitesinden de girilebilecektir.

16. İHRACAT REJİMİ

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 150)

1. İhracat rejimi, serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İhracat, ticaret politikası önlemleri ve gerektiği takdirde ihracat vergileri de dahil olmak üzere çıkış işlemlerine ilişkin hükümlerin uygulanmasıyla gerçekleştirilir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek eşya, ihracata ilişkin gümrük beyannamesi ile yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

3. Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşyanın gümrük beyannamesine tabi olmayacağı hal ve şartlar yönetmelikle belirlenir.

4. Müsteşarlık, gerektiğinde ihraç eşyasının cinsine, niteliklerine ve ihracatın özelliğine göre ihracatın daha kolay yapılmasını sağlayacak usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 151)

İhraç eşyası, buna ilişkin gümrük beyannamesinin tescili sırasında bulunduğu durum ve niteliğini gümrük kontrolünden çıktığı sırada da aynen muhafaza etmesi ve bu haliyle Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesi koşuluyla fiilen ihraç edilmiş sayılır. Bu durumda, ihraç eşyası üzerindeki gümrük kontrolü sona erer.

16.1. İhracat Nedir?

İhracat, ülke sınırları içerisinde serbest dolaşımda bulunan (bu ülkede yetişen, üretilen veya başka bir ülkeden ithal edilmiş) malların ve hizmetlerin başka ülkelere satılması olarak tanımlanır.

16.1.1. Nasıl İhracatçı Olunur?

Gerçek ya da tüzel kişi, tacirler ile esnaf ve sanatkarlar; vergi mükellefi olmaları (tek vergi numarasına sahip olmaları) ve faaliyet gösterdikleri sektör ile ilgili ihracatçı birliğine üye olmaları koşulu ile ihracatçı olabilir.

16.2. İhracatçı Firmaların Yapacakları İşler

İhraç edilecek eşyanın;

- Cinsi,
- Niteliği,
- Hammaddesi,
- Karışımı,
- Teknik özellikleri,

- Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu,
- ihracattan önce firma tarafından bilinmelidir.

İhracat öncesinde;

- Pazarlama ve müşteri bulma çalışması yapılır.
- Alıcı firma ile görüşmeler yapılır.
- Proforma Fatura ile teklif sunulur.
- Sipariş alınır.
- Ödeme ve teslim şekli,
- Sevkiyatın hangi şekilde yapılacağı belirlenir.

16.3. İhracatta Yapılması Gerekenler

Alıcı firma ve ülke risk değerlendirilmesi,

Alıcı firmanın ödeme performansı,

Alıcı ülke mevzuatının sorgulanması,

Ticaret Müşaviri ile görüşülmesi,

Gerekli bilgilere ulaşılması,

Ticaret Bakanlığı'nın yeni bir uygulaması olan Kolay İhracat platformu firmaların ihtiyaç duyduğu bilgilere cevap vermektedir.

Kolay İhracat - Pazara Giriş Haritası ile ihraç edeceğiniz ürünün hedef ülkedeki durumunu öğrenebilirsiniz.

“ Ürün ülkede ne kadar ithal ediliyor, O ülkeye aynı malı kimler satıyor, pazarın dağılımı nasıl, Türkiye'ye uygulanan gümrük vergileri ve gümrük koşulları, ülkeler arası anlaşmalar ve şartları, ülkedeki potansiyel ithalatçıların listesine platform üzerinden erişmek çok kolay. Ürününüzü ve ülkenizi seçin, sonuçları görüntüleyin. ”

Aşağıdaki link üzerinden ulaşabilirsiniz.

<https://www.kolayihracat.gov.tr/air-arama>

E-Devlet üzerinden bireysel veya kurumsal olarak kısa sürede ücretsiz olarak kayıt yapılabilmektedir.

16.4. İhracatta İş Planı

Üretim için ihtiyaç duyulan hammadde, yardımcı madde, ara madde, kimyevi madde ve ambalaj malzemelerinin tedariki planlanır.

1- Yurt içinden temin etmek,

İhraç edilecek malın bünyesine giren uygun girdi bulunursa,

- KDV muafiyeti için Dahilde İşleme Rejimi kullanılabilir.
- Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, Belgeden belgeye işlem yapılarak ucuz

hammadde temin edilebilir.

2- Yurt dışından temin etmek,

Gümrük Vergileri muafiyeti için Dahilde İşleme Rejimi kullanılabilir.

- Eşyanın siparişe uygun bir şekilde hazırlanması,

- Yanlış eşya gönderilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması,
- İhraç eşyasının sayılması, tartılması ve uygun ambalajlama yapılması,
- İhracatta gümrük rejimlerinin doğru olarak kullanılması,
- Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılacak ihracatta mevzuata uygun bir şekilde gümrük beyanı yapılması,
- İhracat evraklarının siparişe uygun bir şekilde düzenlenmesi,
- Ödeme şekline göre mal bedeli tahsilatının gerçekleştirilmesidir.

16.5. Türk Parası Kıymetini Koruma Kararına Göre Firmanın Sorumluluğu

“Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilir veya getirilir. Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez.

“Bankalarca söz konusu bedellerin yurda getirildiğine dair İhracat Bedeli Kabul Belgesi düzenlenir.”

(Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara ilişkin 2018-32/48 tebliğde değişiklik yapılmasına dair, 2019-32/56 tebliğe istinaden yapılan tebliğ değişikliği.

- Resmi Gazete 31.12.2019 tarih 30995 sayılı 5.Mükerrer.)

16.6. İhracat Şekilleri ve Esasları

Genel Esaslar

MADDE 5 – (1) İhracat işleminin başlaması için ihracatçıların, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine onaylattıkları gümrük beyannamesi ile ihracatın yapılacağı gümrük idaresine başvurmaları gerekir.

16.6.1 Ön İzne Bağlı İhracat

MADDE 6 – (1) İhracı uluslararası anlaşma, kanun, kararname ve ilgili sair mevzuat uyarınca belli bir merciin ön iznine bağlı malların ihracatında, ilgili mercilerden ön izin alındıktan sonra ihracat mevzuatı hükümleri uygulanır.

16.6.2 Kayda Bağlı İhracat

MADDE 7 – (1) İhracı kayda bağlı mallar, Müsteşarlıkça yayımlanacak Tebliğ ile belirlenir.

(2) İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ kapsamındaki malların ihracından önce gümrük beyannamelerinin İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alınması gerekir.

(3) İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince kayda alınmış gümrük beyannamesinin gümrük idarelerine sunulma süresi, İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğinin onay tarihinden itibaren uzatılmamak üzere otuz gündür. Ancak, ülkemiz ihraç ürünlerine miktar kısıtlaması uygulayan ülkelere yapılan, kısıtlama kapsamındaki malın ihracına ait kayıt meşruhatı düşülerek onaylanmış gümrük beyannamelerinin gümrük idarelerine sunulma süresi, otuz günden daha kısa veya daha uzun olarak Müsteşarlıkça belirtenebilir.

16.6.3 Kredili İhracat

MADDE 8- (Yürürlükten kaldırıldı.)

16.6.4 Konsinye İhracat

MADDE 9 – (1) Konsinye ihracat başvuruları ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine yapılır.

(2) Madde ve/veya ülke politikası açısından Müsteşarlıkça getirilebilecek düzenlemeler kapsamındaki mallarla ilgili konsinye ihraç talepleri Müsteşarlığın görüşü alındıktan sonra, bunun dışında kalan mallara ilişkin talepler ise doğrudan İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince sonuçlandırılır.

(3) İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince konsinye ihracat olarak onaylanmış gümrük beyannamelerinin otuz gün içinde gümrük idarelerine sunulması gerekir.

(4) İhracatçılar, konsinye olarak gönderilen malların kesin satışının yapılmasından sonraki otuz gün içinde durumu, kendileri tarafından düzenlenmiş kesin satış faturası veya örneği ve gerekli diğer belgeler ile birlikte izni veren İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine bildirir.

(5) Konsinye olarak gönderilen malın ihraç tarihinden itibaren bir yıl içinde kesin satışının yapılması gerekir. Bu süre, haklı ve zorunlu nedenlere istinaden müracaat edilmesi halinde, izni veren İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince iki yıl daha uzatılabilir.

(6) Konsinye olarak gönderilen malın, konsinye ihraç izin süresi içinde satılamaması halinde, malın gümrük mevzuatı çerçevesinde yurda getirilmesi gerekir.

16.6.5 Yurt Dışı Fuar Ve Sergilere Katılım ve İhracat

MADDE 10 – (1) Ülkemizi temsilen katılınacak uluslararası yurt dışı fuar ve sergiler Müsteşarlık tarafından belirlenir.

(2) Uluslararası ticari fuarlara ve sergilere, gerek ülkemizi temsilen ulusal düzeyde gerekse bireysel olarak katılacak firma ve kuruluşlarca yurt dışına gönderilecek bedelli veya bedelsiz mallar ile yurt dışında düzenlenecek bilim, sanat, kültür veya tanıtım amaçlı fuar/sergi, konferans, seminer gibi etkinliklere kişi veya kuruluşlarca gönderilecek bedelli veya bedelsiz malların yurt dışına çıkışıyla ilgili başvurular doğrudan ilgili gümrük idarelerine yapılır. Gümrük idareleri söz konusu malların yurt dışına çıkışı için yapılan talepleri ilgili mevzuat çerçevesinde inceleyip sonuçlandırır.

(3) Gümrük idareleri, yukarıda belirtilen amaçlarla yurt dışına çıkışına izin verdikleri bedelli ve/veya bedelsiz mallar (bilim, sanat, kültür, tanıtım amaçlı fuar/sergi hariç) ile ilgili gümrük beyannamelerinin onaylı bir örneğini, beyannamenin kapanış tarihinden itibaren, en geç onbeş gün içinde firmanın beyan ettiği İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine gönderir.

(4) Uluslararası ticari fuar ve sergilerde sergilenmek üzere yurt dışına çıkarılan malların kesin satışına ilişkin talepler, geçici çıkışa esas gümrük beyannamesinin İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince onaylanmasını müteakip gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

(5) Gümrük idareleri, özel organizatör kuruluşların ülkemizi temsilen ulusal düzeyde katılacağı ticari nitelikli fuarlarda ve sergilerde, yürürlükteki Yurt Dışında Fuar Düzenlenmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğ hükümleri gereğince, organizatör kuruluşla Müsteşarlıkça (İhracat Genel Müdürlüğü) verilmiş olan "Yeterlilik Belgesi" veya "Geçici

Yeterlilik Belgesi" (kamu ve meslek kuruluşları ile vakıflarca düzenlenen fuarlarda bahse konu belgeler aranmaz) ile birlikte ilgili fuarın ulusal katılım organizasyonunun söz konusu kuruluşça yapılmasının onaylandığını gösterir uygunluk yazısını ararlar.

(6) Yukarıda belirtilen hususlar dışında kalan talepler Müsteşarlıkça incelenip sonuçlandırılır.

16.6.6 İthal Edilmiş Malın İhracı

MADDE 11 – (1) Gümrük mevzuatı çerçevesinde serbest dolaşıma girmiş yeni veya kullanılmış malın ihracı genel esaslar çerçevesinde yapılır. Ancak, ihracatın desteklenmesine yönelik mevzuat, yatırım mevzuatı ile gümrük mevzuatının mahrecine iade hükümleri saklıdır.

16.6.7 Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat

MADDE 12 – (1) Serbest bölgelere yapılacak ihracat, ihracat mevzuatı hükümlerine tabidir. Ancak, Dahilde İşleme Rejimi, KDV uygulamaları ve Türkiye İhracat Kredi Bankası uygulamalarına dair mevzuat hükümleri saklıdır.

16.6.8 Diğer İhracat Şekilleri ve Transit Ticaret

MADDE 13 – (1) Kayda bağlı ihracat, bedelsiz ihracat, savunma sanayii dışındaki alanlarda offset kapsamında yapılacak ihracat ile yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik kapsamında yapılacak ihracata ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakanlıkça belirlenir.

(2) Ticari kiralama yoluyla yapılacak ihracat gümrük mevzuatı hükümlerine tabidir.

(3) Uluslararası anlaşmalarla ticareti yasaklanmış mallar ile Müsteşarlığın madde politikası itibarıyla transit ticaretinin yapılmasını uygun görmediği mallar transit ticarete konu olamaz. İthalat ve ihracat yapılması yasaklanmış ülkelerle transit ticaret yapılamaz.

(4) Takas ve bağlı muamele işlemleri yürürlükteki ihracat ve ithalat rejimleri çerçevesinde yürütülür.

(5) Yurtdışına e-ticaret kapsamındaki mal ihracıyla ilgili işlemler, dış ticaret ve gümrük mevzuatı hükümlerine tabidir.

Gümrük Mevzuatı ve Uygulamaları El Kitabı

16.7. Gümrük Beyannamesi-İhracat

T.C. GÜMRÜK BEYANNAMESİ		Seri : GS		1 BEYAN		A BEVKAİ İHRACAT VARIŞ GÜMRÜK İDARESİ	
3	8	2 Gönderen / İhracatçı No TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş. İSTANBUL		EU 3		MURATBEY GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ 18341300EX..... 01.03.2018	
		3 Formül 4 Tutar / İhtisap 1 1 0		5 Kuruşun sayısı 6 Kurşun sayısı 1 38		7 Pasaport Numarası	
3	8	8 Alıcı NoLTD. İNGİLTERE		9 Malin türü / Kod TEKSTİL SAN. VE TİC. A.Ş. İSTANBUL		10 İhracatçı / İhracatçı No 006 1000000000	
		14 Beyan tarihi / TarihçeGÜMRÜK MUŞAVİRLİĞİ İSTANBUL		15 Devir / İhracat ülkesi TÜRKİYE		16 Menşei ülkesi TÜRKİYE	
18 Hareketin hareket başına ayrılmış kırılgı ve kırılabilir olduğu ülke TIR		19 Kiri 52 0		20 Teslim şekli FCA İSTANBUL		21 Önce ve toplam tutarın bedeli GBP 11.900	
23 İhtisap başına iki		24 Döviz başına iki		25 Yabancı ticaret yılı MURATBEY GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ		26 Önce ve toplam tutarın bedeliBANKASIŞUBESİ	
31 Kaplar ve eşyanın tanımı		32 Kütüphane		33 Fiyat kodu		34 Menşei ülkesi kodu	
38 KAP 3900 ADET Ticari tanımı %100 VİSKON ÖRME BAYAN T-SHIRT 1-TECİLSİZ		39 Gümrük beyannamesi türü MURATBEY GÜMRÜK MÜDÜRLÜĞÜ		40 Özet beyan Çizimi belge		41 Tamamlayıcı sipariş 3900 ADET	
44 Ek bilgi sunulan belgeler varsa VEKALET BEYANLIĞI.....NOTERLİĞİNİN..... OKSİB.TARHU/NO NOTBY.....LTD İNGİLTERE İMALATÇI..... DİBE VAR İLİ..... ATRVAR FATURAVAR YAN SANAYİCİ.....		45 Eşyanın türü / Kodu		46 İhtisap başına 16.800,00		47 Vergilerin hesaplanacağı	
47 Vergilerin hesaplanacağı		48 Ödemelerin artarlanması		49 Antepçilerin belgeleri		50 Aşılma durumu	
61		B HESAP DETAYLARI		C HAREKET İDARESİ		51 Öngörülen transit idareler (ve diğer)	
52 Teminat getirilmediği		53 Vergi idaresi (ve ukası)		54 Ver ve tarih		55 İhracatçı / İhracatçı No	
D.J. HAREKET VARIŞ GÜMRÜK İDARESİ KONTROLÜ		Müdü		İSTANBUL 01.03.2018		Beyan sahibi / temsilcinin imzası ve adı:	
Sıra No, Takvimi numarası, Adedi, Kiri, Süre sınırı (tarih), İnceleme							

Şekil 10; Gümrük Beyannamesi- İhracat

17. e-İHRACAT

17.1. e-İhracat Nedir?

e-İhracat, mal ve hizmetlerin internet üzerinden yurt dışına satılmasıdır. Mikro ihracat olarak da kabul edilir.

17.2. e-İhracat Gümrük İşlemleri

Değeri 15.000 Avro ve miktarı brüt 300 kilografa kadar olan eşyanın ihracat ile ilgili gümrük işlemleri, Ticaret Bakanlığı'ndan operatör yetkisi almış olan posta ve hızlı kargo firmaları tarafından yapılır.

17.3. e-İhracat'ın İşleyişi

- Firma talebine istinaden değeri 15.000 Avro ve miktarı 300 kilografa kadar olan eşya
- e-İhracat (Mikro İhracat) kapsamında yapılabilir.
- e-İhracat faturası KDV'siz olarak düzenlenir,
- İhracatçı birlikleri onayı aranmaz,
- Gümrük işlemleri yetkili operatör firma (Posta ve Hızlı Kargo firma) tarafından gerçekleştirilir,
- Gümrük işlemleri normal ihracat işlemlerine göre daha kolay bir şekilde yapılır,
- İhracat işlemleri için Tek Tip Gümrük Beyannamesi düzenlenmez.
- Posta ve Hızlı Kargo firmaları tarafından elektronik ortamda Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesi (ETGB) düzenlenir.
- Operatör firmalara ödenen taşıma ücreti dışında herhangi bir ücret yoktur,
- Bu yöntemle yapılan ihracat için KDV iadesi alınabilir,
- Bu şekilde yapılan ihracat Dahilde İşleme Rejimine sayılmaz,
- İhracat işleminin Dahilde İşleme Rejimine sayılması için, 3151 rejim kapsamında gümrük beyannamesi açılması gerekir.

18. VERGİ KAYBINA NEDEN OLAN İŞLEMLERE UYGULANACAK CEZALAR

(4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 234)

1. Serbest dolaşıma giriş rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

- a) 15 inci maddede belirtilen Gümrük Tarifesini oluşturan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan ithalat vergileri ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken ithalat vergileri arasındaki fark %5'i aştığı takdirde, ithalat vergilerinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.
- b) Kıymeti üzerinden ithalat vergilerine tabi eşyanın beyan edilen kıymeti, 23 ila 31

inci maddelerde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulunduğu takdirde, bu noksanlığa ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının üç katı para cezası alınır

c) Satış birimine göre miktar itibarıyla %5'i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından doğan noksan kıymet beyanlarında, bu farklara ait ithalat vergilerinden başka vergi farkının yarısı tutarında para cezası alınır.

2. Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimi hükümlerine tabi eşyaya ilişkin olarak yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda; birinci fıkrada belirtilen farklılıkların tespiti durumunda vergi farkının yarısı tutarında idari para cezası verilir.

3. Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yüzde on nispetinde uygulanır.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için yukarıda belirtilen cezalara ilişkin hükümler uygulanmaz. Bu gibi hallerde, 241 inci maddenin birinci fıkra hükmüne göre işlem yapılır.

5. 194 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca doğan gümrük yükümlülüğü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen tarihe kadar hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğunun gümrük idarelerince yapılan kontrol sonucunda tespit edildiği durumda, ödenmesi gereken ithalat vergilerinin söz konusu dördüncü fıkrada belirtilen faizi ile birlikte tahsilinin yanı sıra, yükümlüsü hakkında bu vergilerin dörtte biri tutarında para cezasına hükmedilir. Bu fıkrada belirtilen hiç ödenmeyen veya eksik ödenen ithalat vergilerinin yükümlüsünce gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilmesi durumunda bu cezaya hükmedilmez. 194 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca işlem yapmakla yetinilir.

6. Bir ila üçüncü fıkralara göre verilen cezalar 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.

19. GÜMRÜK İŞLEMLERİNDE FİRMALARA SAĞLANAN KOLAYLIKLAR

19.1. Varış Öncesi Gümrük İşlemleri

Varış Öncesi Gümrük İşlemleri tebliği, Serbest dolaşıma giriş ve dahilde işleme rejimi kapsamında denizyolu konteyner taşımacılığı ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yerli üretimde girdi olarak kullanılacak eşyanın ilgili rejime giriş işlemlerinin Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinden önce başlanabilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektedir.

Ticaret Bakanlığı - Gümrük Genel Tebliği (Varış Öncesi Gümrük İşlemleri)

(Seri No: 1) (23.01.2019 tarih 30664 sayılı R.G.)

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinden önce ilgili rejime giriş işlemlerine başlanabilmesine izin verilebilmesi için başvuru sahibinin tebliğde aranan koşulları sağlaması gereklidir.

Bu Tebliğ hükümlerinden yararlanacak eşya Genel Müdürlükçe belirlenir ve Bakanlık internet sitesinde duyurulur.

Serbest dolaşıma giriş ve dahilde işleme rejimi kapsamında denizyolu konteyner taşıma-

cılığı ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın bu Tebliğ hükümlerinden faydalanmasına izin verilir.

Başvurular, başvuru sahibinin ticaret sicili kaydı uyarınca bağlı bulunduğu ile en yakın Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü'ne yapılır.

Başvuru formu ile başvuruda yer alması gereken bilgi ve belgeler Bakanlık internet sitesinde duyurulur.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü sahiplerinden ayrıca başvuru alınmaz. Bu kişiler bu Tebliğ hükümlerinden doğrudan faydalandırılır.

Bu uygulama ile, gümrükleme işlemleri hızlı bir şekilde sonuçlandırılır. Tahmil, terminal, ardiye vs. masraflarından tasarruf sağlanacağından maliyetler azalır. Hammaddede ithalatındaki zaman kayıplarının önüne geçildiğinden, firmaların rekabet gücüne olumlu katkı sağlar. Parsiyel taşıma ile gelen girdiler bu tebliğ kapsamına girmez.

19.2. Onaylanmış Kişi Statü Belgesi

(Ticaret Bakanlığı - Onaylanmış Kişi Statüsü Bilgilendirme Broşürü)

19.2.1. Onaylanmış Kişi Statüsü Nedir?

Onaylanmış Kişi statüsü, gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, ticari kayıtlarını genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak tutan, mali yeterliliği bulunan, belli sayıda kişi istihdam eden ve belli bir dış ticaret performansına sahip firmalara, adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi aracılığıyla, gümrük işlemlerinde birtakım kolaylıklar tanıyan bir gümrük statüsüdür.

19.2.2. Kimler Onaylanmış Kişi Olabilir?

Ülkemizde, serbest bölgeler hariç, yerleşik olup en az iki yıldır fiilen faaliyette bulunan, gümrük ve dış ticaret mevzuatını ciddi ölçülerde ihlal etmemiş olan, ciddi mali suçlara ve ülke güvenliğini tehdit eden suçlara karışmamış olan, kesinleşmiş vergi borcu, sigorta prim borcu ve gümrük cezası borcu bulunmayan, yıllık olarak en az 1.000.000 FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat veya toplam en az 6.000.000 ABD doları tutarında ihracat artı ithalat yapan* , en az 30 sigortalı çalışmanı bulunan** , imalatçılar, ihracatçılar, ithalatçılar başvurmaları ve aranan kriterleri sağlamaları halinde Onaylanmış Kişi olabilirler.

* Kendisi, grup ihracatçısı, sektörel dış ticaret şirketi ve/veya dış ticaret sermaye şirketi aracılığıyla,

** Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, grup ihracatçıları ve grup ithalatçıları hariç.

19.2.3. Onaylanmış Kişilere Ne Tür Kolaylıklar Tanınır?

- Eksik belgeyle beyanda bulunabilme hakkı,
- 1000 rejim kodlu ihracat beyannamesi kapsamı eşya için mavi hattan (eşyanın kesin ihracından sonra beyanın kontrolü) yararlanma hakkı,
- Muayene hattı kriterlerine göre İhracat Beyannamesi ekinde kâğıt ortamında belge ibraz etmeden beyanda bulunabilme hakkı (mavi hatta kâğıtsız beyan),
- Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme hakkı,

- Taahhütname karşılığı konşimento ibrazından önce petrol ve türevleri cinsi eşya-yı gümrük idaresinden teslim alabilme hakkı,
- Eşyanın özelliğine bakılmaksızın taşıt üstünde eşyanın gümrükleme işlemlerini tamamlayabilme hakkı,
- İndirimli teminattan faydalanma hakkı,
- Götürü teminattan faydalanma hakkı,
- Ayrıca dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri, grup ihracatçıları, grup ithalatçıları, Ar-Ge merkezi belgesine sahip kişiler, bakım onarım faaliyeti yürüten ticari hava taşımacılığı şirketleri ile en az 100 kişi istihdam eden imalatçılar yıllık olarak en az 5.000.000 FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat veya toplam en az 20.000.000 ABD doları tutarında ihracat artı ithalat yapmaları halinde, ihracatta rejim kodu sınırlaması olmadan mavi hattan faydalanabilirler ve ithalat ve ihracatta beyan ettikleri eşya diğer onaylanmış kişilerin eşyasına göre daha az oranda kırmızı hatta işlem görme olasılığına sahip olur.

19.2.4. Onaylanmış Kişi Olmanızın Sizlere Getireceği Faydalar Nelerdir?

- İşlem maliyetlerinizin azalışından ve süre kazanımından kaynaklı olarak rekabet gücünüzde artış,
- Dış ticaret işlemlerinize ilişkin sizlere daha fazla öngörülebilirlik sağlanması,
- Gümrük idaresiyle olan ilişkilerinizin daha üst düzeyde olması ve gümrük idaresi nezdinde daha güvenilir olarak tanınmanız. (www.ticaret.gov.tr)

19.3. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü

(Ticaret Bakanlığı Yetkilendirilmiş Yükümlü Bilgilendirme Broşürü)

19.3.1. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü Nedir?

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü, gümrük yükümlülüklerini yerine getiren, kayıt sistemi düzenli ve izlenebilir olan, mali yeterliliği bulunan, emniyet ve güvenlik standartlarına sahip olan, kendi oto kontrolünü yapabilen güvenilir firmalara, adlarına düzenlenen Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası aracılığıyla, gümrük işlemleri ve lojistik süreçlerde birtakım kolaylık ve imtiyazlar tanıyan uluslararası bir statüdür.

19.3.2. Kimler Yetkilendirilmiş Yükümlü Olabilir?

Ülkemizde, serbest bölgeler dâhil, yerleşik olup en az üç yıldır fiilen faaliyette bulunan, yıllık olarak en az 100 beyanname kapsamında işlem yapan, ISO 9001 ve ISO 27001 standartlarına sahip olan, gümrük ve dış ticaret mevzuatını ciddi ölçülerde ihlal etmemiş olan, ciddi mali suçlara ve ülke güvenliğini tehdit eden suçlara karışmamış olan, kesinleşmiş vergi borcu, sigorta prim borcu ve gümrük cezası borcu bulunmayan, ticari kayıtlarını düzenli ve izlenebilir bir şekilde tutan, mali yeterliliği bulunan, ticari faaliyetleriyle ilgili olarak uygun emniyet ve güvenlik önlemleri uygulayan imalatçılar, ihracatçılar, ithalatçılar, lojistik faaliyetlerine ilişkin hizmet verenler başvurmaları ve aranan kriterleri sağlamları halinde Yetkilendirilmiş Yükümlü olabilirler.

19.3.3. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü Nasıl Ortaya Çıkmıştır?

11 Eylül 2001 yılında ABD'de ikiz kulelere düzenlenen saldırı sonrasında tedarik zincirinin

güvenliğini sağlamaya yönelik bu zincire dahil olan tüm işletmelerin akreditasyonu yöntemi ile uluslararası kargonun güvenliğinin sağlanması amacıyla oluşturulmuştur.

Avrupa Birliği 2008 yılında bu uygulamanın karşılığı olarak ;

AEO (Authorized Economic Operator / Yetkili Ekonomik Operatör) uygulamasını devreye sokmuştur. Gümrük Birliği'ne dahil olan Türkiye'de de bu uygulamanın adı Yetkilendirilmiş Yükümlü olarak belirlenmiştir. Bu statünün ortaya çıkması ticareti daha güvenli ama basit hale getirilmesinin amaçlanmasıdır.

19.3.4. Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsünde Karşılıklı Tanıma Nedir?

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip firmaların bu kolaylaştırmalardan sadece kendi ülkelerinde değil, yetkilendirilmiş yükümlü uygulamasının yürütüldüğü diğer ülkelerde de yararlanabilmesi için ülkeler arasında karşılıklı tanıma anlaşması yapılmış olması gerekmektedir.

19.3.5. Yetkilendirilmiş Yükümlülere Ne Tür Kolaylıklar Sağlanır?

- Ticari faaliyetlerinizde Yetkilendirilmiş Yükümlü logosunu kullanabilme hakkı,
- Muayene hattı kısıtlaması olmaksızın eksik belgeyle beyanda bulunabilme hakkı,
- Muayene hattı kriterlerine göre Gümrük Beyannamesi ekinde kâğıt ortamında belge ibraz etmeden beyanda bulunabilme hakkı (yeşil hatta kâğıtsız beyan),
- Basitleştirilmiş işlem kapsamında A.TR düzenleme ve vize etme hakkı*
- Eşyanın kıymetine bakılmaksızın fatura beyanı veya EUR.MED fatura beyanı düzenleme hakkı*
- Tahlile tabi bazı eşyaları tahlil sonucu alınmadan gümrük idaresinden teslim alabilme hakkı,
- Tahlile tabi bazı eşyalar için daha önceden verilmiş tahlil raporunu 6 ay boyunca aynı eşyanın ithalinde kullanılabilmeye hakkı,
- Taahhütname karşılığı konşimento ibrazından önce petrol ve türevleri cinsi eşyayı gümrük idaresinden teslim alabilme hakkı,
- Eşyanın özelliğine bakılmaksızın ve muayene hattı kısıtlaması olmaksızın taşıt üstünde eşyanın gümrükleme işlemlerini tamamlayabilme hakkı,
- İndirimli teminattan faydalanma hakkı,
- Götürü teminattan faydalanma hakkı,
- İhracatta yerinde gümrükleme izni*
- İzinli gönderici yetkisi*
- İhracatta ve ithalatta gümrük beyanı ve beyan edilen eşyaya yönelik azaltılmış kontrol (eşyanın tesliminden sonra beyanın kontrol edildiği yeşil hat dâhil) ve yapılması öngörülen kontrollerin (sarı ve kırmızı hat) öncelikli olarak yapılması,
- Azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan özet beyan verme hakkı,
- Özet beyana dayalı emniyet ve güvenliğe ilişkin gümrük kontrollerinin azaltılması ve yapılması öngörülen kontrollerin öncelikli olarak yapılması,

*Bazı ek koşullar aranmaktadır.

19.3.6. Yetkilendirilmiş Yükümlü Olmanızın Sizlere Getireceği Faydalar Nelerdir?

- İç ve dış piyasada güvenilir kişi olarak tanınmanız ve daha çok tercih edilmeniz,
- İşlem maliyetlerinizin azalışından ve süre kazanımından kaynaklı olarak rekabet gücünüzde artış,
- Anlaşma yapılan ülkelerde sağlanan ayrıcalıklardan doğrudan veya dolaylı olarak faydalanabilmeniz,
- Tedarik masraflarınızın azalması ve tedarikçilerinizle işbirliğinizin artması,
- Sevkiyatlarla ilgili belirsizliklerin en aza indirilmesi ve sizlere daha fazla öngörülebilirlik sağlanması,
- Gümrük idaresiyle olan ilişkilerinizin daha üst düzeyde olması ve gümrük idaresiyle işbirliği odaklı ilişki içerisinde olmanız. (www.ticaret.gov.tr)

Ticaret Bakanlığından:

GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

21.Şubat.2020 tarih 31046 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete.

19.3.7. Yetkilendirilmiş Yükümlü Başvuru İçin Aranacak Belgeler

MADDE 10 – (1) Başvuru sırasında Ek-1/A'da yer alan başvuru formunun yanı sıra aşağıdaki belgeler de ibraz edilir.

- a) Ek-2'de yer alan soru formu.
- b) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kişiler için, aynı bente sayılan suçlardan hüküm giymediklerine dair başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içerisinde resmî kuruma verilmek üzere alınan adli sicil belgeleri asılları ile bu şahıslardan sürekli olarak yurtdışında ikamet eden yabancı uyruklular için 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen suçlardan Türkiye'nin veya diğer ülkelerin mevzuat hükümleri uyarınca ceza almamış olduklarına dair ilgili kişi ya da yönetim kurulu başkanı tarafından imzalanmış, Ek-3'te yer alan örneğe uygun beyan formu asılları.
- c) Türkiye genelinde kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu bulunmadığının tevsikine ilişkin olarak; başvuru tarihinden geriye dönük en geç bir ay içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumunun e-borcu yoktur uygulaması içerisinde yer alan ihale konusu olmayan işlerle ilgili e-borcu yoktur belgesi seçeneğinden alınmış, tüzel kişiler için ticaret unvanı ve vergi numarasını, gerçek kişiler için ise ad ve soyadı ile T.C. kimlik numarasını, ilgili kurumca elektronik ortamda üretilen barkod ve referans numarasını, belgenin internet üzerinden alındığı tarihi, saati ve sorgulamanın Türkiye genelinde yapıldığına ilişkin bilgileri gösteren ihale konusu olmayan işlerle ilgili e-borcu yoktur belgesi ya da Ek-4'te yer alan örneğe uygun form ile Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden başvuru tarihinden geriye dönük en geç bir ay içerisinde alınan yazı aslı veya borcun teminata bağlandığını, yapılandırıldığını, tecil edildiğini, taksitlendirildiğini veya mahsup talebi kabul edildiğini gösterir yazı aslı.

- ç)** Bağlı bulunulan vergi dairesi ile nakil gelinen vergi dairelerinden başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içerisinde alınan vergi mevzuatı gereğince kesinleşmiş vergi borcu bulunmadığını veya borcu bulunmakla birlikte bu borcun teminata bağlandığını, yapılandırıldığını, tecil edildiğini, taksitlendirildiğini veya mahsup talebi kabul edildiğini gösterir yazı aslı.
- d)** Son üç yıl esas alınmak suretiyle başvuru sahibinin mali yapısının incelenmesi sonucunda yeminli mali müşavir tarafından karşılaştırmalı olarak hazırlanan ve olumlu olarak sonuca bağlanan Ek-5'te yer alan örneğe uygun rapor aslı veya noter onaylı örneği.
- e)** Avrupa Akreditasyon Birliğinin karşılıklı tanıma anlaşmalarına imza atmış akreditasyon kurumları tarafından akredite edilmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenecek ve akreditasyon kurumunun markasını taşıyan geçerli ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının aslı veya düzenleyen kuruluş tarafından onaylı örneği.
- f)** Güncel imza sirküleri aslı ya da örneği.
- (2)** Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ve birinci fıkranın (d) bendinde sayılan belgenin 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu uyarınca elektronik imzalı olması, (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan belgelerin ise, düzenleyen kuruluşun veri tabanı üzerinden elektronik olarak kontrol edilebilmeleri şartıyla, elektronik ortamda oluşturulmuş örnekleri asıl nüsha veya kâğıt ortamındaki örneği yerine kabul edilebilir.
- (3)** Birinci fıkranın (e) bendinde sayılan;
- a)** ISO 9001 sertifikası, başvuru sahibinin gümrük, dış ticaret, üretim, lojistik, yönetim ve idari organizasyon faaliyetlerini,
- b)** ISO 27001 sertifikası; gümrük ve dış ticaret işlemlerini ve bu işlemlerine ilişkin lojistik, depolama, muhasebe, finans ve bilgi işlem faaliyetlerinin bilgi varlıkları ile bu varlıkları korumak amacıyla kullandığı güvenlik önlemlerini, kapsamlı ve bu faaliyetlerin yürütüldüğü, kısmen kiralama yoluyla edinilenler hariç olmak üzere on beşinci fıkra kapsamındaki tüm idari bina ve tesislere ilişkin olarak alınmış olmalıdır.
- (4)** Başvuru formu, Ek-2'de yer alan soru formu yetkilendirilmiş yükümlü statüsü talebinde bulunan gerçek kişi ise kendisi, tüzel kişi ise tüzel kişiliği doğrudan temsil eden imza yetkisini haiz gerçek kişi/kişiler tarafından imzalanır.
- (5)** Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında götürü teminat uygulamasından yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/B'de yer alan götürü teminat uygulaması için başvuru formunun da ibraz edilmesi gerekir.
- (6)** Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında onaylanmış ihracatçı yetkisinden yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/C'de yer alan onaylanmış ihracatçı yetkisi için başvuru formunun da ibraz edilmesi gerekir.
- (7)** Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında izinli gönderici yetkisinden yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/D'de yer alan izinli gönderici yetkisi için başvuru formu ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi örneğinin de ibraz edilmesi gerekir.
- (8)** Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında izinli alıcı yetkisinden yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/E'de yer alan izinli alıcı yetkisi için başvuru formu ile Ulaş-

tırma ve Altyapı Bakanlığından alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi örneğinin de ibraz edilmesi gerekir.

(9) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamında ithalatta yerinde gümrükleme izninden yararlanmak istenilmesi halinde Ek-1/F'de yer alan ithalatta yerinde gümrükleme izni için başvuru formunun da ibraz edilmesi gerekir.

(10) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasını haiz olan ancak YYS-I statüsüne sahip olmayan kişilerin iznini alıcı tesislerinde ithalat işlemlerini gerçekleştirmek istemeleri halinde yirmi üçüncü fıkrada yer alan belgelerle birlikte 4/A maddesi uyarınca YYS-I statüsü için başvuruda bulunmaları gerekir.

(11) Resmî dairelerce yapılan başvurularda yalnızca başvuru formu, sermayesinin tamamı devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait müesseselerce yapılan başvurularda ise başvuru formunun yanı sıra ortaklık ve sermaye yapılarını gösterir belge de aranır.

(12) Başvuru sırasında Ek-1/A, istenilen yetkiye göre Ek-1/B ilâ Ek-1/F ile Ek-2'de yer alan belgelerin asılları ile birlikte elektronik ortamda hazırlanan örneklerinin de ibraz edilmesi gerekir.

(13) 91 ve 117 nci maddeler kapsamında yapılacak işlemlerde, diğer kişilerden taşıma hizmeti alınmak istenilmesi halinde, taşıma hizmeti alınan firmanın hizmet sözleşmesi, taşıma hizmeti alınan firma için 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler hakkında aynı bentte sayılan fiillerden ötürü mahkûmiyet kararının bulunmadığına dair adli sicil belgeleri ile bu kişilerden sürekli olarak yurt dışında ikamet etmekte olan yabancı uyruklular için kendileri ve yönetim kurulu başkanı tarafından imzalanmış Ek-3/B'de yer alan taahhünamenin de ibraz edilmesi gerekir.

(14) Birinci fıkranın (a) bendinde yer alan soru formu Bakanlık internet sitesinde yayımlanan format kullanılarak düzenlenir ve 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu uyarınca güvenli elektronik imzalı ibraz edilir.

(15) Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile Ek-2'de yer alan soru formunun aşağıda sayılan nitelikte tesisleri (kısmen dahi olsa kiralama yoluyla edinilenler dahil) kapsayacak şekilde doldurulmuş olması gerekir:

- a) Yönetim ofisi.
- b) Gümrük işlemlerine konu eşyanın konu olduğu muhasebe ve arşiv ofisleri.
- c) Bilgi işlem ofisi.
- ç) İthal girdi kullanılmadan ve sadece yurt içi satışa konu olacak eşyanın üretildiği üretim tesisleri hariç olmak üzere üretim tesisi.
- d) Eşyanın ihraç edilmeden önce depolandığı, elleçlendiği depo/tesis.
- e) Eşyanın ithal işlemleri gümrük idaresinde veya gümrük idaresince yetkilendirilen başka bir yerde tamamlandıktan sonra doğrudan getirilerek konulduğu ilk depo/tesis.

(16) Başka firmalara ait tesislerin, A tipi antrepolar hariç olmak üzere, başvuru sahibi tarafından aşağıda belirtilen şekilde kullanılması halinde on beşinci fıkra kapsamında bildirilmesi gerekir:

- a) İhracat eşyasının başka bir firmanın tesisinden doğrudan gümrük idaresine gönderilmesi.
- b) İthalat eşyasının gümrük idaresinden doğrudan başka bir firmanın tesisine getirilmesi.

(17) Bu maddede sayılan belgelerin aslı ile birlikte fotokopisinin de ibraz edilmesi halinde; belge fotokopisi, aslına uygunluğu kontrol edildikten sonra ilgili görevli tarafından isim ve unvan yazılarak tasdik edilir ve belge aslı başvuru sahibine iade edilir.

(18) 18/12/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu kapsamında askeri yasak bölge ve askeri güvenlik bölgesi olarak belirlenen yerler içerisinde faaliyet gösteren firmaların, bu bölgede yer alan bina ve tesisleri için ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikası aranmaz.

(19) 15 inci madde uyarınca sertifika sahibi olmaya hak kazanıldıktan sonra, başvuru sırasında geçerli olan ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının sertifika sahibinden kaynaklanan nedenler dışında herhangi bir nedenle geçerliliğini kaybettiğinin Bölge Müdürlüğüne öğrenildiği tarihten itibaren beş iş günü içerisinde, sertifika sahibine bu belgelerin altı ay içerisinde tamamlanması için bildirimde bulunulur. ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının, süresi içinde yenilenmemeleri nedeniyle geçerliliklerini yitirmiş olduğunun Bölge Müdürlüğüne öğrenildiği tarihten itibaren beş iş günü içerisinde, sertifika sahibine bu belgelerin üç ay içerisinde tamamlanması için bildirimde bulunulur. Verilen süreler içinde eksik belgelerin ibraz edilmemesi halinde 154 üncü maddenin yirmi ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(20) 4 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yapılan başvuruda, bu madde uyarınca ibraz edilmesi gereken ISO sertifikalarının eksik ya da geçersiz olduğunun ya da üçüncü fıkraya uyarınca uygun olmadığından Bölge Müdürlüğüne tespit edilmesi halinde, sertifika sahibine bu belgelerin altı ay içerisinde tamamlanması için beş iş günü içinde bildirimde bulunulur. Eksik belgelerin süresi içerisinde ibraz edilmemesi halinde 154 üncü maddenin yirmi ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(21) 159 uncu madde kapsamında gerçekleştirilen ön incelemede, sertifika sahibi firmanın ibraz ettiği ISO sertifikalarının eksik ya da geçersiz olduğunun ya da üçüncü fıkraya uyarınca uygun olmadığından tespit edilmesi halinde, sertifika sahibine bu belgelerin altı ay içerisinde tamamlanması için beş iş günü içinde bildirimde bulunulur. Süresi içinde eksik belgelerin ibraz edilmemesi halinde 154 üncü maddenin yirmi ikinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(22) Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı statüsünde olan firmaların sertifika başvurularında, bu Yönetmelik kapsamındaki hak ve yetkilerden faydalanabilmeleri için ihracatını gerçekleştirecekleri tüm firmalara ait tesislerin on altıncı fıkraya uyarınca Ek-1/A'da yer alan başvuru formu ile Ek-2'de yer alan soru formunda belirtilmesi ve Ek-25'te yer alan imalatçı bildirim formu aracılığıyla Bölge Müdürlüğüne bildirilmesi gerekir. Sertifika başvurusunun yapıldığı tarihten itibaren sadece bu fıkraya kapsamında bildirilmiş olan firmaların ihracatının gerçekleştirilmesi gerekir. Bildirilen firmalara ekleme yapılmak istenilmesi halinde Ek-1/A'da yer alan başvuru formu, Ek-29'da yer alan ihracatı yapılacak firmalar için tesis bildirim ve tesis yeterlilik tespit formu ile Ek-25'te yer alan imalatçı bildirim formu ile, daha önceden bildirilmiş firmaların kapsamdan çıkarılmak istenilmesi halinde ise Ek-25'te yer alan imalatçı bildirim formu ile Bölge Müdürlüğüne başvuru yapılır. Bu kapsamda bildirilen firmaların dışındaki

bir firmanın ihracatının yapılması halinde, 147 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır. Bu fıkra kapsamında bildirilecek firmanın yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olması halinde, Ek-29'da yer alan ihracatı yapılacak firmalar için tesis bildirim ve tesis yeterlilik tespit formu ibraz edilmez.

(23) YYS-I veya YYS-II statüsünden yararlanmak istenilmesi halinde aşağıda sayılan belgelerin ibraz edilmesi gerekir:

a) Aşağıdaki belgelerden herhangi birisi:

1) Üretim yerinin bulunduğu ildeki Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının il müdürlüğüne düzenlenmiş sanayi sicil belgesi veya kayıtlı bulunulan sanayi ve/veya ticaret odasından alınan onaylı kapasite raporu.

2) İlgili mevzuat uyarınca kapasite raporu düzenlenmesinin mümkün bulunmadığı durumlarda, bağlı bulunulan sanayi ve/veya ticaret odasınca düzenlenip onaylanacak, firmanın kullandığı makinelerin toplam gücü (BG), işçi sayısı ve üretim miktarı bilgilerini içerir ekspertiz raporu.

3) Grup ithalatçıları için, gerçekleştirilen ithalatın en az yüzde altmışının grup imalatçılarının üretiminde kullanılan eşyanın ithalatı olduğunu gösterir yeminli mali müşavirce hazırlanan Ek-21'de yer alan örneğe uygun rapor aslı.

b) 4/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen koşul kısmen veya tamamen dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapılan ihracat üzerinden sağlanıyorsa bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre, ilgili mevzuat çerçevesinde performans ve güvenilirliğinin onaylandığını gösterir Türkiye İhracatçıları Meclisi veya bağlı bulunulan ihracatçı birliğince Ek-23'te yer alan örneğe uygun olarak, başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl veya başvurunun yapıldığı takvim yılından bir önceki takvim yılı için düzenlenmiş performans ve güvenilirlik formu aslı.

c) Sigortalı çalışan sayısının tevsikine ilişkin olarak, Ek-28'de yer alan örneğe uygun form ile Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden YYS-I veya YYS-II statüsüne ilişkin başvurunun yapıldığı tarihten geriye dönük en geç bir ay içerisinde alınan yazı aslı.

19.3.8. İhracatta Yerinde Gümrükleme İzni

MADDE 57 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere aşağıdaki ek koşulların tümünü sağlamaları şartıyla, eşyayı ihracat gümrük müdürlüğüne sunmaksızın ihracat işlemlerini ilgili bölge müdürlüğüne 59 uncu madde uyarınca uygun bulunan tesislerde gerçekleştirmek üzere izin verilebilir;

a) Başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapmış olmak,

b) İzin kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımına sahip olmak.

c) İzin kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşyanın tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.

(2) Birinci fıkranın uygulanmasında, başvuru sahibinin dış ticaret sermaye şirketi,

grup ihracatçısı ve benzeri araçlar vasıtasıyla gerçekleştirmiş olduğu ihracat tutarları dikkate alınmaz.

(3) Grup imalatçıların 59 uncu madde uyarınca yetkilendirilmiş tesislerinin bulunması halinde, bu tesisler ihracatta yerinde gümrükleme iznine sahip grup ihracatçıları tarafından da ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılabilir.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yetkilendirilmiş yükümlü statüsü bulunan grup imalatçıların tesislerinin grup ihracatçısı tarafından yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılmak istenilmesi halinde, adlarına ihracat yaptığı grup imalatçıları gösterir Türkiye İhracatçılar Meclisi veya bağlı bulunulan ihracatçı birliğince Ek-10'da yer alan örneğe uygun olarak, başvuru yılından bir önceki takvim yılı için düzenlenmiş grup imalatçısı tespit formu aslının da ihracatta yerinde gümrükleme izni başvurusu sırasında ibraz edilmesi gerekir.

(5) Sivil havacılık mevzuatı uyarınca Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından bilinen gönderici olarak belirlenmiş olan kişilerden birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen koşul aranmaz. Ancak, bu hüküm uyarınca tanınmış olan ihracatta yerinde gümrükleme izni sadece aynı mevzuat kapsamında ihracatı hava yolu ile gerçekleştirilecek eşyanın işlemlerinde uygulanır.

(6) İhracatta yerinde gümrükleme izni verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-11/A'da yer aldığı şekilde bir onaylanmış ihracatçı (İYG) yetki numarası verilir.

(7) İhracatta yerinde gümrükleme iznini haiz yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın; ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihraç edecekleri kendilerine ait eşya ile sınırlı olmak kaydıyla, transit rejimine tabi eşyayı hareket gümrük idaresine sunmaksızın kendilerine ait ihracatta yerinde gümrükleme tesislerinden sınır gümrük idaresi veya Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi dışındaki varış noktasına transit rejimi kapsamında sevkine ilişkin işlemleri gerçekleştirmek üzere izinli gönderici olarak işlem yapma yetkisi verilir. Ancak;

a) Bu kapsamda işlem yalnızca 59 uncu madde uyarınca yetkilendirilmiş olan firmaya ait tesislerde yapılabilir.

b) Bu kapsamda işlem yapılacak eşyanın göndericisinin izin sahibinin kendisinin olması ve eşyanın ihracatına ilişkin beyanın kendisi tarafından (a) bendinde sayılan tesislerde verilecek olması gerekir.

(8) Yedinci fıkrada belirtilen yetkinin tanınmasında 76 ncı maddenin birinci fıkrasında sayılan koşullar aranmaz ancak bu kişilerin ortak transit rejimi kapsamında rejim hak sahibi sıfatıyla yapacakları işlemler için kapsamlı teminat sahibi olmaları veya teminattan vazgeçme izinlerinin bulunması şartı aranır.

(9) Yedinci fıkranın uygulanmasında, TIR Karnesi kapsamında yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamı eşyanın taşınması

MADDE 58 –

(1) İhracatta yerinde gümrükleme izninin uygulanmasında, ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibi eşyasını herhangi bir taşıyıcı ile taşıyabilir.

(2) Taşıma aracına ihracatta yerinde gümrükleme izin hak sahibinden başkasının eşyasının da yükleneceği taşımalar ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamına girmez.

Bu tür taşımalar 76 ncı madde uyarınca yetkilendirilen izinli göndericiler aracılığıyla 91 inci madde hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) Transit beyanına konu eşyanın sevk edilmesinde;

- a) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihraç edilecek eşyaya ilişkin taşıma işleminin izinli gönderici yetkisine sahip kişi aracılığıyla yapılması durumunda, transit rejiminde rejim hak sahibi izinli gönderici olur ve araç izinli gönderici tarafından mühürlenir.
- b) İhracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihraç edilecek eşyaya ilişkin taşıma işleminin izinli gönderici yetkisine sahip olmayan herhangi bir taşımacı ile gerçekleştirilmesi durumunda, transit rejiminde rejim hak sahibi ihracatta yerinde gümrükleme izin sahibi olur ve araç, ihracatta yerinde gümrükleme izin sahibi tarafından mühürlenir.

19.3.9. İzinli Gönderici Yetkisi

MADDE 76 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, aşağıda yer alan ek koşulları sağlamaları halinde eşyayı hareket gümrük müdürlüğüne sunmaksızın transit işlemlerini kendi tesislerinde gerçekleştirmek üzere izin verilebilir.

- a) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi sahibi olmak.
- b) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme sertifikası sahibi olmak.
- c) Başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde aşağıdaki koşullardan en az birini sağlamış olmak;

1) En az beş yüz transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamında eşya transit etmiş olmak,

2) En az üç yüzü transit beyanı (TIR Karnesi dâhil) olmak kaydıyla, toplam beş yüz transit beyanı ve özet beyan kapsamında işlem yapmış olmak.

- ç) Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olmak.
- d) Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşya ve taşıma aracının tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.
- e) Yetki kapsamında kullanılacak en az bir tesise sahip olmak.

(2) Birinci fıkranın (c) bendinin uygulanmasında yalnızca Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) ile (c) bentleri kapsamında taşınan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanları ile Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında taşınan ve hareket veya varış gümrük müdürlüğünün deniz veya hava limanı gümrüğü, kara sınır kapısı veya RO-RO limanı gümrüğü olan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanları dikkate alınır.

(3) İzinli gönderici yetkisi verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-15/A'da yer aldığı şekilde bir izinli gönderici yetki numarası verilir.

(4) Bu madde kapsamında yapılacak olan taşımalar, 91 inci madde hükümleri saklı kalmak ve taşıma belgesinin izinli gönderici yetkisi sahibi tarafından düzenlenmesi kaydıyla, herhangi bir taşıyıcı aracılığıyla yapılabilir.

İzinli gönderici yetkisi kapsamı eşyanın taşınması

MADDE 77 –

(1) İzinli gönderici yetkisi kapsamında işlem yapılması durumunda aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınır:

- a) Başka bir yük alınmaksızın sadece ihracatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisinden ihraç eşyasının alınması suretiyle yapılacak taşımalar Dördüncü Kısımın Üçüncü Bölümünde yer alan ihracatta yerinde gümrükleme iznine ilişkin düzenlemeler çerçevesinde gerçekleştirilir.
- b) İzinli gönderici yetkisi kapsamı tesislerden yapılacak taşımalarda, ihracatçının yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip olması gerekmez.
- c) İzinli gönderici yetkisi kapsamında izinli gönderici ve/veya ihracatta yerinde gümrükleme tesisinden yük alındıktan önce ya da sonra 91 inci maddenin yedinci fıkrasının (c) bendi kapsamında belirlenmiş gümrük idaresinde bulunan ihracat yükü alınarak ihraç edilebilir. Bu tür taşımalarda 91 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

19.3.10. İzinli Alıcı Yetkisi

MADDE 96 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, 121 inci maddenin beşinci fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıda yer alan ek koşulları sağlamaları halinde, eşyayı varış gümrük müdürlüğüne sunmaksızın transit işlemlerini kendi tesislerinde sonlandırmalarına ve eşyanın alıcısı tarafından bu tesislerde ithalat işlemlerinin gerçekleştirilmesine izin verilebilir.

- a) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından alınmış uluslararası taşımacı yetki belgesi sahibi olmak.
 - b) Başvuru yılından bir önceki takvim yılı veya başvurunun yapıldığı ayın ilk gününden geriye dönük bir yıl içerisinde aşağıdaki koşullardan en az birini sağlamak:
 - 1) En az beş yüz transit beyannamesi (TIR Karnesi dâhil) kapsamında eşya transit etmiş olmak,
 - 2) En az üç yüzü transit beyanı (TIR Karnesi dâhil) olmak kaydıyla, toplam beş yüz transit beyanı ve özet beyan kapsamında işlem yapmış olmak.
 - c) 98 inci madde uyarınca gümrük idaresine teminat vermiş olmak,
 - ç) Yetki kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve yetki kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanıma sahip olmak,
 - d) Yetki kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşya ve taşıma aracının tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.
 - e) Yetki kapsamında kullanılacak en az bir tesise sahip olmak.
- (2) Birinci fıkranın (b) bendinin birinci ve üçüncü alt bentlerinin uygulanmasında yalnızca Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) ile (c) bentleri kapsamında taşınan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanları ile Kanunun 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi kapsamında taşınan ve hareket veya varış gümrük müdürlüğünün deniz veya hava limanı gümrüğü, kara sınır kapısı veya RO-RO limanı gümrüğü olan eşya için düzenlenmiş olan transit beyanları dikkate alınır.
- (3) İzinli alıcı yetkisi verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-16/A'da yer aldığı şekilde bir izinli alıcı yetki numarası verilir.

İzinli alıcı yetkisinin kapsamı

MADDE 97 –

(1) İzinli alıcı yetkisi kapsamında yalnızca 4/A maddesi uyarınca YYS-I statüsüne sahip yetkilendirilmiş yükümlülerin eşyasının işlemleri yapılabilir.

(2) İzinli alıcı yetkisi kapsamında eşya yurt dışından herhangi bir taşımacı aracılığıyla getirilebilir ancak transit işleminin sonlandırılmasına ilişkin tüm işlemler izinli alıcı tarafından 99 uncu madde kapsamında yetkilendirilmiş olan tesislerinde gerçekleştirilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca izinli alıcı tesisinde transit işlemleri sonlandırılan bir eşyanın ithalat işlemlerinin bulunduğu izinli alıcı tesisinde gerçekleştirilmeyecek olması halinde, eşyanın, ithalat işlemleri gerçekleştirilmek üzere, ulusal transit rejimi kapsamında 91 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen taşıyıcılar aracılığıyla aşağıda sayılan yerlerden herhangi birine sevk edilmesi gerekir:

- a) İzinli alıcının kendisine ait başka bir tesisi.
- b) İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisi.
- c) Gümrük antrepo.
- ç) 117 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında belirlenmiş gümrük idaresi.

(4) Eşyanın izinli alıcı tesisinde ithalat işlemleri tamamlanıncaya veya üçüncü fıkra belirtilen sevk işlemleri gerçekleştirilinceye kadar eşyanın geçerli veya zorlayıcı nedenler dışında kaybindan, hasara uğramasından veya değiştirilmesinden doğan mali sorumluluk izinli alıcıya aittir. Bu sorumluluk söz konusu eşyaya ait gümrük vergileri ile cezaların gümrük idaresine ödenmesini de kapsar. Sorumlular hakkında duruma göre ayrıca 5607 sayılı Kanun hükümleri uyarınca işlem yapılır.

(5) Üçüncü fıkra belirtilen sevk işlemi yalnızca izinli gönderici yetkisine sahip izinli alıcılar tarafından izinli gönderici yetkisi kapsamında gerçekleştirilebilir.

19.3.11. İthalatta Yerinde Gümrükleme İzni

MADDE 121 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, aşağıdaki ek koşulları karşılamak şartıyla, eşyayı ithalat gümrük müdürlüğüne sunmaksızın ithal işlemlerini 124 üncü madde uyarınca uygun bulunan tesislerinde gerçekleştirmek üzere izin verilebilir:

- a) 4/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında YYS-I statüsüne sahip olmak.
- b) 123 üncü madde uyarınca gümrük idaresine teminat vermiş olmak.
- c) İzin kapsamı eşyanın depolanması, boşaltılması, muayenesi ve izin kapsamı eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımına sahip olmak.
- ç) İzin kapsamında işlem yapılacak tesislerde, gerektiğinde eşyanın tartımı için gerekli düzeneğe sahip olmak.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne ve bu statü kapsamında ithalatta yerinde gümrükleme iznini haiz grup ithalatçıları, yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip grup imalatçılarının tesislerinde, 124 üncü madde uyarınca izin alınmış olmak şartıyla, ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapabilirler.

(3) İkinci fıkra uyarınca yetkilendirilmiş yükümlü statüsü bulunan grup imalatçıların tesislerinin grup ithalatçısı tarafından ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında kullanılmak istenilmesi halinde, bu grup ithalatçısı tarafından gerçekleştirilen ithalatın

en az yüzde altmışının grup imalatçılarının üretiminde kullanılan eşyanın ithalatı olduğunu gösterir yeminli mali müşavirce hazırlanan Ek-21'de yer alan örneğe uygun rapor aslının da ibraz edilmesi gerekir.

(4) İthalatta yerinde gümrükleme izni verilmiş sertifika sahiplerine, Ek-17/A'da yer aldığı şekilde ithalatta yerinde gümrükleme izni için bir yetki numarası verilir.

(5) İthalatta yerinde gümrükleme iznini haiz yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilere, ayrıca bir talebe gerek kalmaksızın ve 96 ncı maddenin birinci fıkrasında sayılan koşullar aranmaksızın, transit rejimine tabi eşyayı varış gümrük müdürlüğüne sunmadan kendilerine ait tesislerde teslim almak ve transit işlemlerini bu yerlerde sonlandırmak üzere izinli alıcı yetkisi verilir. Ancak;

- a) Bu kapsamda işlem yalnızca 124 üncü madde uyarınca yetkilendirilmiş olan firmaya ait tesislerde yapılabilir.
- b) Bu kapsamda işlem yapılacak eşyanın alıcısının izin sahibinin kendisinin olması ve eşyanın ithaline ilişkin beyanın kendisi tarafından (a) bendinde sayılan tesislerde verilecek olması gerekir.
- c) Bu kapsamda yalnızca 161/B maddesinin birinci fıkrası uyarınca izin sahibinin iştiğal alanıyla sınırlı olan eşya için işlem yapılabilir.

İthalatta yerinde gümrükleme izninin kapsamı

MADDE 122 –

(1) İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ithalat işlemleri ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin 124 üncü madde uyarınca yetki kapsamında bulunan tesislerinde gerçekleştirilebilir. Taşıma aracında ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasına ait birden fazla transit beyanı bulunması halinde tüm transit beyanlarının ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin tesisinde sonlandırılması gerekir. Aynı taşıma aracında ithalatta yerinde gümrükleme tesisinin bağlı bulunduğu gümrük idaresi varışlı olmayan transit beyanlarının bulunması halinde, bu araçta bulunan hiçbir transit beyanına ilişkin ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında işlem yapılamaz.

(2) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine ithal edilmek üzere herhangi bir taşıyıcı aracılığıyla getirilen eşyayı taşıyan taşıma aracı bir iç gümrük idaresine uğramaksızın transit rejimi kapsamında doğrudan eşyanın ithalat işlemlerinin yapılacağı ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamı tesise getirilir. Aynı taşıma aracında birden fazla alıcısı olan taşımalara ilişkin işlemler ithalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında yapılamaz. Bu taşımalar 96 ncı madde uyarınca yetkilendirilen izinli alıcılar tarafından 110 uncu veya 117 nci madde hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

19.3.12. Sertifika Kapsamında Gerçekleştirilen Gümrük İşlemlerinin Yıllık Faaliyet Raporuna Bağlanması

MADDE 158 –

(1) Sertifika sahibince sertifikanın düzenlendiği tarihten sonraki her on iki aylık dönem sonunda sertifika kapsamında gerçekleştirilen gümrük işlemlerinin usulüne uygun olarak yapıp yapılmadığı sertifika sahibince bu dönemlerin sonuna tekabül eden tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar incelenir. Sertifika sahibi söz konusu incelemeyi hizmet alımı yoluyla da yaptırabilir. Faaliyet raporunun düzenlenmesinde, 6 ncı maddenin ikinci fıkrasında yer alan esaslar da dikkate alınır.

(2) Birinci fıkra uyarınca düzenlenecek faaliyet raporunda, ihracat ve ithalat beyannamelerinin, Ek-22/A'da yer alan unsurlar çerçevesinde yapılacak geriye dönük kontrolüne ilişkin sonuçlara yer verilir. Taşımacı firmalar tarafından Ek-22/B'de yer alan unsurlar çerçevesinde düzenlenecek faaliyet raporlarında transit beyanlarının yeterli sayıda olmaması halinde özet beyanları esas alınır. Bu fıkra kapsamında faaliyet raporuna konu edilecek beyanname sayısı elliden az olmamak şartıyla toplam beyanname sayısının en az yüzde beşi olarak belirlenir.

(3) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri ve kurumlar ile Bakanlıkça uygun görülen diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından bu madde uyarınca faaliyet raporu düzenlenmez.

(4) Düzenlenen faaliyet raporları gümrük idaresince ibrazı istenildiğinde sunulmak üzere firma bünyesinde saklanır.

19.3.13. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Ve Sertifika Kapsamı Yetki Ve İzinlerin Koşullarına İlişkin Ön İzleme

MADDE 159 –

(1) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (h) bentleri ile 8 inci maddede sayılanlar dışında yer alan ön incelemeye konu koşulların tümünün karşılanıp karşılanmadığı, sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren her beş yılda bir sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğü tarafından, bu koşulların tevsikine ilişkin belgeler ile Bakanlık veri tabanları üzerinden yapılacak ön izleme ile tespit edilir.

(2) 158 inci maddenin üçüncü fıkrasında sayılanlar dışında kalan kamu kurum ve kuruluşları, yalnızca 10 uncu maddenin on birinci fıkrası kapsamında izleme faaliyetine tabidir.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası ve sertifika kapsamı yetki ve izinlerin verilmesine ilişkin koşulların ön izlemesi 12 nci maddede belirtilen ön inceleme usul ve esasları çerçevesinde gerçekleştirilir. Gerekli olması halinde, ön izleme kapsamında yapılacak incelemelere ilişkin usul ve esaslar ise Bakanlıkça belirlenir.

(4) Üçüncü fıkranın uygulanmasında, izlemenin yapılacağı tarihten önceki bir yıl içerisinde, 18 inci maddenin bir ila dördüncü fıkraları uyarınca sertifika kapsamına izin veya yetki eklenmesi halinde, bu yetki veya izne ilişkin koşulların sağlanmaya devam edilip edilmediğinin incelenmesi izleme faaliyeti dışında tutulabilir.

(5) Bölge Müdürlükleri tarafından birinci fıkra uyarınca yürütülen izleme faaliyeti, 10 uncu maddede sayılan belgelerin sertifikanın düzenlendiği tarihten sonraki altmış aylık dönemlerin sonuna tekabül eden tarihi izleyen birinci ayın sonundan itibaren on beş iş günü içinde ibrazını müteakiben başlar ve en geç on beş iş günü içerisinde sonuçlandırılır. Bu süre başvuru sahibine bilgi verilmesi kaydıyla on beş iş günü uzatılabilir. Altıncı fıkra kapsamında eksik belgelerin sonradan tamamlanması halinde, izleme faaliyetinin sonuçlandırılma süresi eksik belgeler tamamlanıncaya kadar işlemez.

(6) Yapılan inceleme neticesinde, 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilenler haricindeki belgelerden bir kısmının ibraz edilmediğinin tespit edilmesi halinde, sertifika sahibine eksik belgelerin tamamlanması için 12 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca bildirimde bulunulur. Sertifika sahibine bildirilen eksiklikler 12 nci maddenin beşinci fıkrasında belirtilen süre içerisinde tamamlanır.

(7) Genel Müdürlükçe veya sertifikayı düzenleyen bölge müdürlüğünce gerekli görülen hallerde beş yıllık periyotlar dışında da ön izleme yapılmasına karar verilebilir. Bu durumda gerçekleştirilecek izleme faaliyetinde birinci fıkrada belirtilen süre beklenilmeksizin ibrazı gerekli belgeler derhal istenir.

(8) Sertifika sahipleri için faaliyet alanına bağlı olarak 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) ile (ı) bentleri uyarınca yapılacak sorgular sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren beş yıl içinde on ikişer aylık beş dönem için ayrı ayrı yapılır. 5 inci maddenin birinci fıkrasının (l) bendinde yer alan koşula ilişkin sorgu ile 12 nci maddenin dokuzuncu fıkrası kapsamındaki sorgular sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren geçen beş yıllık dönemin yalnızca son bir yıllık dönemi için yapılır.

(9) Gümrük idaresi tarafından tespit edilmeden önce ihlalin sertifika sahibi tarafından tespit edilerek gümrük idaresine bildirilmiş olması halinde, sekizinci fıkra kapsamında yapılacak incelemelerde 5 inci maddenin altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(10) Bu madde uyarınca bölge müdürlüğünce yürütülen ön izleme faaliyetinin olumlu sonuçlanması halinde, aşağıdaki belgeler, tüm belgelere ilişkin işlemlerin tamamlanmasını müteakip beş iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe iletilir:

a) 153 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca hazırlanan güncel soru formu.

b) Ön izleme faaliyetinin sonuçlarını içeren ve Ek-26'da yer alan İzleme Değerlendirme Formu.

(11) Genel Müdürlük tarafından, 12 nci maddenin dokuz ilâ on ikinci fıkralarında sayılan işlemlerin tamamlanmasına müteakip, 160 ıncı madde kapsamında işlem yapılmak üzere sonradan kontrol yetkilisi görevlendirilmesine ilişkin işlemler on beş iş günü içerisinde tamamlanır.

(12) Bu madde uyarınca bölge müdürlüğünce ön izleme kapsamında yapılan inceleme neticesinde, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerince bu sertifikanın verilmesine ilişkin koşullardan herhangi birinin sağlanmaya devam edilmediğinin anlaşılması halinde, 10 uncu maddenin yirmi birinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, 154 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır. 154 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca verilen ek sürenin bitiminde koşulların tekrar sağlanamamış olması halinde 154 üncü maddenin üçüncü fıkrası uyarınca sertifika otuz gün süreyle askıya alınır ve duruma göre dördüncü fıkrası uyarınca askıya alma süresi otuz gün uzatılır.

(13) On ikinci fıkra kapsamında sertifikanın askıya alınması halinde, aşağıdaki esaslar çerçevesinde işlem yapılır:

a) Askıya alma süresinin sonunda yapılan incelemede kaybedildiği anlaşılan koşulların tekrar sağlanmış olması halinde 154 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca askıya alma işlemi sonlandırılır.

b) Askıya alma süresinin sonunda yapılan incelemede kaybedildiği anlaşılan koşulların tekrar sağlanamamış olması halinde, 155 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası geri alınır.

(14) Bu madde uyarınca yapılan inceleme neticesinde sertifika kapsamında sahip olunan izin ve yetkilere ilişkin koşullardan en az birinin kaybedildiğinin anlaşılması durumunda, sahip olunan izin ve yetkiye göre; 50 nci maddenin birinci fıkrası, 55 inci maddenin birinci fıkrası, 74 üncü maddenin yedinci fıkrası, 94 üncü maddenin yedinci fıkrası ve 119 uncu maddenin yedinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

19.3.14. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Ve Sertifika Kapsamı Yetki Ve İzinlerin Koşullarına İlişkin Yerinde İzleme

MADDE 160

(1) 13 üncü maddenin ikinci ve altıncı fıkrasında yer alan yerinde incelemeye konu koşulların karşılanıp karşılanmadığı, sertifikanın düzenlendiği tarihten itibaren her beş yılda bir sonradan kontrol yetkilisi tarafından sertifika sahibinin tesislerinde gerçekleştirilecek yerinde izleme ile tespit edilir.

(2) Bu madde uyarınca yapılacak yerinde izleme ve inceleme faaliyetleri 13 üncü maddede belirtilen yerinde inceleme usul ve esasları çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) Mülga

(4) Birinci ve ikinci fıkrada yer alan yerinde izleme faaliyetine 159 uncu maddenin onuncu fıkrasında sayılan belgelerin Genel Müdürlüğe iletilmesinden sonra başlanır.

(5) Birinci ve ikinci fıkra uyarınca yapılacak işlemlerde 153 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca hazırlanan Ek-2'de yer alan güncel soru formu dikkate alınır.

(6) Bu madde uyarınca yürütülen yerinde izleme faaliyetinin sonuçlarını içerecek şekilde hazırlanan yerinde inceleme değerlendirme formu yerinde izlemenin tamamlanmasını takip eden beş iş günü içerisinde Genel Müdürlüğe iletilir.

(7) Mülga

(8) Genel Müdürlükçe gerekli görülen hallerde beş yıllık periyotlar dışında da yerinde izleme yapılmasına karar verilebilir.

19.3.15. Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası Kapsamında Gerçekleştirilen İşlemlerin Sonradan Kontrolü

MADDE 160/A

Yetkilendirilmiş yükümlülere gerçekleştirilen gümrük işlemleri Sonradan Kontrol ve Riskli İşlemlerin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında sonradan kontrole tabi tutulur.

19.3.16. Yetkilendirilmiş Yükümlü Mevzuatına İlişkin Soru Cevap

YYS-I ve YYS-II Statüleri nedir? Nasıl başvuru yapılır?

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına ek olarak YYS-I ve YYS-II statüleri getirilmiştir. Sertifika sahipleri, talep etmeleri ve gerekli koşulları sağlamaları şartıyla, söz konusu ek statülerden birine sahip olabilirler. Ancak bu statülerden herhangi birinin talep edilmesi zorunlu değildir; talepte bulunmayan firmalar yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olmaya devam edecektir.

Ek statülere başvuru yapmak isteyenler, Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin yirmi üçüncü fıkrasında sayılan belgeler ile dilekçe aracılığıyla ilgili Bölge Müdürlüğüne başvurularını gerçekleştirebilirler. Ayrıca, sertifika sahibi olmayan firmaların sertifika sahibi olmak için yapacakları ilk başvuruda söz konusu ek statülerin talep edilmesi halinde, Ek-1/A'da bulunan ilgili bölümünde talepte bulunmaları mümkündür.

Ek statülerin koşulları aşağıdaki gibidir:

YYS-I:

İmalatçı olmak, son 1 yılda 5 milyon USD fiili ihracat gerçekleştirmiş olmak ve son 1 yıl içerisinde ortalama 50 işçi çalıştırmış olmak

veya

İmalatçı olmak ve son 1 yılda 10 milyon USD fiili ihracat gerçekleştirmiş olmak

YYS-II:

İmalatçı olmak, son 1 yılda 1 milyon USD fiili ihracat gerçekleştirmiş olmak ve son 1 yıl içerisinde ortalama 30 işçi çalıştırmış olmak

veya

İmalatçı olmak ve son 1 yılda 5 milyon USD fiili ihracat gerçekleştirmiş olmak

YYS-I ve YYS-II statüleri sahiplerine hangi avantajlar sağlanacaktır?

YYS-I statüsüne sahip firmalar ithalatta yerinde gümrükleme kapsamında işlem yapabilir. İzinli alıcı yetkisi sahipleri de YYS-I ek statüsü sahiplerinin işlemlerini bu yetki kapsamında gerçekleştirebilir.

Ayrıca, YYS-I ve YYS-II statüleri sahiplerine ait gümrük beyannamesi kapsamı ithalat ve ihracat eşyası, bu statülere sahip olmayan sertifika sahiplerine göre daha az belge kontrolüne tabi tutulabilir

YYS-I veya YYS-II taleplerinde hangi belgelerin ibrazı gerekir?

Hâlihazırda YYS sertifikası bulunan firmaların ek statülere başvuru yapmak istemeleri halinde, aşağıda sayılan belgeler ile dilekçe aracılığıyla ilgili Bölge Müdürlüğüne başvuru yapılabilir.

- a.** Aşağıdaki belgelerden herhangi birisi:
 - i.** Sanayi sicil belgesi veya kayıtlı bulunulan sanayi ve/veya ticaret odasından alınan onaylı kapasite raporu
 - ii.** Sanayi ve/veya ticaret odasınca düzenlenip onaylanacak ekspertiz raporu
 - iii.** Grup ithalatçıları için, gerçekleştirilen ithalatın en az yüzde altmışının grup imalatçılarının üretiminde kullanılan eşyanın ithalatı olduğunu gösterir rapor
- b.** Performans koşulu dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapılan ihracat üzerinden sağlanıyorsa Türkiye İhracatçılar Meclisi veya bağlı bulunulan ihracatçı birliğince düzenlenmiş performans ve güvenilirlik formu aslı.
- c.** Sigortalı çalışan sayısının tevsikine ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınan yazı aslı.

YYS başvurusu sırasında YYS-I veya YYS-II statüsü de talep eden firmalar ise YYS için gereken belgelere ek olarak yukarıda sayılan belgeleri ibraz eder

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü başvurusu sırasında YYS-I veya YYS-II statüleri talep edilebilir mi? YYS olmaya hak kazandıktan sonra ek statü başvurusu yapılabilir mi?

YYS başvurusu ile eş zamanlı olarak YYS-1 veya YYS-2 statüleri talep edebileceği gibi, hâlihazırda YYS sahibi olan firmalar da YYS-I ve YYS-II statüleri için başvuru yapabilir.

Dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapılan işlemler, YYS-I veya YYS-II için aranan performans koşullarının sağlanmasında dikkate alınırken yetkilendirilmiş yükümlü statüsü başvurularında dikkate alınmamakta mıdır?

YYS-I veya YYS-II için aranan performans koşullarının sağlanmasında; dış ticaret sermaye şirketleri, sektörel dış ticaret şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapılan işlemler de dikkate alınır. Ancak bu işlemler, 31/12/2021 tarihine kadar geçerli olan geçici performans sınırlaması kapsamında yetkilendirilmiş yükümlü statüsü başvurularında aranan performans koşullarının hesaplanmasında dikkate alınmaz.

YYS-I veya YYS-II için aranan performans koşullarının sağlanması YYS başvurularında aranan geçici performans koşulunun sağlandığı anlamına gelmez.

Örneğin; yetkilendirilmiş yükümlü başvurusunda bulunan bir firmanın üç milyon ABD doları tutarında fiili ihracat yapmış olması durumunda, söz konusu firma YYS-II koşulunu sağlamasına rağmen firmanın YYS başvurusu kabul edilmez.

Söz konusu firmanın üç milyon ABD doları tutarında fiili ihracatının yanı sıra, dış ticaret sermaye şirketi aracılığıyla gerçekleştirdiği dört milyon ABD doları tutarında ihracatı olsa dahi firma geçici performans koşulunu sağlamış sayılmaz.

Yirmi milyon ABD doları tutarında ithalat işlemi yapan bir firma geçici sınırlama koşulunu sağlayarak YYS statüsüne başvurabileceği gibi, dış ticaret sermaye şirketi aracılığıyla gerçekleştirdiği beş milyon ABD doları tutarında ihracatla YYS-I talebinde de bulunabilir.

İhracatta yerinde gümrükleme yetkisinden faydalanabilmek için YYS-I veya YYS-II olma şartı aranır mı?

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsüne sahip firmaların, ithalatta yerinde gümrükleme kapsamında işlem yapabilmesi için 4/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında YYS-I statüsüne sahip olmaları gerekirken, ihracatta yerinde gümrükleme yetkisinden faydalanabilmek için YYS-I veya YYS-II olma şartı aranmamaktadır.

Faaliyet raporunun yeni formatında nelere dikkat edilmesi gerekmektedir?

Faaliyet raporlarının Bölge Müdürlüklerine ibraz zorunluluğu kaldırılmıştır. Bu nedenle, hazırlanan faaliyet raporları artık firmada saklanacaktır.

Rapora konu edilecek beyanname oranı %5 olarak belirlenmiştir. Seçilecek beyannamelelerin rejim kodu dağılımına ilişkin herhangi bir kriter bulunmamakla beraber rapor formatında gümrük işlemlerini etkileyebilecek hususlara ilişkin inceleme yapılmasına yönelik sorular bulunmaktadır.

Rapor formatlarında yer alan “Gümrük İdaresi Tarafından Tebliğ Edilmiş Ek Tahakkuk ve Ceza Kararları” bölümlerinde, inceleme dönemi içerisinde gümrük idaresi tarafından tebliğ edilmiş tüm ek tahakkuk ve ceza kararlarına yer verilmesi gerekmektedir.

Rapor formatlarında yer alan “İnceleme Sonuçları” bölümlerinde;

- Ek-22/A kapsamında inceleme yapılıyorsa, aykırılık tespit edilip edilmediğinden bağımsız olarak incelenen tüm beyannamelerin listelenmesi gerekmektedir.
- Ek-22/B kapsamında inceleme yapılıyorsa, sadece aykırılık tespit edilen beyannamelerin listelenmesi gerekmektedir.

Faaliyet raporunu düzenleyen kişiye ilişkin ayrıntılara “Rapora ilişkin bilgiler” bölümünde yer verilecektir. Adına rapor düzenlenen firmanın dış ticaret işlemlerinde temsile yetkili kişileri ise raporun sonunda yer alan imza bölümünü imzalayacaklardır. Bu durumda, raporun hizmet alımı yoluyla düzenlenmesi halinde hizmet alınan firmanın imzası rapor üzerinde bulunmayacaktır.

İzleme sürecinde hangi değişiklikler yapıldı? Sertifika sahibi firmaların izleme süreçleri kaç yılda bir gerçekleştirilecek?

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri için izleme dönemi 3 yıldan 5 yıla çıkarılmıştır.

31/12/2016 tarihinden önce alınan sertifikalar için ilk izleme süreci yakın zamanda tamamlanacak olup söz konusu firmaların ikinci izleme süreci, sertifikanın düzenlendiği ay ve güne göre 2024 yılı içerisinde gerçekleştirilecektir. Bu sertifikalar için izleme süreci, 2024 yılından itibaren 5 yılda bir olarak hesaplanacaktır.

Örneğin, 09.10.2013 tarihinde sertifika almış bir firmanın ilk izleme süreci 2019 yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir. Bu firmanın ikinci izleme süreci 2024 yılı içerisinde, üçüncü izleme süreci 2029 yılı içerisinde ve devamındaki izleme süreçleri bundan sonraki her 5 yılda bir gerçekleştirilecektir.

Aynı şekilde 16.03.2016 tarihinde sertifika almış bir firmanın ilk izleme süreci 2019 yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir. Bu firmanın ikinci izleme süreci 2024 yılı içerisinde, üçüncü izleme süreci 2029 yılı içerisinde ve devamındaki izleme süreçleri bundan sonraki her 5 yılda bir gerçekleştirilecektir.

01/01/2017 tarihinden sonra alınan sertifikalar için izleme dönemi, sertifikanın düzenlendiği ay ve güne göre 5 yılda bir gerçekleştirilecektir.

Örneğin, 22.07.2017 tarihinde sertifika almış bir firmanın ilk izleme süreci 2022 yılı içerisinde, ikinci izleme süreci 2027 yılı içerisinde ve devamındaki izleme süreçleri bundan sonraki her 5 yılda bir gerçekleştirilecektir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi bir firma, sertifika kapsamındaki tesislerde değişiklik yapmak için hangi belgeleri ibraz etmelidir?

Yönetim ofisinin, gümrük işlemlerine konu eşyaya ilişkin bilgilerin yer aldığı muhasebe ve arşiv ofisleri ve bilgi işlem ofisinin fiziki yapısında değişiklik yapılması, bu nitelikte yeni tesis açılması ya da kiralanması durumunda: EK-1/A ibraz edilir. (EK-2 ve EK-24 ibrazı gerekmez.)

Üretim tesisi, eşyanın ihraç edilmeden önce depolandığı, elleçlendiği depo/tesis ve eşyanın ithal işlemleri gümrük idaresinde veya gümrük idaresince yetkilendirilen başka bir yerde tamamlandıktan sonra doğrudan getirilerek konulduğu ilk depo veya tesislerinin fiziki yapısında değişiklik yapılması, bu nitelikte yeni tesis açılması ya da 6 aydan daha uzun süre için kiralanması durumunda: EK-1/A ile EK-24 ibraz edilir. (EK-2 ibrazı gerekmez.)

Kısmen kiralanan tesisler hariç olmak üzere yukarıda sayılan tüm tesisler için ISO 9001 ve ISO 27001 sertifikalarının da ibraz edilmesi gerekir

Kısmen kiralama nedir? Kısmen kiralanan tesisler için hangi işlemlerin yapılması gerekir?

Kısmen kiralanan tesisler ifadesinden farklı bir kişiye ait bir tesisin sadece bir bölümünün kiralınması ve kiralayan firmanın dışında başka firmaların da tesiste bulunması anlaşılmalıdır.

Kısmen kiralanan tesislerin ISO 9001 ve ISO 27001 belgelerinin kapsamına dahil edilmesi gerekmemektedir.

Ancak söz konusu tesislerin başvuru sırasında Ek-2 Soru Formunun 1.9 numaralı sorusunda bildirilmesi ve bu tesislerde gerekli emniyet ve güvenlik önlemlerinin alınmış olması gerekir.

İhraç kayıtlı satışlar ihracat performansının hesaplanmasında dikkate alınır mı?

İhraç kayıtlı satışlar, Yönetmeliğin 4/A maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen koşulların sağlanmasında dikkate alınmamaktadır.

Ayniyet tespitine ilişkin hükümler neden yürürlükten kaldırıldı?

Ayniyet tespitine ilişkin tedbirler ilgili rejim hükümleri çerçevesinde yürütülmesi gereken işlemlerdir. YYS sahibi firmaların ihracatta yerinde gümrükleme, ithalatta yerinde gümrükleme, izinli gönderici veya izinli alıcı kapsamında gerçekleştirecekleri işlemler yetki/izin sahiplerine lojistik avantajlar sağlayacak olup ayniyet tespitine ilişkin tedbirlerden muaf olunmasını gerektirecek bir durum bulunmamaktadır. Örneğin, dahilde işleme rejimine tabi bir eşyanın özel şartlarında ayniyet tedbirlerinin uygulanması öngörülmüşse, bu eşyanın ihracatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ihraç edilecek olması eşya üzerindeki ayniyet tedbirlerine istisna sağlamaz

İzinli gönderici yetkisi kapsamındaki parsiyel taşımalarda, tesisler de hem izinli gönderici hem izinli alıcı kapsamında yetkilendirilmiş olmalı mıdır?

İzinli gönderici yetkisi kapsamındaki parsiyel taşımalarda, tesisler de hem izinli gönderici hem izinli alıcı kapsamında yetkilendirilmiş olmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak parsiyel işlemini yapacak firmanın her iki yetkiye birden sahip olması gerekmektedir.

İthalatta yerinde gümrükleme işlemleri nasıl yürütülecektir?

İthalatta yerinde gümrükleme işlemlerinin nasıl yürütüleceğine ilişkin yükümlü kılavuzuna Ticaret Bakanlığı web sitesi üzerinden ulaşılır.

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında tesiste güvenli park alanı bulunuyorsa güvenli depolama alanının da bulunması zorunlu mudur?

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamındaki tesislerde güvenli depolama alanı bulunması zorunludur. İzin kapsamında yapılacak işlemlere göre bu tesislerde aynı zamanda güvenli park alanı da bulunabilir

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ithalata ilişkin beyannamesi tescil edilen eşyanın muayene işlemleri hangi sürede tamamlanacaktır?

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamında ithalata ilişkin beyannamesi tescil edilen eşyanın fiziki muayene tabi tutulacak olması halinde muayene işlemi, kontrol türü bildirim süresinin bitimini müteakip azami üç saat içinde eşyanın bulunduğu ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibine ait tesislere gidilerek başlatılır.

Ancak eşyanın bulunduğu tesis için yetkilendirilen gümrük müdürlüğünün iş yoğunluğu veya mücbir sebeplerden ötürü bu sürenin ithalatta yerinde gümrükleme izni sahibinin eşyasının bulunduğu tesislere gidilerek muayene yapılması için yeterli olmaması halinde, ilgili gümrük müdürü, gerekçesi belirtilmek suretiyle, süreyi uzatmaya yetkilidir.

Muayene işleminin eşyanın muayene edileceğine ilişkin yapılan bildirim müteakip üç saat içerisinde başlatılamayacak olması ve bu sürenin ilgili gümrük müdürü tarafından bu fıkra da belirtilen şartlar altında uzatılmış olması halinde, muayene işlemi en geç bir sonraki iş gününün başlangıcını takip eden üç saat içerisinde başlatılır.

İthalatta yerinde gümrükleme izni sahibinden kaynaklanan sebeplerden dolayı yaşanan gecikmelerde bu fıkra da öngörülen ek süre dâhil süre dikkate alınmaz

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamındaki işlemlerde boşaltma esnasında çıkan eksik veya fazla eşya ile ilgili hangi işlemler yapılmalıdır?

İthalatta yerinde gümrükleme izni kapsamındaki eşyanın boşaltma işlemleri tamamlandığında, boşaltılan eşyaya ilişkin bilgiler NCTS Yükümlü Arayüzü - Boşaltma Bildir ekranından gümrük idaresi ile paylaşılacaktır. Boşaltma sırasında eksik veya fazla eşya çıkması halinde, eksik veya fazla çıkan eşya da aynı ekran üzerinden bildirilecek ve uyuşmazlık bildiriminde bulunulacaktır. Uyuşmazlık bildirilmesi halinde ise işlemler gümrük idaresince tamamlanacaktır.

ENTERPRISE EUROPE NETWORK - AVRUPA İŞLETMELER AĞI

Enterprise Europe Network (Avrupa İşletmeler Ağı) 60'dan fazla ülkede 600 üye kurumda çalışan 3000'in üzerinde uzmanıyla uluslararası iş birlikleri kurmak isteyen özellikle KO-Bİ'lere, ayrıca büyük firmalara ve araştırmacılara hizmet eden dünyanın en büyük ağıdır. İstanbul'da İstanbul Sanayi Odası, KOSGEB İMES Müdürlüğü ve Sabancı Üniversitesi ile Avrupa İşletmeler Ağı - İstanbul olarak hizmet vermektedir. Firmaları uluslararasılaşma, dış ticaret, uluslararası işbirlikleri konularında bilgilendirmek, inovasyon ve Ar-Ge altyapılarını geliştirip firmaların uluslararası pazarda rekabet edebilirliklerini arttırarak uluslararası ortaklıklar kurmalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi başta KOBİ'ler olmak üzere tüm işletmelere belirlenen konularda ücretsiz danışmanlık hizmeti sunmakta ve yıl boyunca çeşitli etkinlikler düzenlemektedir.

Avrupa İşletmeler Ağı İstanbul Merkezi'nin ücretsiz danışmanlık hizmetlerinden faydalanmak ve etkinliklerinde yer almak için [www. https://een-istanbul.org](https://een-istanbul.org) adresine üye olabilirsiniz

ŞEKİLLER

Şekil 1; Dolaşım Belgeleri (ATR, EUR1, Menşe).....	13
Şekil 2; ATR Dolaşım Belgesi	14
Şekil 3; EUR1 Dolaşım Sertifikası.....	15
Şekil 4; Form A Menşe Sertifikası.....	16
Şekil 5; İthalat Gümrük Süreci-1.....	29
Şekil 6; İthalat Gümrük Süreci-2.....	30
Şekil 7; Gümrük Beyannamesi- İthalat.....	41
Şekil 8; Firma Tanımlama Formu Ek-2.....	51
Şekil 9; TAAHHÜTNAME EK-3.....	52
Şekil 10; Gümrük Beyannamesi- İhracat.....	82

KANUN-TEBLİĞ-YAZILAR-YÖNETMELİK-BROŞÜR

T.C. Dış İşleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı,

T.C. Ticaret Bakanlığı,

4458 Sayılı Gümrük Kanunu,

Gümrük Yönetmeliği,

Dahilde İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2006/12),

Hariçte İşleme Rejimi Tebliği (İhracat: 2007/5),

Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Broşürü

Yetkilendirilmiş Yükümlü Bilgilendirme Broşürü

Türk Parası Kıymetini Koruma Kanunu 32 Sayılı Karar 2019-32/56 Tebliğe İstinaden Yapılan Değişiklik,

T.C. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu

İstanbul Sanayi Odası,

WEB SİTELERİ

www.ab.gov.tr,

www.ticaret.gov.tr,

www.iso.org.tr,

www.iso.org.tr/gumruk

www.iso.org.tr • www.een-istanbul.org

 /istanbulsanayiodasi /istanbulsanayiodasi /ist_sanayiodasi

 /company/istanbulsanayiodasi /istanbulsanayiodasi